20 పేజీలు అణా

సం॥ చందా రు 4. R. M. No. 3152.

జమీన్ రైతు

To Let

సంపుటం 9 | శుక్రవారము - నెల్లూరు - 28-10-38. | సంచిక 42

చీనా-జపాను యుద్ధం.

జపాను విజయ పరంపరలు

—:[*]:—

చెకొస్లొవేకియా విషయంలో ఇంగ్లాండు ప్రవర్తనమూలాన, దుంతఘోరం చేసినా ప్రస్తుతం తీరంయి, కంయి అని యింగ్లాండు అశక్త స్థితిలో కేవలంగాని జపాను విజృంభించడానికి వీలుకలిగింది.

కాంటన్ నగరంపై దాడి.

31 తేది మధ్యాహ్నం జపాను సైన్యాలు కాంటన్ నగరంలోనికి ప్రవేశించాయి.

జపాను సేనలు మరఫిరంగుల జట్టుతో మొట్ట మొదట 8 లక్షల జనులు నివసించుగల పెద్ద నది ఒంటేరు మందుగుండుతో ప్రవేశించి రాగానే తొందరపడిరి. ఆ ప్రేలుడు శబ్దములతో నగరమంతయు కదలిపోయెను. ప్రభుత్వ భవనములు, పత్రికల సంస్థలు, కంపెనీలు అన్నియు ప్రేల్చివేయబడెను.

పైగా విమానములనుండి బాంబుల శబ్దము మరింత భీభత్సమునకు కారణమయ్యెను. చీనా సేనలు పారిపోయినవి. కాంటను నగరము చీనా దేశమునకు ముందుముందు ప్రాముఖ్యమున్నగునది దిగుమతి రేవు ముఖ్య రేవు. వ్యాపార కేంద్రము. ఇది పడిపోయినచో విదేశములనుండి ఆయుధముల వచ్చుట తగ్గిపోవును.

విదేశీయులకు హెచ్చరిక

కాంటను నగరము, హాంకాంగునగరము, పట్టుకొన్నచో జపానువారికి గొప్పవిజయం చేకూరినట్లని చెప్పవచ్చు. అందుకోసరం కాంటను నగరం ఆక్రమించుకొనిన తర్వాత హాంకాంగునగరం పైని దాడిసాగించి.

హాంకాంగు ప్రాంతములందున్న స్టీమరులను విదేశపు స్టీమరు లన్నింటిని, సముద్రములోనికో లేక కాంటను నగరమునకు దూరముగ నది ఎగువకో తీసుకపోవలెనని జపాను విదేశీయ ప్రభుత్వము లన్నింటికి హెచ్చరిక గావించెను. 23 వ తేది నుండి కాంటను చుట్టుపట్ల ప్రదేశము అంతయు, యుద్ధరంగముగ మారిపోవుననియు, పెర్లనది మార్గ ... జపాను సైన్యపు నావలకే ... ప్రత్యేకించ బడును అని జపానువారు ప్రకటించారు.

9 వేల సైనికులు చంపబడుట.

జపాను విమానము ఒక టంగుటేను ... పోవునప్పుడు దగ్గరకు దూరము చీనా స్టీమరులను బాంబులు వేసి ముంచుటచే 9 వేలమంది సైనికులు చనిపోయిరి.

o

హాంకోనగరాన్ని చైనావారు ఖాళీచేయుట.

కాంటను నగరంలోనికి జపాను సేనలు జయ ప్రదముగా ప్రవేశించినవనువార్త వినగానే హాంకో నగరమును అన్నివైపుల రక్షించుచున్న చీనా సేనలు 10 లక్షలమంది వెంటనే, హాంకోవైపు పారిపోయిరి. ముఖ్య ఉద్యోగులందరు వెళ్ళి పోయిరి.

మార్షల్ చియాంగ్ కైషేక్ గారును, వారి సతీమణియు హాంకో నగరమునుండి వెళ్లిరి ఎక్కడికి వెళ్లిరి తెలియదు.

హాంకో నగరంపై దాడి

హాంకో చేరువనున్న యాంగ్సీనదినుండి బ్రిటిషు స్టీమరులన్నియు, అర్ధరాత్రిలోగా వెడలిపోవలె ననియు, ఆసమయమున జపాను నగరమున బాంబులువేసి దాడిసలుపనెంచినట్లు 23 తేది జపాను ప్రకటించెను. ప్రాతఃకాలాన్నే 16 విమానాలు నగరంపై ముఖ్యముగ రైల్వేస్టేషనుపై బాంబులు వేయుటారంభించెను.

జపానుసేనల మోటారుదళము 25 తేది ఉదయం 9-30 గంటలకు ప్రవేశించి నాలుగువైపుల నుండి ముట్టడించినట్లు తెలిసినది. ఈ మూడు జపాను సేనలమధ్య 30 డివిజనుల చీనాసేనలు చిక్కు పడినవి.

చీనావారు వంతెనలను కూలబెట్టిరి. అందు వలన జపానుసేనలు యూహానగరంలోనికి కొంత మందంగా ప్రవేశించెను.

వంతెనలు కూలబెట్టుటచేత చీనావారు పారి పోలేకున్నారు. నగరం అంతా తగలబడుచున్నది. ... పోయినది. అనేక ప్రదేశాలు జనశూన్యముగ నున్నది.

టోకియోలో సంతసము

జపానుసేనలు హాంకోనగరం ప్రవేశించిన శుభ వార్త ప్రకటింపబడగానే టోకియో నగరమందు జనులకు ఆనందానికి మేరలేదు.

చీనా సేనలు పాసికి పోవుట

హాంకోనగరమును జపానువారు ... చీనాసేన హాంకోనగరమునకు ఉత్తరమున 10 మైళ్ల దూరమునన్న పాసినగరమునకు పోయి నిలిచెను.

ప్రపంచయుద్ధం.

+

కాలనీల గురించి జర్మనీ పట్టుదల

జర్మనీ కిందపూర్వపు కాలనీల నన్నింటినీ మరల సంపాదించినగాని నిదురపోదని జర్మనీ ప్రచారణ శాఖామంత్రి డాక్టరు గొబెల్సుగారు మండిపడుచు కొట్టినట్లు రాశారు. శ్వేతజాతివల్ల ఒకానొకప్పుడు కన్నుగానక మైత్రులు మోపిన అపనిందలవల్ల జర్మను కాలనీలు పరాధీన మైనవనియు, ఇప్పటికి ఎవరి స్వాధీనములో నుండినను న్యాయతః జర్మనీ హక్కు పోదనియు, దొరకిన వస్తువును వదలుకో రాదదని మాసొత్తును అనుభవించేవాళ్లు లోభిత్వం చేత ఏమైనా అనినా జర్మనీకోరిక ధర్మమైనదని ప్రపంచానికంతా ప్రఖ్యాతిగా తెలిసిన సంగతే ననియు, కాబట్టి దుష్ప్రచారం చాలించుకొని న్యాయాన్ని ఉద్ధరించవలసిన బాధ్యత యితరదేశాలమీద ఉన్నదనియు, హిట్లరు పదే పదే నొక్కి పలికిన మాటల సారాంశము యింతే ననియు, జర్మనీకి కాలనీలను మరల యివ్వ వేయ కూడదని బ్రహ్మాండమయిన ప్రచారం జరుగుతూ వుందనియు, యీ కాటాకాల నప్పళ్లకు జర్మనీ భయపడదనియు, న్యాయముగా వరాయి సొత్తులని చెప్పదగిన వేనిని గాని జర్మనీకివ్వ వలెనని కోరడం లేదనియు గొబెల్సు ప్రకటించారు.

యిందువల్ల జర్మనీ కృష్ణ ఆగిపోలేదని, త్వరలోనే మరల యింకో తేలాదికోసరం పేచీ తప్పక పెట్టుతుందని స్పష్టంగా తేలిపోయింది. అందుకనే ఫ్రాంసు, బ్రిటను, అమెరికా దేశాలు విరివిగా, త్వరితగతిని ఆయుధ నిర్మాణానికి పూనుకున్నవి.

ఫ్రాన్సుకు 2 సం॥ లలో 5 వేల విమానాలు

విమానములను ఎంతవిరివిగా, వేగంగా తయారు చేయావచ్చునో అని విషయం ×త 8 మాసాలుగా ఫ్రాన్సు పరిశీలించింది. 2 సం॥ కాలంలో 5 వేల విమానాలు నిర్మించవలెనని తీర్మానించుకొంది.

జకోస్లొవేకియా రష్యా ఒడంబడికరద్దు

రష్యాకు జకోస్లొవేకియాకు 1935 లో జరిగిన ఒడంబడిక రద్దు అయినట్లుగా ఎంచబడుచున్నదని జకోస్లొవేకియా ప్రభుత్వమువారు ప్రేగ్ లోనుండే రష్యను రాయబారికి తెలియజేసిరి.

చందాబాకీ ఉన్నవారు.

—

హెచ్చరిక.

జమీన్ రైతు పత్రిక చందాలు బాకీఉన్నవారి లిస్టు మున్ముందు ప్రకటింప బడును.

ఈ పద్ధతి పత్రికల విషయంలో కొత్తది కావచ్చుగాని క్లబ్బుల్లో ఇది యింతకు ముందునుండి ఆచరణలో ఉన్న విషయమే!

తమపేరు బైటబడకుం యిష్టం లేనివారు చందాను దయచేసి వెంటనే మాకు పంపించడం మెరుగు-

అక్కర లేనివారు పత్రిక మానొచ్చు గాని, పత్రిక తెప్పించుకొని చందా యివ్వకపోవడం తుంతవ్యం గాదు-

పాఠకలోకం ఈ సాహసానికి మమ్ము క్షమించి బాకీయున్నవారినే మందలింతురని ప్రార్థన.

—పత్రికాధిపతి.

—

ఇంగ్లాండు

దేశరక్షణకై ఆయుధాభివృద్ధి అవసరమనియు, అందుకనే ఇంగ్లాండు వృద్ధిపరుచుకొనుచున్నదని బ్రిటిషు విదేశాంగ మంత్రి హాలిఫాక్సు ప్రభువు ప్రకటించెను. అత్యవసరమైన అనుపనీ యుద్ధ పరికరములన్నియు అవసరమా! ఏనాటికైనా ఆయుధాలు లేకుండా శాంతి స్థాపించాలంటే నెలవంత ముఖ్యగాని ఆయుధ నిర్మాణములతో ఎన్నటికి జరుగకాలు ఏనాటికైనను సంపూర్ణత తప్పదని యీ బ్రిటను ఆయుధ నిర్మాణానికి పూనుకొంది.

అరబ్బుల విప్లవము.

పాలస్తీనాలో 16 సం॥ వయస్సుకు మించిన పురుషులందరును పగ్గాలు వారికే కులభముగా గుర్తించుకుటకు వీలుగా గుర్తు కార్డులను ప్రభుత్వము వద్దనుండి పొందవలెననియు, వారి దేశము ... ప్రకటించెను. ... అరబ్బుల నాయకులు ... పత్రిక ... అరబ్బులందరును కూపాయలతో ... అరబ్బుల నాయకుల ప్రతినిధులపై ఫత్వా ... గావించిరి.

జమీన్‌రైతు

—నారపు రెడ్డి రామిరెడ్డి.

నేను—

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ఏమాయెనోయి!

[illegible]
[illegible]
[illegible]
ఈ ప్రయాణంబు [illegible]!

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

అతను—

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

నడమంతర గోదావరి వరదలు.

యీ మధ్యను 13, 14, 15 తేదీలలో వచ్చిన అకాల గోదావరి వరదలవల్ల మా గ్రామలంక రైతులకు సంభవించిన, నష్టము అపరిమితము. జొన్న, ఉలవ సస్యములు యిదివరలోనే చల్లబడి మొలకెత్తి, చిన్నల పండువుగ ఉన్నవి. మిరపతోటలు పాతబడినవి పొగమళ్ళలో మొక్కలుబయలుదేరెను పొగతోటలు వేసుకొనుటకు భూములు సుభ్రముగా దున్నుకొనిరి. యిట్టిస్థితిలో యీ నడమంతర వరదలువచ్చి సర్వము నాశనము జేసివైచెను. మిరపతోటలు, ఉలవచేలు, జొన్నచేలు, తిరిగివేసుకొనుటకు కాలము అనుకూలించదు. పొగమళ్ళు తిరిగి కట్టుకొనుటకుగూడ కష్టము. పొగతోట గుక్కలుచెడిపోయినవి. రైతులకు మెట్టపంటలే, జీవనాధారము. అట్టి జీవనాధారమైన మెట్టపంటలు యీవరదలవల్ల ధ్వంసమై రైతులను సర్వవిధముల సన్యాసుల చేసివైచెను. యిట్టిస్థితిలో, జమీందారీ శిస్తులు, పెట్టుబడిదార్ల బాకీలు మొదలగునవిఎట్లుచెల్లింతుము భగవంతుడా? యని కుల్లిపోవుచున్నారు. ప్రభుత్వంవారున్నూ, జమీందారులున్నూ యీపరిస్థితులు స్వయముగాచూచి నిస్సహాయులైన రైతులకు తగిన సహాయంచేసిననేగాని రైతులుజీవించుటకు తావులేదు. మా గోపాలపుర జమీందారువారు ఇప్పుడైనను తమ ఎస్టేటు లంకగ్రామములకు తప్పక దయచేసి, రైతుల కష్టనష్టములను స్వయముగా గ్రహింతురుగాకయని నమ్ముచున్నాము. ఎస్టేటు ఉద్యోగులు ఇచ్చుటనిజపరిస్థితులు జమీందారువారికి తెలుపుట వారి విధ్యుక్తధర్మమని తలెంచెదరుగాకయని ప్రార్థన.

—ఒక విలేకరి.

8 సం॥ల రెడ్డిబాలుని అద్వితీయ భ్రాతృప్రేమ.

యీ మధ్యవచ్చిన గోదావరి వరదలలో పుల్లలుతీసుకొనుటకు ఇద్దరు రెడ్డి సోదరులు గోదావరికిపోయిరి. అందులో పెద్దవానికి 25 సం॥లు చిన్నవానికి 8 సం॥లు వయస్సు. పెద్దవాడు గోదావరిలో పుల్లతీసుకొని దరికి వచ్చుచుండగా ఒడ్డుకు 2 గ॥ దూరములో నీటిలో మొహాము తిరిగిపడిపోయెను. తమ్ముడైన 8 సం॥ల బాలుడు వానిని మెల్లిగా ఒడ్డుదరికిలాగి తల నీటిలో మునుగకుండగ చేతులలో పట్టుకొని, గోదావరిలో నీరు హెచ్చినకొలది అన్నగారిని కొంచెము, కొంచెముగా తనదగ్గరకు లాగుకొనుచు రాత్రిఅంతయు నిర్భయముగా ఆనిర్జన నిబిడాంధకార ప్రదేశమున, ఒంటరిగా మృతతుల్యుడైన అన్నగారి రక్షణయందు నిమగ్నుడై బాహ్యప్రపంచమును మరచియుండెను. ఆప్రదేశము గ్రామమునకు 1, 2, మైళ్ళదూరములో గోదావరికి మధ్య నుండుటచేత ఈ సంగతి ఎవరికిన్ని అప్పుడు తెలియదు. తెల్లవారు సమయమున మల్లిడి దొరయ్య అనునతడు తెప్పమీద తనపొలముపోవుచు యీబాలుని రోదనధ్వనిని అచ్చటకు వెళ్ళి, పెద్దవాడు బ్రతికియున్నట్లు తెలిసికొని నావమీద యింటికి తీసుకొనివచ్చెను. అతను ఇప్పుడు కులాసగాయున్నాడు. బాలుని ధైర్యసాహసములున్నూ, భ్రాతృప్రేమయు మెండుగ ప్రశంసార్హములు. ప్రభుత్వమువారుగూడ మెచ్చదగిన విషయమని తలచెదను.

—ఒక విలేకరి

నెల్లూరు మండల పండిత పరిషత్.

ఈనెల తే 17 ది సోమవారం సాయంకాలము గం 5-30 ని॥ కు [illegible] స్థానిక పండిత పరిషత్తు [illegible] శ్రీమాన్ [illegible] శ్రీ స్వయంపాకుల వెంకటశేషశాస్త్రిగారు [illegible]

స్థానిక పండితులు ఉపాధ్యాయులు [illegible] ప్రజలలో [illegible] అధ్యక్షుల [illegible] కార్యదర్శుల నియమించుట [illegible]

అవల సభాధ్యక్షుల సూచనపై కేసరి సుందరరామశర్మ, స్వయంపాకుల వెంకటశేషశాస్త్రి గారలు కార్యదర్శులుగ [illegible] శ్రీ కేసరి సుందరరామశర్మ [illegible] శ్రీమాన్ [illegible] రంగరామానుజాచార్యులు గారు [illegible]

పిదప [illegible] కార్యదర్శులకు [illegible] శ్రీగోవిందాచార్యులుగారు సభను ముగింపుగ తెల్పిరి.

భగవన్నామ సంకీర్తనతో సభముగిసెను.

కేసరి సుందరరామశర్మ,
స్వయంపాకుల వెంకటశేషశాస్త్రి.
కార్యదర్శులు.

పంజాబులో క్షామం.

పంజాబులో హర్యానా ప్రదేశంలో క్షామం చాల తీవ్రంగావుంది గడ్డి, [illegible] దొరకడంలేదు ముఖ్యంగా హిస్సారు జిల్లాలోను, కర్నాల్, [illegible], రోహతక్ జిల్లాలలో [illegible] క్షామబాధ చాల తీవ్రంగా వుంది.

గడ్డిలేక సుమారు 50 వేల పశువులు చనిపోయినవి. మరి 50 వేలు [illegible] సుమారు 8 లక్షల పశువులు చచ్చిపోతాయి.

ఈ క్షామనివారణకు ముఖ్యంగా కావలసినవి:—

(1) పశువులకు గడ్డి [illegible] (2) మనుష్యులకు [illegible] (3) [illegible] (4) అంగవిహీనులకు, ముసలివారికి [illegible] (5) [illegible]

సాలూరు ఎస్టేటు ఉద్యోగుల దుండగాలు

—X—

సాలూరుతాలూకా అంతటిలోను అన్యాయముగా అక్రమముగా పాపము నోరులేని, గోడు, గొండ, గదబమున్నగు ఆహారులపై యెస్టేటు వారు చేయుచున్న బలవంత దౌర్జన్యములను రేపాటుకనిపించ కఠినమానమున్నక్రమ న్యాయము కదలింపమానరు కట్టుగుడ్డ, కడుపుకు తిండి, వుండదాన్కి వసతిలేక పిల్లలతో రేయింబవళ్లు "అలోలక్షణా"యని యేడ్చుచున్నవారి ఆర్తనాదము యెస్టేటువారి వీనులకు సరస సంగీతమధురములై వినిపించుచున్నదా! ఇటువంటి నిరుపేదలైయున్న రయితులపై చెప్పనలవి గానన్ని ఫారెస్టు కేసులా!

యెస్టేటు వుద్యోగస్థులు విన్నినమిత్తముగా వారున్నచోటికేగి వారికి సదుపాయములైన ఆహారమునకుగాను, గొర్లు, గొర్రెలు, యిచ్చుటకిష్టలేని రైతులను బాధపెట్టుచు, వారు అధికారుల ఆజ్ఞానుసారము తెచ్చి యిచ్చుటకు శక్తిలేక పోయిన వారి ధీమాపక్షము కనిపెంచక అన్యాయముగా వారిపై ఫారెస్టుకేసులు పెట్టుచున్నారు గదా! ఇంతెందుకు! ఫారెస్టు వుద్యోగులు రైతులవల్ల కాంపెండుకిషా పదిరూపాయలు కాకేరసీదుపై అంటెబాతకున్నారో! నక్క ఎక్కడ! దేవలోకమెక్కడ! రు 2-8-0 లు మాత్రమే! రైతు చెల్లించిన సొమ్ముకు సరియైన రసీదు పొందాలంటే రయితుకాను చెల్లుబడి సొమ్ముతోపాటు మరి కొంతధనము అధికార్కి పాదికట్నంక్రింద సమర్పించాల్సిందే. యే కారణము చేతనయిన తాను చెల్లించవల్సిన సొమ్మకు రసీదు పొందుటకుగాను అట్టిపాదకట్నం చెల్లించనిచో ఆ కాలవిడుగులాగ ఫారెస్టుకేసు ఆట్టిరైతుపై పెట్టినారన్నమాటే కేసువర్య కల్పిస్తామంటే ఆశ్చర్యమే! ఏమంటారు? ఒక్కొక్కకేసు కుంటారు ముద్దాయిలు ఎందరో! ఎందరో ఏమిటి! నలభై అయిదుమంది కేసువిచారణ యీ మేకలగుంపును న్యాయస్థానమునకు రప్పించుకొందురా! కాదు! వూరూరా త్రిప్పించుకొందురు ముప్ఫతిప్పల పెట్టిన తర్వాత మునక్కొకార్ను బిగించినట్లు ఆదిగో బిరుకుల వర కారు. కారులో యిద్దరున్నారు ఒకరు ముద్దాయిలను చేశినవారు. ఎరుగుదురుగదు! మనదివానుగారే! రెండవారో ముద్దాయిల పక్షమున వుండవల్సిన వుత్తములట వారే. సబు మేజిస్ట్రేటుగారు. మక్కాత్రాళ్లు బిగించిన యీ మేకలగుంపు ఒక్కకారులోవున్న ఆ యిద్దరునుచూచి యేమనుకుంటారు! న్యాయం దొరకకుండంటారా! ఎందుకు చెప్పడం! అన్నిబాధలు కల్గులేవి. తరువాత రాశియునియో, సైకియునియో, తమ సైజమున వెళ్లుచుచ్చుకొందురు.

కొన్నాళ్లకైనా గట్టెక్కుమురా బాబూ అని సంతోషించుదామంటే చలిజ్వరం బాధవలె మారి వూన్ణమురవలె మరోబాధ! మరేదియూ బాధగాదు. మహామహాబాధ గొడ్డుగోద మాకున్నది గదా! ఏబంజరులో మేత మైదంమేసినా లేదో అను కొనుడు పంపినా పంపకపోయినా యెప్పుడూ మమ్ములనుచంప నిశ్చయించుకున్న ఆ దివాన బాబువారు గ్రేజింగుఫీజు అనిచెప్పి దాటింపులో మమ్ములను బాధింగురు. వారిదగ్గరకు వెళ్లి మా మొర చెప్పుకొంటే విని విని "సరే! మీకున్నారుగా! గిరిగారు, కాంగ్రెసువారు! వారితో చెప్పండి మాకివ్వకుం కట్టండి" అని మమధాటీతో చెప్పేస్తారు మా కేదిదిక్కు! ఇదిసాధువుల మెంబ

మరివక మెంబ. నిజంగా అందరూ నిజాలే. ఏమంటే యీ మెంబరుతో అల్లా గకేంద్రుడ్లి రక్షింపడాన్కి వచ్చిన విష్ణుమూర్తియొక్క వుద్దేశం లాంటి వుద్దేశం నిర్మలవ్హాదయుల్కు పుట్టకపోదు విన్నారా! మక్కూర ఫిర్కాబట్టి వల్ల గ్రామం పరకు రావుపేట అయిపోయింది. అంటే అంతా భస్మమయిపోయింది గ్రామస్థులంటారా! గ్రామస్థులు ఎలాంటివారంటే దక్కువూటకు అరకడుపు నిండుఅంబలి త్రాగి ప్రాణాన్ని నిలబెట్టుకొంటున్నారు. వుండడాన్కి యిల్లుకూడా లేనివారై పోయిరి ఆంటేనే వూర్వవుదివాను బాలాజీగార్ని తమయిల్లు కట్టుకొనుటకుగా కల్పయిప్పించవల్సినదిగా ప్రార్థించగా మందిమన్నుతో సమ్మతించి తాఖీదుచేశారు. తాఖీదుచేసిన వెంటనే తారుమారుఅయిపోయింది. యీ బాబుగారివల్ల వారే బాబుగారెంటారా! తాఖీదుబాబుందు బాలాజీబాబుగారైతే తారుమారు బాబుగారు దేవుబాబుగారు. వారిపై పెట్టేవు పెద్దకేసులు. ఇందులో ముద్దాయిలు యింటి వారందరు. చంటిబిడ్డలున్నకూడ కాపోలు. కాకపోతే బక్కపేగులతో దారిద్ర్యపుదేవతకు వచ్చిన కావుకవుటెడ్లు అనునట్లు సకటుంబ సపరివార సమేతముగా దీనులై వచ్చుచున్న ఆ బక్క బల్సి గార్మిక పురుస్తులను చూడు! నిజమైన మాపువుంటే చాలు! గుండె నీరు గాదా!

ఇది నేటి దివానుబాబుగారి కనికరపు మనస్సును రుజువుచేస్తుంది. పెద్దపేచీ వకటి విని పిస్తాము వింటారా! ఒక బీదరైతును పిల్చి వారి గామాశోకి అంతకుమందు తన అనుభవములో వున్న వక జిరాయితీ భూమికి "దున్నకుండా విడిచిపెట్టి పొమ్మ" అని తీవ్రరూక్ష మహోగ్ర కటాక్షములతో ఆజ్ఞాపించారు కాబోలు అంచేతనే ఆ చేలను జంకి ఆభూముకు తగ్గి ఆభూమిని విడిచిపెట్టవల్సి వచ్చింది. దానికేమి లెండు. తిరిగి ఆరైతుకుకే సాధారణముగా యిస్తారుగా! మొదట భయపెట్టి తరువాత యిచ్చివేస్తారు. అని అనుకొందామంటే అలా కాలేదు. కథ అడ్డంగా తిరిగింది ఏమిటాకథ అంటారా! అదివాన

బాబుగార్కి వక కొత్తిగానేస్తం కలిగాడు ఆనేస్తం పేర్గన్న రైత్యులు తోగాలురక్షపాగాడారు. బలాన్కి టానికన్కి విస్తారు. తోటివారంరా! వూరివారా! చిన్ననాటివారా! ఇందులో ఏదో పెరుమాళ్ల రహస్యమున్నది. అందుకతలేకదా అబీదరైతును కొట్టి యీ నేస్తంగార్కి పట్టా గట్టారు.

ప్రస్తుతం సాలూరు తాలూకా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగానున్న శ్రీయుత మతాబల్లి రమణయ్య శెట్టిగారిపైని, వారి రైతులపైని అనేక కేసులు పెట్టి ముప్పతిప్పలు పెట్టుచున్నారు. శ్రీ రమణయ్యగారి జిరాయితీ భూములలో మా దివాంజీవారు వారి చేతుపులచే బలవంతంగా పర్రిశేక పెట్టుచున్నారు వారిసోదరుల యినాం భూములను పంస్థానంవారు, గవర్నమెంటుక్కట్టవలసిన 'సేవకపో' క్రింద జప్తుచేయించినారు. వాటికొరకు రమణయ్యగారు పలుపాట్లు పడి కొన్నాళ్లు చేయించుకొన్నారు.

ఇక సైబీనరమములగార్ని రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘం అధిపతులైన శ్రీయుత పట్టాభి, బ్రహ్మయ్యగార్లకు అనేక పిటీషన్లు మహజర్లు మూలంగా తెలియపర్చుకొన్నారు. ఆపిటీషన్లు జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ ప్రధానిగార్కి విచారణ నిమిత్తం పంపించారు.

ప్రస్తుతం సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసువాదులు రైతుసేవకులు శ్రీయుత కానిశెట్టి వెంకటనారాయణగారు ఇందుపైని పాటుపడుతూవుంటే యీయన రైతుల్కు చేయూత యిచ్చుచున్నాడని రయితులను తప్పుత్రోవలలో నడుపుచున్నాడని వెంటనే తగుచర్య తీసుకోవల్సిందిగా జిల్లా కలెక్టరుగార్కి ఒకపిటీషను దివానుగారు పెట్టేరు. ఆ పిటీషను విచారణనిమిత్తము సాలూరు సబుమేజస్ట్రేటుగార్కి పంపిస్తే సదరు మేజస్ట్రేటుగారు తాలూకా రైతులను పిలవకుండా ఎకో విచారణ చేశారని పంపేశారు.

ఇచ్చట యీ తాలూకాలో యీ అక్రమాలు అన్యాయాలు నివారించేటందుకు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము కార్యదర్శి బ్రహ్మయ్యగార్ని విచారణనిమిత్తం రావల్సినదిగా మదరాసు మంత్రివర్గమువారు తగుచర్య తీసుకోవల్సినదిగా ప్రార్థిస్తున్నారు.

పెంట రామభగవాన్ దాస్,
సాలూరు తాలూకా రైతుసంఘ,
ప్రధానకార్యదర్శి.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలము బాధనిర్మూలిని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల బారద్రోలును, బొట్ల పోగొట్టును, బెణుకుల ఛేదించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

కాళీపట్నంలో పోలీసుల దుండగాలు

కాళీపట్నంలో పోలీసులు రైతులను పీడించుట పరిపాటై పోయినది. ఏవో తప్పుడువ్రాతలు వ్రాసి వాటిపైన చదువురాని రైతులను వ్రేలుముద్రలువేయుమని నిర్బంధించినారు. ఆ వ్రాతలలో సోషలిష్టుల మీద అనేక నేరారోపణలు గలవు. ఈ నెల 17 వ తేదీన 210 వ నెంబరు పోలీసు నల్లయ్య ఒక రైతును చాటుకు పిలిచి కొన్ని కాగితములపై వ్రేలు ముద్ర వేయుమని నిర్బంధించినాడు. ఆ కాగితములలో సోషలిష్టులగు జొన్నలగడ్డ రామలింగయ్య అల్లాం సత్యం వగైరాలు జమీందారీ మనుష్యుల యిండ్లు తగులబెట్టమని రైతులకు చెప్పినట్లును జమీందారుకు కలంపోటుంటే రైతులకు గునపం పోటున్నదని యింకా ఏవో తప్పుడు వ్రాతలు వ్రాసియున్నవి. ఈ వ్రాతలన్నియు సోషలిష్టులు రైతులకు దౌర్జన్యం బోధిస్తున్నారని వారిపై కేసులుపెట్టుటకు ఉద్దేశింపబడియున్నవి. కాని రైతులు వేలిముద్ర వేయ నిరాకరించిరి.

—తుమ్మల వెంకటసుబ్బయ్య.

సర్వసిద్ధి తాలూకా రైతు మహాసభ.

విశాఖపట్నంజిల్లా సర్వసిద్ధితాలూకా గోకివాడగడ్డ, శారదానది ఆయకట్టుక్రింద రైతులు సుమారు 1000 మంది 15 తేదిన కలకలపల్లి గ్రామంలో సమావేశమై క్రింది తీర్మానాలు గావించిరి.

(1) గోకివాడగడ్డకు, కలకలపల్లి గ్రామ పరిసరములందు మాత్రము కలగట్టులేయుంటి ప్రవాహమంతటిని ఒక్కసారిగా విడవరి తర్వాతనుండి యే కలదిగట్లు స్థాయించకుండా పి. డబ్ల్యు. డి. వారు విడచి యూరకుండుటచే సంభవించుచున్న విపరీతపుగండ్లచే కలకపల్లి రజాల అగ్రహారం, వెల్లాయి రాజుకోడూరు, రజాల కుమ్మరాపల్లి గ్రామములయందలి పంటపొలములు ధ్వంసమొందుచు భూములు యిసుకదిబ్బలుగా మారుచుండుట పరిపాటగుటచేత, దుర్భర దారిద్ర్యమునకు లోనై తీరసాధారణముల కోల్పోయియున్నారు.

(2) ఈ కరవగట్లు లేకపోవుటవలన గోకివాడగడ్డక్రింద సుమారు 2 వేల యకరముల భూమియు, శారదానదిక్రింద సుమారు 8 వేల యకరముల భూమియు నష్టపడుచుండుటవలన గోకివాడ ఆయకట్టు రైతులకు ఒకసంఘముగా చేరి, యీసంఘానికి "గోకివాడగడ్డ, శారదానదుల ఆయకట్టు రైతుసంఘ"మని పిలువబడవలెను.

(3) ఈసంఘానికి గొర్లె సూర్యనారాయణ రాజుగారిని అధ్యక్షులుగాను, శ్రీ తిరుమలరావుగారిని కార్యదర్శులుగాను ఎన్నుకొనబడిరి.

సం॥ రాష్ట్ర రైతుల ఆందోళన.

పార్లమెంటరీ సబ్ కమిటీపట్ల అనుమానాలు

సంయుక్త రాష్ట్రములో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంవారు జమీందారీ ప్రాంతాలలో రైతులకు సౌకర్యాలు, హక్కులు కలిగించే నిమిత్తం తయారు చేసినబిల్లును జమీందార్లు అసంతృప్తిని తెలిపారు. దీని విషయమై విచారించడానికి భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము యొక్క పార్లమెంటరీ సబ్ కమిటీ అంగీకరించింది. దీన్ని చూచి రైతులు కలవరపొయ్యారు. తమకు న్యాయంజరగదని భయపడ మొదలెడారు. 26 తేదిన రైతులు ప్రతిచోట సభలు గావించిరి. పార్లమెంటరీ సబ్ కమిటీవారు రైతులకు సూచించబడిన సౌకర్యములలో ఏమాత్రము తగ్గించకూడదని తీర్మానాలు గావించాలని రాష్ట్రరైతు సంఘకార్యనిర్వాహవర్గంకోరింది. ఈ సందేశాను సారంగా యీనెల 30 తేదిన లక్నోలో రాష్ట్రంలోని రైతులందరిని సమావేశపరచడానికి నిశ్చయించింది. ఈ సమావేశానికి 5 లక్షల మంది రైతులైనా వస్తారని అంచనా.

పార్లమెంటరి సబ్ కమిటీని కలుసుకొని రైతుల అభిప్రాయాన్ని స్పష్టంగా నివేదించడానికి మోహన్‌లాల్ గౌతమ, సేత్ దామోదర్‌స్వరూప్, చౌదరి మంగటసింగు, అహమద్‌గార్లను యీ కార్యనిర్వాహక కమిటీనియమించింది. రైతు కోర్కెల ప్రచారార్థం కరపత్రాలు ప్రకటించి ప్రజలకు విరివిగా పంచడానికి తీర్మానించింది. కొన్నిచోట్ల రైతు సంఘాలేర్పడ కుండ కొందరు కాంగ్రెసు వాదులు అడ్డుపడుతున్నారనీ అవిధంగా చేయడం సరికాదని హెచ్చరించింది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘ ప్రకటన.

అఖిల భారత కిసాన్ సభవారిచే ప్రకటింపబడు చున్న "కిసాన్ బులెటిన్" ప్రతివారమున్న, బొంబాయినుండి వెలువడుచున్న "నేషనల్ ఫ్రంటు" వారపత్రిక (ఇంగ్లీషు) లో ప్రకటింపబడుచున్నవి. నేషనల్ ఫ్రంటు వార్షిక చందా రు 4. అర్థ సం॥ రు 2. అడ్రసు మేనేజరు, నేషనల్ ఫ్రంటు, 63 యి - గిర్ గాంరోడ్డు బొంబాయి 4. కాబట్టి అపత్రికను రైతుసంఘము లన్నీ తెప్పించుకో వలయునని కోరుచున్నాను.

కొ. సత్యనారాయణమూర్తి,
అధ్యక్షుడు.

ఆస్తు సవరణకంటే ఎస్టేట్లు లేకుండా చేయాలి.

—[*]—

మండేశ్వరశర్మగారి ప్రచారము.

14 తేదిన శ్రీయుతులు రెవెన్యూమంత్రి మండేశ్వరశర్మ, పరుసుర్తి వీరభద్రస్వామి ఎమ్. ఎల్. ఏ గార్లు రాజాంకు వెళ్లిరి. సాయంకాలం 6 గంటలకు మునసబుకోర్టు ప్రక్క మైదానములో బహిరంగసభ జరిగెను. ఆ సభకమండి జమీందారి రైతులు సభకువచ్చిరి, శ్రీయుత పుండరీకాక్షుడాచారిగారు ప్రార్థన జరిగినపిమ్మట శ్రీయుత వీరభద్రస్వామిగారు కాంగ్రెసువారు శాసనసభల ఎన్నికలకు పూర్వము ప్రచురించిన ప్రణాళిక ప్రకారము జమీందారీరైతుల కష్టములు తొలగించుటకు శాసనసభలో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం ఆ కమిటీవారు రాజధానిలో వివిధ స్థలములలో జమీందార్లు, జమీందారీ రైతుల తరపున సాక్ష్యము తీసుకోవడం, రిపోర్టు తయారు చేస్తూ వుండడము గురించి విపులముగా చెప్పిరి. పిమ్మట మండేశ్వర శర్మగారు ఆంధ్రదేశంలో హెచ్చుజిల్లాలలో జమీందారీ భూములు జాస్తిగా వున్నవనిన్నీ, వాటివల్ల వెనుకటి ఏర్పాటు బాపట్ల కిస్తులకు జమీందార్లు చాలా హెచ్చుగా శిస్తులు చేస్తున్నారనిన్నీ, నీటి సదుపాయములు సరిగా చేయుటలేదనిన్నీ, ఎస్టేటు లేకుండు ఆస్తు సవరణకంటె ఎస్టేట్లు లేకుండాచేయడమే అవసరమనిన్నీ, జమీందార్లకు ప్రభుత్వమువారు కొంత సొమ్ము ఇచ్చివేసి వారిహక్కులను తీసుకొనవలసి యుండునదనిన్నీ విపులముగా ఉపన్యసించిరి శ్రీయుత తాతా సుబ్బారావుగారు శర్మగారికిని, వీరభద్రస్వామిగారికిని వందనము లర్పించినపిమ్మట సభ ముగిసెను.

విజయనగరం సభ.

16 తేది ఉదయం వీరుభయులు విజయనగరం తిరిగివచ్చిరి. స్వరాజ్యమైదానంలో సాయంకాలము 6 గంటలకు బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీ వీరభద్రస్వామిగారు కాంగ్రెసులో పనిచేసి కారాగృహములకు వెళ్లినవారికి, వుద్యోగము పోగొట్టుకున్న వారికి సంరక్షణ నిమిత్తం ప్రభుత్వమువారు భూములు తక్కువరకేస్తుకు యివ్వ గాలనైతేనట్టి స్కీములు వృద్ధిపరచుటకు ప్రయత్నించ వలసినదనిన్నీ, విశాఖపట్నం జిల్లాలో నదులు, గెడ్డలు, కొండలు వుండి సాగులేని హెచ్చుగా వున్నప్పటికి వాటివలన భూములకు వుపయోగం లేదనిన్నీ ప్రాజెక్టులు అవసరమనిన్నీ చెప్పిరి. శ్రీయుత మండేశ్వర శర్మగారు జమీందారీ భూములు గున్నచున్న రైతులు ప్రభుత్వపు భూములు దున్నుచున్న రైతులకంటె అన్ని విధముల హెచ్చుబాధలు పడుచున్నారనిన్నీ, పండిన పంటలో యించుమించు అంతయు జమీందార్లకు యిచ్చివేయవలసి వస్తుందనిన్నీ, పూర్వకాలము రాజభాగము క్రింద ఏ ఎనిమిదవ వంతో, ఆరవ వంతో పోయేదనిన్నీ, అన్ని ఐశ్వర్యములలోను వుండిన పూర్వపు రైతుల సౌఖ్యము లన్నియు పోయి నేటి జమీన్ రైతు అన్నములేక, బట్టలులేక అప్పులపాలై వున్నాడనిన్నీ జమీందారీ పద్ధతి పోయినగాని రైతుకు తిరిగి సౌఖ్యము లేదని చెప్పిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములలో గ్రామ పునరుద్ధారణ స్కీములో కొన్ని వందలమంది కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు వుద్యోగములు దొరికినవనిన్నీ మన రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు ఎట్టి సదుపాయములు జరుగలేదనిన్నీ చెప్పిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు పత్రిక ఎడిటరు గారు శ్రీ రంగారావుగారు ఉపన్యసించుచు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు పడుచున్న యిబ్బందుల గురించిన్నీ, బొంబాయి, సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములవారు సహాయ నిరాకరణ వుద్యమములో ఉద్యోగములు కోల్పోయిన వారలకు చేయుచున్న సహాయము మన రాష్ట్రములో లేదనిన్నీ ఇందుగురించి మన ప్రభుత్వము వారు శ్రద్ధ వహించాలని చెప్పిరి. ఉపన్యాసకులకు వందన సమర్పణములతో సభ ముగిసెను.

రైతుబిడ్డ

ఈఫిలిముకు సమర్థులైన నటీ - నటకులు కావలెను-

అక్టోబరు 30 తేదిలోగా ఫోటోలతో దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

నవీన భారత్ పిక్చర్ లిమిటెడ్
కావలి.

ఎ. శ్రీరామ మూర్తి
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

వేరుశెనగకాయ భీమా

గుంటూరుజిల్లా రైతులకు హెచ్చరిక.

వేరుశెనగకాయపంట యీ సంవత్సరము అతివర్షములవల్ల చాల నష్టమైనది. పీకడమునకు వీలులేక కొంత భూమిలో పోయినది. కొంత మొలిచిపోయినది. మిగతా పశెనకాయలు సావుకార్లు ముందుగానె తక్కువధరలకు పప్పుబట్టీలు యిచ్చినారు. యీసంవత్సరం పుట్టికి 7, 8 బస్తాలుకాయ తూగుచున్నది. బస్తా 1 కి ౹ మణుగు తీపవేతలో రు 12 లగాయతు, రు 14 వరకు కొంటున్నారు. గ్రామాదలలో యీ ప్రకారము అమ్మితే వ్యవసాయమునకుపెట్టిన కర్చులు రావు. కనుక కొన్నిరోజులు అమ్మకుండా నిలువచేసుకొని, కొంచెము ధర పెరిగితే అమ్ముకొనుట అవసరము. అందుకు కోఆపరేటివ్ సొసైటీవారు రు 100 కాయకు రు 60 లు ముందు యిస్తారు గ్రామాదులలోనే రైతు చూపించిన కొట్టులో కొటవేసుకొని కాయపోయించి వారితాళము వేసుకొని మనకు డబ్బుయిచ్చి వెళ్లుతారు. వడ్డీ రు 100 కి రు 4-8-0 చొప్పున కట్టుకుంటారు. మనము యేరోజున అమ్మ మంటే ఆరోజున అమ్మి మనకురావలసిన మిగతాపైకము యిస్తారు. కాయను భీమా చేయదలచుకొన్నవారు గుంటూరు దూలూరి వెంకటరత్నం పంతులుగారి వద్దకువెళ్లి చెప్పితే అన్నియేర్పాట్లు చేస్తారు.

వాశిరెడ్డి బుచ్చినాయుడు,
గుంటూరుజిల్లా రైతుసంఘ ప్రెసిడెంటు.

యాత్రా ద్వీపము.

గ్రేటు బ్రిటను, ఐర్లాండుకు దగ్గర ఒక చిన్న ద్వీపం ఉంది ఇక్కడికి యాత్రికులు విశేషంగా పోతుంటారు. ప్రతి యాత్రికుడు యీ ద్వీపంలో మూడు రాత్రిళ్లు, మూడు పగళ్ళకంటే ఎక్కువకాలం ఉండకూడదు. రొట్టె మాత్రమే తిని వుండాలి. దీన్ని కూడా అక్కడవుండే రోజుల్లో మొత్తంలో రెండుసార్లకంటే యెక్కువ తినకూడదు. పైగా మొత్తం 9 గంటలకంటే ఎక్కువసేపు నిద్రకూడా పోకూడదు.

పాప పరిహారమని భావించే కథలిక్కు మతస్థులు విశేషంగా యిప్పటికీ యాత్ర సాగిస్తుంటారు.

ఈ ద్వీపానికి రాగానే, కాళికివుండే చెప్పులతోడును వదలివెయ్యాలి.

పోలీసుఆఫీసులో రికార్డులు కాలిపోవుట.

బారిశాల్‌లో 19 తేదిరాత్రి పోలీసు స్టేషనులో భీరువాలోవుండే సర్వము రికార్డులు, అనుమానస్తుల ప్రవర్తనలు వ్రాయుటకై వుండే కాలి తాలు 600 కాలిపోయినవి.

చైనా ఓడిపోతుందా?

—వి. యస్. వెంకటనారాయణ బి. ఏ., (ఆనర్సు)

చైనా జపాను యుద్ధంలో ఉత్తరరంగంనుంచి దక్షిణానికి మారింది.

సామ్రాజ్యకాంక్ష పూరితులైన జపానీయుల ఉద్ధతి తీవ్రంగా కనబడుతూ ఉంది.

కాంటన్ పట్టణం వశమయింది శత్రువుల ధాటికి.

హాంకోపట్టణం జపాను గురిగా నిశ్చయింపబడింది. బాంబు వర్షాలు తీవ్రంగా కురుస్తూ ఉన్నవి. తీవ్రాఘాతములు!

చైనా ఓడుతుందా!

ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం నశించిపోతుందా!

ఈ ప్రశ్నకు జోస్యం చెప్పడం చాలాకష్టం అయినాకూడా సాధ్యమయినంత వరకు పరిస్థితులను బట్టి అంచనా వేయవచ్చును.

అయితే ఉత్తరంలోనుంచి దక్షిణ ప్రదేశానికి జపానువారు ఎందుకు రావలసి వచ్చింది?

వాళ్లకి దక్షిణచైనాను వశపరచు కోవడం ఆశేది ఎందువలన తోచింది?

ఉత్తరచైనాలో వాళ్లకిలొంగియున్న ప్రదేశాలలో అన్నిటిలోకూడా వాళ్లఅధికారం రైలు కమ్ములమీదనే కాని, దానిని దాటి గ్రామాలలోనికి విస్తరించలేదు.

అక్కడపాపం! జపానీయులకు బ్రతుకు తెరువు లేకుండా పోతూఉంది.

గోరిల్లా విధానంతో జపానువారికి యమయాతనలన్నీ కల్పిస్తూఉన్నారు. చైనీయ గ్రామవాసులు. వీళ్లవల్ల జపాను సైన్యాలకు తీరని దెబ్బలుతగులుతూఉంది.

ఈవిషయాన్ని ప్రపంచానికి తెలియనీయకుండా చేయడానికి విదేశ వార్తావిలేఖరులని పెద్ద పట్టణాలనువిడిచి గ్రామాలకుపోనివ్వకుండా కట్టడిచేసి నిరోధించారు జపానువారు.

గోరిల్లాప్రదేశంలో జపానుని ప్రతిఘటించి 40 మిలియన్లకన్నా హెచ్చుగా జనంఉన్నారు. కావలసినంత ఆహారపదార్థాలు వీళ్లకి చేకూరుతున్నవి. వీరు ఆయుధాలని మందుసామానులని తమ అక్కర్లకు తగినట్లుగా తయారుచేస్తూ జపానువారలను దంపుతూ ఉంటారు.

ఈవిధంగా గోరిల్లాపద్ధతి ఉద్ధతిని సహించలేకుండా రాత్రింబగళ్లూ నిరాటంకమైన పాలాలమీద మెషీన్‌గన్నులతో పరిశ్రమ చేయవలసి వచ్చింది. వాళ్లపట్టణాల రైల్వేరోడ్లు అక్కడక్కడా తెగగొట్టబడి ఎన్నోకష్టాలు కలుగుతూ ఉన్నవి.

గోరిల్లావిధానంలో పాటుపడేవారు రైల్వేలు పెద్దపట్టణాలను పట్టుకోడానికి శక్తివంతులు కాకపోయినా ఈలాగే చాలా కాలంవరకూ సాగిస్తూ జపానువారి సామర్థ్యాన్ని నిర్మూలం చేయడానికి వీలౌతుంది.

ఈ గోరిల్లా దెబ్బలకు తోడు జపానువారికి ఉత్తరంలో ఎన్నో ఓటములు కలిగినవి.

చైనాయుద్ధములో విమానాలు జపానువారికి ఎంతో అపకారం కలిగించినవి.

యాంగ్ట్సీనది ఒడ్డున ఎట్లాగోపడుతూ మిడకరిస్తూ ఉండిపోయారు జపానువారు.

ఈ విధంగా తమన్ని చైనీయులు ఓర్చి ఉండడానికి కారణం ఏంటి?

వాళ్లకి ఇంతటి సహనశక్తి ఏలా రాగలిగింది? అనే ప్రశ్న వేసుకొంటే జవాబు.

దీనికంతా ముఖ్యకారణంగా దక్షిణ చైనా చెక్కుచెదరకుండా ఉండడమే.

అంటే చైనావారికి ఆయుధాలుగాని మందుసామానులు గానీ మరి ఏవిధమైన సహాయంగాని చైనా హాంకాంగ్ ప్రదేశాలగుండా రావలసి ఉంది. సముద్రతీరంతో చైనీయులకి సంబంధం లేకుండా చేస్తే సరిపోతుంది అనే అభిప్రాయం జపాను వారికి తోచింది.

హాంకో ప్రదేశానికి పూర్వాన ఆవరణమును చేసి ఉంది. ఇందులో యాంగ్ట్సీ, హాన్ నదుల సంగమ ప్రదేశంలో ఉండే హాంకో వూచాంగ్, హాన్యాంగ్ పట్టణాలు చేరియున్నవి. వీనిలో హాంకో కేంద్ర స్థానాన్ని ఆక్రమించిఉంది. అందువల్లనే దీనిని చైనా(షి)కాగో (చికాగో) అని పిలుస్తారు. దీని ముఖ్య బహిర్ద్వారం యాంగ్ట్సీనది. ఈ యుద్ధంవల్ల నిరోధించ బడినాకూడా పడిపోయి నాశనమయిన ప్రదేశాలనుంచి సామానులన్నీ రక్షణకు చేరుతూఉన్నది. పట్టణామిక్కిలి ధనవంతమయి ఉంది. దీనికి అవతల ఉండే ఊచాంగ్ కాంటన్- హాంకో రయిల్వే అంత్య స్థానమయి ఉంది. ఊచాంగ్ అనేపదానికి 'సైనికవిజయం' అనిఅర్థం. అందువల్ల ఇది చైనీయులనుంచి జారిపోతే అపశకునం అని వారనుకొంటారు. హాన్యాంగ్ ఫలవంతమైన ప్రదేశం ఉక్కు పరిశ్రమలకూ అన్నిటికీ.

ఈప్రదేశాలను గనుక ఆక్రమించుకొంటే చైనావారలను పుటము పెట్టవచ్చునని అభిప్రాయం జపానువారికి కలిగింది.

దీనికి ఫార్మోజాద్వీపాన్ని మూలంగా తీసుకొని పనిచేయడానికి ప్రారంభించారు. దక్షిణ చైనాను మొదట ఆక్రమించుకొంటే తప్పకుండా ఉత్తరభాగాన్ని లోపరచుకోగలము అనే అభిప్రాయం జపానువారిని ఈపనికి పూనుకొనేటట్టు చేసింది.

ఏదో మొదటకొన్ని విజయాలు వీరికి కలిగినాకూడా అవేమీ చైనీయులను నశింప చేయజాలవు.

చైనా జపానుకు ఆహుతికాజాలదు. ఇందుకు ఎన్నో కారణములున్నవి.

కాన్టోంగు పతనం అయి పదినెలలకన్నా హెచ్చు అయింది. అప్పటినుంచీ హాంకోను పట్టుకోవాలని ప్రయత్నించేశారు జపానువారు. ఇప్పటి వరకూ ఆపట్టణద్వారాలని దగ్గతింపలేకపోయారు వారు- వాళ్లకి ప్రతిఅడుగుకూ చైనీయులు తీవ్రపోరాటాన్ని ఇస్తూఉన్నారు.

హాంకోకు చుట్టూనా 8 వందలవేల సైనికులు దాన్ని కాపాడడానికి ఏర్పడిఉన్నారు. అన్ని దిక్కులా దానికి కాపుకాస్తూ ఉన్నారు.

ఇంతవరకూ జపానీయులు అనుకొన్న ప్రయత్నాలనూ కార్యాలనూ భగ్నం కావింపగలిగారు చైనీయులు.

హాంకోలోనికి జపానీయులు ప్రవేశించడానికి ప్రయత్నించి సిన్యాంగ్ పట్టణందగ్గ ఆగారు. టేచాకోటకు క్యూకియాంగ్ రైల్వే అపజయమని అనుకొని వారుచేసిన పటాటోపం శృంగభంగమై పాలయింది. 8 అక్టోబరు నాడు తీవ్రయుద్ధంజరిగి అందులో జపానువారు ఓడారు. ఈయుద్ధం చాలాస్వాభిమానంగా సాఫల్యాన్ని చైనీయులకు కలిగించింది.

అప్పటినుంచీ జపాను ఈ దక్షిణరంగానికి పూనుకొన్నది.

ఎంత ప్రయత్నంచేసినా చైనావారు సేనాని చియాంగ్ కైషేక్ అధినంలో ధైర్యంతో నిరామయముగా రంగా జాతీయావేశంతో అడుగడుక్కీ జపాను వారికి పోరాటాన్ని ఇవ్వడానికి సంసిద్ధులై ఉన్నారు.

హాంకోనుంచి ప్రజల్ని బయటికి పంపించి జపానువారిని ఎదిరించి నిలవడానికి గట్టిప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

హాంకోను జపానువారికి వశం కానివ్వకుండా చేయడానికి విశ్వప్రయత్నాలు సాగుతూ ఉన్నవి. ఇది వశమవడానికి ఎంతో కాలము పట్టును.

ఇంతలోగా చేరు ప్రక్కలనుంచి సమ్మెట పోటులను ప్రయోగిస్తే జపాను శాంతిలేకుండా పోతుంది.

హాంకోపట్టణం నదీ నీరములతో నింపబడడానికి వీలున్నంతవరకూ ఎటిటి సైన్యాలకు వశపరచడం కలలోనివార్త. వసంతఋతువుపైన హిమకాలంలో గుణపాఠాన్ని వరదప్రవర్తించినట్లయితే జపాను కష్టపడుతుంది.

ఈదక్షిణభాగంలో ఎంత యుద్ధములను చేసినా శేషవికాలం వచ్చేంతవరకూ కూడా జపాను హాంకోను వశపరచుకోడానికి వీలులేకుండా వుండడంవల్ల అంతవరకూ కాచుకొని వుంటుంది జపాను.

ముఖ్యంగా చైనా జపానువారిని ఆపుకో గలగడానికి ఇంకొక మార్గమువుంది. అది విదేశీయుల యుద్ధంలో జోక్యం పుచ్చుకోవడమే.

హాంకో వశమయినట్లయితే హాంకాంగ్ దట్టూవుండే బ్రిటిష్‌వార్ల ముఖ్యమైన ప్రదేశాలకి వారి ఆశయాలకి తీరనిలోపం కలుగుతుంది. ఒకవేళ ఎంతసాహసం చేసినా యుద్ధంఅంటే భయపడ్డా స్వయంగా చేరగా తమకు భంగం కలుగుతూంటే ఊరకుండే తత్వం కాదు జాన్‌బుల్ తత్వం.

ఎప్పుడైతే జాన్‌బుల్ పూనుకొంటాడో అపుడు యాంకీ (అమెరికా) వారు రంగానికి దుముకుతారు.

1981 లోనే అమెరికా విదేశాంగ కార్యదర్శి స్టిమ్సన్ జపానువారిని అణగించడానికి సహాయం చేస్తానని చెప్పినా సర్. జాన్ సైమన్ అధీనంలో దాన్ని ఇంగ్లాండు పాటించలేదు.

కాని జపానువారి విజృంభణం బ్రిటిష్‌వారికన్నా అమెరికావారికే చాలా అనిష్టదాయకంగా ఉంది.

వారుకూడ సమయానికి సరిగా వేచియున్నారు. హాంకో పరిసరములనుంచీ విదేశీయుల నావలని తీసివేయమని జపాను వేడుకొన్నాకూడా బ్రిటిష్ నావికాధికారులు దానికి ఒప్పుకోలేదు.

ఈవిధంగా ఇక బ్రిటిష్‌వారికి పోరువ కలుగుతుంది.

ఎప్పుడైతే బ్రిటను లేస్తుందో అపుడు అమెరికా సహాయమవుతుంది.

అప్పుడైనా సోవియట్ రషియాకు కూడా అపుడు ప్రవేశం కలుగుతుంది.

అసలు చైనా విజయం అంతా రషియా శక్తి సహాకారం మీదనే ఆధారపడివుంది.

రషియాతప్పకుండా చైనాకు సహాయం చేస్తుంది.

జపాను ఏషియాలో విస్తరించడం రషియాకు చేటు. అందువల్ల దానికి అది ఒప్పుకోదు

అయితే జర్మనీ, ఇటలీలు దీనివిషయమై ఏ వైఖరిని చూపించును అనే సంగతి ఆలోచింపవలసినదే.

జపానువారు ఎట్లుపోయినా జర్మనీకి అవసరంలేదు. అవసరానికి జపానువారికి స్నేహం చూపినా అది పైలాటకమే కాని అసలుకాదు మహాయుద్ధంలో జర్మనీ పసిఫిక్ ద్వీపాలను సంగ్రహించింది జపాను. దీనిని లాగుకోడానికి మార్గం తన రాజకీయ పద్ధతికి అందముగా దొరకవచ్చును.

ఈ విధముగా చైనాయు చైనీయుల స్వాతంత్ర్యం పాశ్చాత్య ప్రపంచంపై ఆధారపడి ఉంది.

చైనా ఓడిపోవునది లేనిది ఈ రాజ్యాల వైఖరిమీదనే నిలబడివున్నది.

ముఖ్యంగా రషియా బ్రిటనులు ఈ మార్గాన్ని సరిచేయగలవు.

చైనామాత్రం పూర్తిగా జపానువారియెడల తయారవుగుంచనే మాట నిజముకాజాలదు చైనీయుల అంతశ్శక్తి అపారము. దక్షిణచైనాలోని పూర్వాన ప్రాంతములో లొంగినా ఉత్తర, కేంద్ర చైనాలలో జపానువారు ఓటములను తప్పక పొందుతారు. వారికి ఊపిరిఆడకుండా గోరిల్లాలు వారిసైన్యాలతో కలబడి అలాగే స్వదేశంలో ఆర్థికక్షామము బలుదలవల్ల నష్టమూ ఇవన్నీ కూడ జపానుకు ఎదిరించిఉన్నవి. వీటినుంచి తేలుకోడానికి చాలాకష్టము. ఇంతలోగా చైనీయులు వీళ్లనిఅడుగాని ప్రబలులు కాగలరు. విదేశాలు ఏ జోక్యము తీసుకొనకున్నా చైనా జపానుకు ఆహుతి కాజాలదు.

ఆంధ్రహోం-

—మద్రాసులో.

ఆంధ్రుల ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వం
కోసం స్థాపించాము దీన్ని—-
పచ్చళ్లు- పులుసులు- పొడిగా
యలుఅన్నీ ఆంధ్రపద్ధతి మీదనే.
భోజనమేగాదు- బసలు గూడ.

ఆంధ్రహోం,
61- లజ్ చర్చిరోడ్డు,
మైలాపూరు- మద్రాసు.

న మ్మ క మైన

మాలపిల్ల

—x—

దీన్ని కలగూరగంప ఫిలిం అంటే తప్పా?

వి. ఆర్. కేసరి.

చాలా కాలంగా ప్రకటనలద్వారానూ పెద్ద పెద్ద పోస్టర్లలోనూ వెలుగొందుతుండిన సారధివారి మాలపిల్లను మొన్ననే నెల్లూరు గణపతయ్య హాలులో చూడ్డం తటస్థించింది. నానావిధ రసములతో, పెక్కువలన చిత్రానుకరణాలతో అభినవ సంకర సృష్టికర్త గుడిపాటి చలంగారివల్ల ఉత్పాదింపబడి, శాస్త్రీయ శాశ్వతబలులను మెరుగంది, గూడవల్లివారిచే పోషింపబడి తెరకెక్కించబడ్డ ఈ మాలపిల్ల.

ఈ మాలపిల్లలోని కథావస్తువు కల్పితం. ఈ ఫిలిం ముఖ్యోద్దేశమేమిటంటే 7 కోట్ల హరిజనులకు ఏలాగైనా దేవాలయప్రవేశం కల్పించడం, అస్పృశ్యతానివారణం, మద్యపాననిషేధం, రైతు సమస్యలు, సర్వమానవ సోదరత్వం, మొదలైనవి ఈ ఫిలింమూలాన సాంఘికటాకీ అన్న పేరుతో రామబ్రహ్మంగారు చలామణీ చేయిస్తున్నారు. ఈటాకీ కళాదృష్టిని పోద్రోలి, వ్యాపారదృష్టిని ప్రధానోద్దేశంగా వుంచుకొని బయల్వెడలింది. అందుకనే ఈఫిలింలో కొన్నిపట్టాలు చిలవలుగా అతుకులు వేసిన గుడ్డలాగా, బలవంతపు బ్రాహ్మణార్థంలాగా, సామాజికులకు గన్పట్టుచున్నాయి. నేనీవ్యాసం శీర్షికలోనే 'కలగూరగంపఫిలిం' అని ఎందుకన్నానంటే బొంబాయిటాకీసువారి 'అచ్యుత్ కన్య' రోహిణీవారి కృపాలక్ష్మి, పుల్లయ్యగారి చల్ మోహనరంగ, ప్రభాత్ వారి ధర్మాత్మా, న్యూథియేటర్సువారి చండీదాస్, ప్రభాత్ వారి అనెక్స్పెక్టెడ్ మొదలైన ఫిలిముల ఛాయలంతా కూడా అద్దంలోని ప్రతిబింబంలాగా ఈఫిలింలో ప్రతిబింబిస్తున్నాయి. ఈలాంటి అనుకరణాలే గనుక లేకుండా గూడవల్లివారు స్వతంత్ర్య రచన నవలంబించియుంటే ఎక్కువకీర్తి గడించివుండే వారనడంలో సందేహంలేదు. ఇక ఇందలి కథాక్రమం పెట్టెదను:-

దీనిలో నాయకుడు నాగరాజు- ఈ పాత్రను నటించింది వెంకటేశ్వరరావుగారు. ఈయన ముఖంలో ఏదో కొంత అందవికారం కనబడుతూవుంది ముఖభావాలు స్ఫుటంగా ఒప్పించలేక పోయ్యాడు. పాపం! ఈపాత్రధారికి కండ్లుబబ్బూరి [illegible] లేకుంటే నిద్రపోయ్యేటట్టుగనే కండ్లు [illegible] ఉండేదేమో! గాత్రం కుమారిగా [illegible] వుండిన వ్యక్తిగతరుగు నటు [illegible] ంమీద పరవాలేదని [illegible] ప్రదర్శించిన దర్శకత్వ [illegible] పాత్రలు [illegible] ప్రపంచాం [illegible] రం దాలి- [illegible] స్త్రీత్వమును భరతమునిని [illegible] మున వెంకటాద్రితాను [illegible] వాను ఇప్పటి [illegible] మన మాల [illegible] పాదరి [illegible] కేస్తూ

పాటతో ప్రవేశిస్తాడు. కెమెరా మెళ్ళకేగి [illegible] లించుకొని ప్రవేశించిన నాగరాజు సభలో కనపడదు. ఫోటోస్నాప్పు తీసినట్లులేదు. పోనీ కొండమీద మాలపిల్లలు గోపాలకృష్ణున్ని పాడుకుంటూ ఉంటారు- అక్కడికి నాయకుడు ఎప్పుడువచ్చాడో, ఎందుకు వచ్చాడో ఎవరికీ గోచరం కావడంలేదు. పోనీ ఏదో గుడికొంత అన్నమిచ్చుతో మాలపాకెం సమీపంలోనున్న గుట్టమీదికి వచ్చాడనుకుందాం. సరే వచ్చినవాడు కర్ణానందకరంగా అమాయకులైన మాలపిల్లలు పాడేపాటలు విని ఆనందభరితుడు కావాలా? లేక వచ్చి రావడంతోటే వాళ్ళ మోహించాలనా? అంటే అంతకుముందటినుంచే వీరికి వారిమీద వలపురోగముండనైనా కాదూ అర్థంకావాలి? ప్రతిదినంకూడా మాల అక్కచెల్లెండ్లు కొండమీదికి వంటరిగా వస్తారు, అని బాగాతెలుసుకొనే, ఏలాగైనా అభాగ్యున్ని ఈదినం తప్పక పడుతుందో కాదో చూడాలని కదిలింది చూస్తామన్న దురుద్దేశ్యంతోనే వచ్చినట్లు స్పష్టమౌతూవుంది. పోనీయ వచ్చాడు. మోహించాడు. కాని ఏ కాలంలో చిన్న జబ్బుల్ని పెంచిపెద్దలు వినా

గలరా? లేదు వివాహితా? అవివాహితా? అని కనుగొన్నాడా? లేదు అంతఃపాపంగా, అంతస్వతంత్రింగా, పరస్త్రీని తాకి మంగళముల దుర్వ్యాపారంటే అక్కడే మా సంకేతాలు ఏమిటా అవినాభావసంబంధం? "కామాతురాణాం నభయం నలజ్జా" అనుకోకుంటారా! సరే నాగరాజు విద్యావంతుడు. రూపవంతుడు. నాగరికుడు గానూ కూడు. కోటీశ్వరకుటుంబంలో జన్మించిన బ్రాహ్మణయువకుడు. అల్లాంటివాణ్ణి ఆక్షేపించి ఈ దకు కులగోత్రాలనుకూడా చూడనియ్యక, తల్లిదండ్రులమాటను నైతము పెడచెవినిపెట్టి, సంఘానికి జంకక, ధర్మానికి వెరవక, వివాహానికికూడా తెగించాడంటే ఆమాలపిల్లలో ఏదో ఒక విశేషమున్నదనక తప్పదుగదా? అయితే ఏమిటావిశేషం నాగరాజు వలచిన నాటి మాలపిల్ల శర్థం చూడండి అబ్బే! అటూమోహితుడో? [illegible] తెలుస్తుంది. మోహాశ్చర్యమైన ఆ చింపిరిపాదడ. ఆ లంబాడీ జాకెట్టు, ఆ చింపిరికల, ఆ నల్లగాజులు అప్పటికి అక్షరంముక్క కూడా రానటువంటి అవిద్యావంతురాలు, అల్లాంటిబాలికను విద్యావంతుడు, నాగరికుడు, అయిన నాగరాజు వరించాడంటే అందులో ఏమైనా అర్థముందా?

ఇక నాయకుడి గుణగణాలు విచారిద్దాం. పరస్త్రీని వెనకనుండు లాలించపోయే పాపబుద్ధితో పరికించడం, ఆమెను వదించి దొంగచందాన కలకత్తాకు తీసుకొనిపోవడం, పాపమా చిన్నది "అయ్యా మీరు బ్రాహ్మణులు, నేను మాలదానను, ఈ పెళ్లి అన్యాయం. మీకుల స్త్రీయే గనుక అయినట్లయితే ఈలా తల్లిదండ్రుల అనుమతిలేకుండా వివాహమాడతవ్వా!" అని పరిపరివిధాల వ్యంగ్యపీవాట్లు పెట్టినా వినక, వినిపించుకోక, బండిని డీలాగా పెండ్లికిపడి టస్నాకొని ఆమెను నమ్మించి దోపిడీ తాడికట్టి పాపాత్ముడు, వలపెరుగని అమాయకురాలిని, కన్నెఃమిక్క దైవముతో పూజించు పవిత్ర

హృదయను, తనప్రియురాలై ఆతనిని గన్నట్టి లతని, కులమువారితో అవమానకుండి కూడక కండ్రిచే తరుమబడి అరాత్రిలో, ఆ పెద్దపెద్దాల తులలో, అపాయితిమానలాంటి కర్మంలో, తన ప్రియుని కేహాన్నసైతం అర్పణంచెయ్యాలన్న భావంతో తలవాకిటిలో వ్రయుండు నాగరాజు మెను చూచియు తన ప్రియురాలని ఆదరించక పట్టియు, నిర్దయుడై నిర్లక్ష్యమాటంగా "ముష్టి పిల్లా! ముష్టికియమపోమ్మ అంటాడా? అలాంటి వాణ్ణి పాషాణహృదయుడంటే తప్పంటారా! అల్లాంటి నాగరాజును యువకులు మన్నిస్తారా! ఎన్ని ఆపదలయినా రానీ, ఒకరు తన్నానిమ్మన వ్వాడు తనకు ప్రాణహానికలిగినా సరే, కులంపోయినా సరే, ప్రియురాలికై ఆత్మార్పణం చేయ గలిగితే! వేయిసమాధానాలు చెప్పవచ్చును.

గాని ఈనిమ్నజాతిమాత్రం ఉండతగ్గం కాదని రూఢిగా బల్లగుద్ది చెబుతున్నాను నేను. హీరో అమిత దుడుకువాడు, రౌడీ, గామొండి. వయసంచరించు శాంతి అహింసాపరిహారకుడు, ఇతడా గాంధీకి మారల్ చెప్పవది? ఈలాంటివారా సంఘానికి మార్గదర్శకులు? ఈపాత్ర యొక్క ధ్యానతయుతసంఘానికి కలిగినాధారం లాంటిది మాలపిల్లకు, నాయకుడికీ, ఉండే పూర్వసంబంధం డైరెక్టరు సరిగా చూపలేకపోయ్యాడు. నాయకుణ్ణి అధముణ్ణిగాచేసి పాత్రనే పాడుచేశాడు. ఆంధ్రరాష్ట్రం నిమిషాలమీద రావాలని పులబాటంపడే ఈరోజుల్లో బెంగాలీబాణీల్ని, హిందీ పాటల్ని, ఇంగ్లీషుపాటలను, ఆంధ్రనాగరాజును హాటు, బూటు, సూట్లతో, పిట్టలుగొట్టే టిప్ప గుంటుబొట్లలాగా తయారుచేయించి ఆంధ్రత్వం మరిపించడం ఇలాంటి వేషకూడా వేశాలానుగుణ్యంగాలేవు మాలపిల్లకు సరిగా తెలుగే రాకే ఇంగ్లీషు ప్రారంభంలోనే ఎందుకో? ఇందులో ఏమైనా అర్థముందా? ఏ గజేంద్రమోక్షమో, రుక్మిణీ కల్యాణమో, కృష్ణతులాభారమో చేవుంటే పూర్వకవుల ఆంధ్రత్వంకూడా అప్పటంగా ఫిలింలో మూర్తీభవించి ఆంధ్రుల హృదయాలు పులకరించి వుండేవి. రసికులు తలలూపేవారు, ఫిలింలో చెప్పుతో కొట్టానన్నమాట మంచినీళ్ల ప్రాయంగావుంది. ఆ అంటకట్టడం ఓంటే అంటే అట్టడం, ఉసిక్కుమంటే గాంధీకి జై అనడం, ఇవంతా అసభ్యంగా వున్నాయి బాధ్యతగుర్తెరుగని మాలప్రాగ్రహణులవలెనే చాదరకాలు తన స్వార్థంకోసం కూలీల సమ్మెకట్టించడం బాగా లేదు.

ఇంకావస్త్రే చాదరి సూరిబాబులు ఇంకాటాకీ ప్రపంచాన్ని వదలడం శ్రేయస్సు. వీరినిగూర్చి ఇంతకన్న వ్రాయ నవసరంలేదు-

ఇక కథానాయిక కాంచనమాల. ఈమె అందమైన ఆంధ్రతార. కాని ఆమెనటనా కౌశలాన్ని చక్కగ చూపించడానికి తగిన అవకాశాలు ఈఫిలింలో కల్పించలేదు. మాలపిల్లలు సామాన్యంగా పల్లెల్లో కలుపులు తీసేటప్పుడు, కోతలు కోసేటప్పుడు స్వేచ్ఛగా పాటలు పాడుతారు. గాని, కట్టెలు, పిడకలు ఏరుకొనేటప్పుడు ఇలా పిచ్చిగంతులు రాధాకృష్ణ గిరగిర తిరుగుట్లు, శ్రీ నవ్వులు, ఇట్లాంటివి సహజాలా? అని సంశయం! మాలపిల్లచెల్లెలు సుందరమ్మ బాగావుంది. కొండమీద పూజచేసేటప్పుడు కొవ్వొత్తి హారతి ఇచ్చేటప్పుడు ప్రభాతవారి వాసంతిని నమస్కరించడం మాని ఇంకా బాగావుండేది. ముందుముందు ఈబాలిక మంచి అభివృద్ధికిరావచ్చు. [illegible] కనపడుతున్నాయి.

సుందరరామశాస్త్రి మాలలకోసరంగా చెప్పుల కట్టించాడంటే అర్థంలేనిమాట. బావా, సుంటో, కవ్వించాడంటే సహజంగా వుండేది.

కేసరి 16వ పేజీ 4వ కాలంలో చూడుడు.

వర్షమెప్పుడు?

—[*]—

బ్ర॥ మొదలి రామకృష్ణసిద్ధాన్తి

(కోరావిలాస్, నెల్లూరు.)

మనకు సకాలమునగు, వర్షములు వచ్చి బీజావాపము జరిగినది. సస్యములును, వృద్ధి పొందుచున్నవి. కొన్ని మెట్టగ్రామములందు, విత్తుల చల్లకమునకు వర్షపాతము ప్రతికూలమై పలుసారులు విత్తుటచేత, సస్యవృద్ధి చక్కగలేదు. సస్యాభివృద్ధికి మిక్కిలి ప్రయోజనకరముగ చెప్పంబడిన హస్త కార్తె యందును, చిత్తకార్తెయందును, వర్షాభావముచేత, సస్యశోషణము, సస్య పీడ కలిగియున్నది. ఇట్టి సందర్భమున అనేకులు నన్ను వర్షపాత మెప్పుడని ప్రశ్నించుచున్నవారు. నాకును యథాశక్తిగ, విచారించి ప్రజకు తెలుపవలయునను కుతూహలము కలదు.

ఉదగ్రాహలగ్నములో కుజసంచారము, శని కుజ సమసప్తకము, పూర్వము ప్రతిబంధకములుగ, నుండెను. ఆ సమసప్తకము నవంబరాఖరువరకును కలదు. స్వాతి, పరివేషమందు విద్యుద్దర్శనము లేదు. ఇట్టి దోషములు కొన్ని కలవు. ఐనను కాల బలానుసారముగ వచ్చిన కొన్ని వర్షయోగములు కలవు. తే26ది మొదలు నవంబరు తే 3 ది లోపుగ చంద్రశుక్రులు వృశ్చిక సంచారము, చంద్రగురువులు మకర సంచారము, చంద్రశనులు మీనసంచారము కలిగియున్నందున అటనట కాలభేదముచేనైనను వర్షము కలదని చెప్పవలసియున్నది. నవంబరు తే 19 ది నుండి వారము లోపల మంచివర్షమే లభింపవచ్చును. ఇందు కొద్దిగనైన గాలి యుండునని తోచుచున్నది. అది అంత ఉపద్రవకారి కాదని చెప్పవలెను.

ఈచెప్పిన వర్షయోగములు మన దేశముసకును, మనకన్న దక్షిణ పశ్చిమ దేశములకును వర్ష సూచకములుగ నున్నవి.

యూరోపులో ఫాసిజం అనేక దేశాలను ముంచివేసినది

—*—

చేంబర్లేను, హాలిఫాక్సు హయాములో ఇంగ్లండు తన ప్రాచీన గౌరవాన్ని కోల్పోయినది.

నేషనల్ హెరాల్డు పత్రికలో జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు యిలా వ్రాశారు.

“మధ్య కొంత కాలంనుంచి అనేక విరోధ మహాసంగ్రామంలో తమకు తోడ్పడ్డ దేశాలవారికిన్నీ, యితర మిత్ర దేశాలవారికిన్నీ, ద్రోహం చేస్తూవున్న దేశాల వారికి ఫలితం క్రమంగా నే అనుభవం లోకి

వస్తున్నది. మళ్లీ యుద్ధం త్వరలో జరగగా, ప్రస్తుతంమట్టుకు యీ మహావిపత్తు తొలగింది” అని అధికారం వహించినవారు ప్రజలకు వాగ్దానం చెయ్యడంవల్ల అమ్మయ్యా! బ్రతికాంరా బాబూ అనే మనశ్శాంతి కోట్లకొలది ప్రజలకు కలిగింది. వారు మహదానందభరితులయ్యారు. వారి ప్రశంసవల్ల ఇంగ్లాండు ప్రధానమంత్రి చేంబర్లేనుగారు ఒక వెలుగు వెలిగాడు. మరెవరి సహాయం లేకుండా సంధి ఒడంబడికను కుదిర్చి యుద్ధం జరగకుండా చేసింది. చేంబర్లేను కాకపోతే మరెవరు! చేంబర్లేను కాని ప్రపంచంలో శాంతి యేర్పడదన్న మాట వచ్చింది. “ప్రపంచంలో శాంతి యేర్పడలేదు. తెలుసుకుంటే చేయిలేట్లు దారుణమైనటువంటివీన్నీ, తమకు మిక్కిలి అపాయకరమయినటువంటివీన్నీ, మహాయుద్ధం తమదేశానికి చేరువలోనే పక్కలో బల్లెంలాగుంది” అనే విషయము చేంబర్లేనుకూ తెలుసు. యితర దేశాలవారికి యిదివరకు చేసిన వాగ్దానాలన్నిటినీ భంగపరచి స్వదేశానికి అపకీర్తిని కలిగించి పడరాని పాట్లు పడ్డా వీటికి విశ్రాంతిగాని శాంతిగాని అవకాశం కలుగలేదు. కాబట్టి యుద్ధానికి సిద్ధపడండిఅని వారిప్పుడు ఆక్రోశిస్తున్నారు. యుద్ధసన్నాహాలకోసం రాత్రింబగళ్లు పనిచెయ్యాలని ప్రజలని ప్రోత్సాహపరుస్తున్నారు.

ప్రపంచంలో యేవిధమైన సంబంధము లేకుండా కేవలం సాక్షిమాత్రుడుగా వుండగలిగినవానికే యీ విషయాలన్నీ, చాలా చమత్కారంగానే కనబడతాయిగాని ప్రపంచ యుద్ధజ్వాలలకు ఆహుతికాబోతూన్న సమయంలో ప్రపంచంతో సంబంధం కలవారెవరున్నూ, సాక్షిమాత్రులుగా వుండలేరు. ప్రజల మనస్సులలో భిన్న భిన్న భావతరంగాలు అతివేగంగా లేస్తూ మళ్లీ వెంటనే అణిగిపోతూ వుంటాయి. ఆశ, కోపం, భయం, అసహ్యం ఇవన్నీ తెరమీద బొమ్మల్లాగ మన మనస్సులలో దయిరయిమని పరుగిడుతూ వుంటాయి. అన్ని దేశాలలోను గొప్ప సైన్యాలు పరస్పర సంహారానికి సిద్ధమవుతున్నాయి అపారమైన శస్త్రాలున్నూ ఆకాయాలున్నూ సంఘర్షణలు జరుగుతూనే వున్నాయి. కొన్ని కోట్లపాటు ప్రజలందరూ [illegible] శక్తివంచనమీద నిల్చున్న పరిస్థితిలో వున్నారు. ఒద్దువకంగావున్న గట్టు చివర నిలబడి అంధకారబంధురంగాను అగమ్యగోచరంగావున్న ఆగాధంలో యే నిమిషంలో పడిపోతామో అని ప్రజలందరున్నూ మహాందోళనానికి గురిఅవుతున్నారు.

ఇటువంటి ముఖ్యగమమైన సమయంలో యీ నాటకరంగంమీద తన ఛేంబర్లేనున్నూ తన డిలాడియరున్నూ ప్రధానపాత్రలుగా ఏర్పడడం చాల విచిత్రమైన సంగతే. బ్రిటిషుదేశంలో [illegible] కాలం తరువాత యింత దుర్బలమైన ప్రభుత్వం ముందెప్పుడూకూడా యేర్పడివుండలేదన్న విషయం మన కందరికిన్నీ చాలాకాలంనుంచి బాగా తెలిసేవుంది. ఈలాంటివారిప్పుడు ముఖ్యపాత్రలుగా నిలబడ్డం తటస్థించింది. భావించడంలోనుకూడా వీరు భ్రాంతిగా విఫలులై నారు రంగంమీద నిలబడ్డానికికూడా శక్తిలేక గజగజ వణుకుతూ కూలబడిపోయ్యారు. ఈ అధ్యాయాన్ని పరిశీలించవారులందరున్నూ కూడా స్పష్టంగా చూశారు.

ఇది వీరి లోపమా? చాలా విచారిస్తూ సిగ్గుపడదలసిన పని వీరు చేసిరతరువాత అలాంటిపని చేసినందుకు వీరికి బ్రహ్మరథంపట్టిన ప్రజల లోపమా? లేక నిజంగా ప్రజాపరిపాలనానికి అవసానకాలం తటస్థించిందా?

అనేక సంవత్సరాలనుంచి ప్రజా పరిపాలన విధానాన్ని క్రమ క్రమంగా భంగపరుస్తూనే వున్నారు. నానాదేశ సంఘాన్ని యేర్పరచడాన్ని గురించి మొదట కలిగిన ఉదార భావాలనన్నిటిని నాశనంచేశారు. మంచూరియా, అబిసీనియా, స్పెయిను, చీనాదేశాల విషయం బ్రిటిషువారవలంబించిన పద్ధతి చాల అనుచితమని మన మందరమున్నూ నిరసించే వున్నాము. ప్రపంచంలో ప్రజాపరిపాలనంగల దేశాలలో ఫ్రాన్సు బ్రిటను దేశాలే ముఖ్యమైనవనే విఖ్యాతిని బడసి అందుకు ఉప్పొంగిపోతూవున్న యీ రెండుదేశాలవారే ప్రజా పరిపాలనాన్ని అంతరింప చేయడానికి అగ్రేసరులవుతారని యెవరైన అనుకోగలిగిరా? నిజంగా ఛేంబర్లేను అతని మిత్రులు వీరే ప్రజా పరిపాలనం గుండెల్లో పోటుపొడిచిన వారు ప్రజలు వీరినిందుకు అపారంగా ప్రశంసిస్తున్నారు

మంగళవారంనాడు ఫాసిజంకు [illegible] చేతులూ చలవలు కమ్మాయి. ఎన్నో ప్రగల్భాలు పలికిన హిట్లరుకూడా లోకముదేవడానికి సిద్ధమయినాడు. జర్మని ప్రజలు శాంతికోసం ఆర్భాటాలు ప్రారంభించారు. ఇటలీలోకూడా శాంతికోసము ప్రజలు గోలచేసారు. అలాంటిసమయములో చేంబర్లేను హిట్లరుకున్నూ ఫాసిజంకున్నూ ఆపద్బాంధవుడయినాడు. గురువారము నాడు మ్యూనిచి ఒడంబడికమీద సంతకాలుజరిగాయి. ఫాసిజం మళ్లీ జయించింది.

పాత విశ్వాసాలంగం బ్రతుకు తెల్లారిపోయింది. కొత్త విశ్వాసఖండానికి రూపం కలుగుతూ వుంది. [illegible] తన గొప్పసేనతో జకోస్లవేకియా [illegible] విశ్వాసఖండం [illegible] లా పార్లమెంటులో అతనికి అధికమైన పలుకుబడి కలిగింది. అతి భయంకరమైన ఉప్పెన వచ్చి పడమ సముద్రములో నీరు గొప్ప స్తంభంలాగ ఆకాశం యెత్తున పైకి లేచిపడి ప్రవాహాన్నంత యెట్లా ముంచేస్తుందో ఆలాగు ఫాసిజం విశ్వా ఖండంలో అనేక దేశాలను ముంచేసింది. ఆ దేశాల ప్రభుత్వాలున్నూ ప్రజలున్నూ దానికి దాసానుదాసులయ్యారు

పోలెండు, లిథూనియా, హంగరీ, టర్కీ, బాల్కను దేశాలవారు జర్మని నియంత ఆజ్ఞలను నెరవేర్చడానికి కాచుకొనివుంటున్నారు. ఫ్రాన్సు దేశానికి ప్రధానదేశాలలో స్థానంలేకుండ పోయింది. రెండోరకం దేశంగా వుండవలసివచ్చింది. బ్రిటిషుదేశం ఫాసిస్టుదేశాల కూటంలో ఒక చిన్న భాగస్వామిగా యేర్పడింది. యిటుపైని ఇంగ్లాండులో ఫాసిజం ప్రతికూలురుగావుండేవారెవరూ మంత్రులుగాను శాసనకర్తలుగాను వుండకూడదు. హిట్లరు ఎవరినిఎవరిని నియమించాలంటాడని ఆజ్ఞాపిస్తే వారినే నియమించాలిగాని యితరులను నియమించకూడదు. ఆలాగు ఇంగ్లాండును ఆజ్ఞాపించడానికికూడా యిప్పుడు హిట్లరుకు ధైర్యంకలిగింది. జర్మనీవారికి ఆగ్రహంకలిగించడానికి బ్రిటిషుదేశంవారు సాహసిస్తేతప్ప బ్రిటిషుదేశంలో యిటుపైని కార్మికప్రభుత్వం యేర్పడ్డానికి వీల్లేదు

ఛేంబర్లేను మహాశయా! ఏ దేశాన్ని కాపాడడానికి [illegible] గౌరవదేశావు నీకున్నూ నీకో సలాం, నీకో సలాం. నీవు యీలాగ మాకు ద్రోహంచేసిన దేశానికి అవమానాన్ని కలిగించినా మీ దేశానికి అపద తప్పలేదుకదా! ఈ వాలో రేపో నీకంటుకూడా వచ్చి తీరుతుంది. జాగ్రత్త అని ఫ్రాన్సు జకోస్లవేకియా దేశాలవారు చెబుతున్నారు.

జర్మనీలోకూడా ప్రజాపరిపాలనాన్ని కోరే అనేకలక్షల మందివున్నారు. హిట్లరు వీరిలో చాలామందిని ఫిరంగులతో కాల్పించేశాడు. మరి పెక్కురు ప్రాణహత్య చేసుకొన్నారు. అనేక వేలమందిని హిట్లరు నిర్బంధవాసాలలో (కన్సె. ట్రేషను కాంపుల్లో) బందీలను చేశాడు.

ఫ్రాన్సు ప్రాముఖ్యతకూ తొలగిపోయింది. ఫ్రాన్సు ప్రధానమంత్రికూడా యిప్పుడు చేంబర్లేనుతోచేరి ద్రోహం చెయ్యడంవల్ల ఫ్రాన్సుదేశానికి యిదివరకు కలిగిన అపారమైన కీర్తికి గొప్ప మచ్చ యేర్పడింది. ఇంగ్లాండు మాత్రం యిప్పటికి మొదటిరకం రాజ్యంగానే పరిగణించబడుతోంది. బ్రిటిషుదేశంవారు యుద్ధం చెయ్యకుండా లొంగిపోతారు కాని అధికారం చేంబర్లేను హాలిఫాక్సు జట్టువారికి దక్కిన తరువాత ఇంగ్లాండు దేశం తన ప్రాచీన గౌరవాన్ని పోగొట్టుకొంది”

కలకత్తాలో ఓషధుల కళాశాల పెట్టుటకు డాక్టరు డి. ఇ. అంక్లేసరియాగారు రు 3 లక్షలు విరాళమిచ్చిరి.

* * *

చీరాల పురపాలక సంఘం పునర్నిర్మాణము 1939 జనవరి 1 వ తేదీవరకు నిలుపబడినది.

బొబ్బిలి ఎస్టేటులో కవిటె సంత అధోగతి

గత రెండు శతాబ్దములలోను విశాఖపట్నం గంజాం జిల్లాలలో మహారాష్ట్రులకేర పిండారీ దశ్యువర్గమువారు అనేక పితూరీలు జరిగించుచుండెడివారు. వాటిలో పేర్కొనదగినవి రంప [illegible] పితూరీలు. ఇవిగాక పర్లాకిమిడిలోను, గుమ్మసూరులోను జమీందారులు పెత్తనమునకు అలజడిచేయుచుండెడివారు. అటువంటి అల్లరులలో యీ జిల్లాలప్రజలకు చాల కష్టనష్టములు సంభవించుచుండెడివి. ప్రజలు తమ ధనప్రాణమానములను కాపాడుకొనక నలతటిదుగవస్థలోనుండెడివారు. వ్యవసాయదారుడు పంటలను పండించలేకపోయెడివాడు. సాలెవాండ్రు బట్టలను నేయలేకపోయెడివాడు. కంసాలి తనపనిని నెరవేర్చలేకపోయెడివాడు. వర్తకుడు సామగ్రిని చెలామణీ చేయలేకుండెను. కూలీవాడు కూలీకే అన్నమా రామచంద్రా యని అరచుచుండెడివాడు. ఒకవేళ ఎవరైనా ధైర్యముతో వారివారి పనులుసాగించుచుండెడిరా వారిధనము వారికే లభించుచుండెడిగాదు. ధనమునకేగాక ప్రాణమానములకు గూడ అపాయము సంభవించుచుండెడిది. వ్యవసాయదారుడు పంటను పండించినా ఎవడో దుర్మార్గుడు కావలసినంత తీసుకొని మిగిలినది పారుకోయుచుండెడివాడు. సాలెవాండ్రు బట్టలను తయారుచేసినా, పితూరీ ఉపనాయకులు ఆబట్టలను బలవంతముగా తమ వశముచేసుకొనుచుండెడివారు. ఇక వర్తకుడు సరకులను చెలామణీ చేసినా దోవలో దోపిడీలు జరుగుచుండెడివి. ఇటువంటి పరుసములందు ప్రజలు తమ ధనమును నిలువచేసుకొనలేక అష్టకష్టములకు లోనగుచుండిరి. ఈ బాధలు మిక్కుటముగా [illegible] శతాబ్దమందు పాలకొండ పర్లాకిమిడి తాలూకాలలో జరుగుచుండెడివి. ఈ పరిస్థితులలో ఆకాలమందు తగిన వ్యవసాయక పారిశ్రామిక వర్తక సంస్థలు కావలసియుండెడివి.

ఈ పరిస్థితులలో లంకలో హాలీకడ్డకున్నట్లుగా కవిటిగ్రామములో సంత ఉద్భవించినది. కవిటెకు సంతకవిటె అను పేరువచ్చినది. కవిటెలో వస్తువులను నిర్భయముగా చెలామణీ చేసుకొనవచ్చునని ప్రజలు మేల్కాంచిరి. అకాలములో కవిటె సంత లక్షరూప్యముల వరకు పెంపొందినది. నేయి ధాన్యములు, కిరాణీ, పశువులు, లోహములు, బట్టలు మొదలగు వస్తువులు విరివిగా విచ్చలవిడిగా చెలామణీచేసుకొని తమ కష్టము యొక్క ఫలమును అనుభవించుచుండెడివారు. అసంత అదిమొదలు మొన్నటివరకు దిగ్విజయముగా జరుగుచుండెడిది. ఇటువంటి క్లిష్టపరిస్థితులలో పైసంతను నిలుపుట ఎంత ప్రాశస్త్యమైనా ప్రజాహిత కార్యదురంధరులకే ఎరుక. ఆకాలములో ఆకార్యదీక్ష ఎవరికి కలిగినది. నిలిపినవారి పేరు లోకములో యుండగనే సంత అధోగతి చెందుటచే పేరు చెప్పుటకు నాకు నోరాడకుండ యున్నది. అయినను చెప్పకతప్పదు. రావువారలు. అప్పటిసంత, అంతసంత, ఈమధ్యనే కవిటిలో నుండి మాయమైనది. ఎప్పుడు మాయమైనది? స్థానిక స్వపరిపాలనమునకు భూమికొనిన బొబ్బిలి జిల్లాబోర్డు సంస్థ బొబ్బిలి [illegible] స్థాపించబడిన రోజులలో నే. ఎప్పటికి పోయినది? పాలకొండ తాలూకా మందరాడ గ్రామమునకు. ఎందులకు పోయినదని చెప్పగలను. కాలమహిమచేతనా! కాదు, కాదు. కుటుంబముల బుద్ధిమాంద్యము సంత తీసుకు వెళ్ళినదెవరు? మందరాడ గ్రామవాస్తవ్యులు, కైరువాయువారలు అను హాలిపల్లి [illegible] ఆహా, తీసికొన్ని [illegible] ఎప్పుడు? బొబ్బిలి జిల్లాబోర్డు పాలనములోనే. ఓ వర్తకులారా! యీ దేశములో ఏ పారిశ్రామిక మహిమ చెప్పదలచున్నారా.

— [illegible] కృష్ణమూర్తి.

కర్నూలు జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు.

గిద్దలూరు-కంభంఫిర్కాల ప్రబోధము.

తే 20-10-88 దీ వుదయం గిద్దలూరునుండి శ్రీయుతులు, బాలసుందరరావు (విశాఖపట్నం) జగిరెడ్డి బాలిరెడ్డి (కంభంఫిర్కా అభ్యర్థి) గొట్టిపాటి సుబ్బరాయచౌదరి (కేవల్లి) ప్రత్తిపాటి దీనానాథరావు (నరసరావుపేట) అల్లూరి అప్పారావు (గుడివాడ) మూడియం నరసిరెడ్డి (గిద్దలూరు ఫిర్కా-కాంగ్రెసు అభ్యర్థి) ప్రభృతులు బయలుదేరి కొత్తవారిపు పేటలో అల్లూరయ్యగుప్త గంగాధరయ్య, ప్రభృతులతో కలిసికొని బహిరంగ సభను గావించిరి. సభలో శ్రీ జగిరెడ్డి బాలిరెడ్డి, రావి బాలసుందరం, గొట్టిపాటి సుబ్బరాయ చౌదరిగార్లుపన్యసించిరి. సభానంతరము జాతీయ గీతాన్ని, పాడుకొంటూ జయ జయ ధ్వానాలతో గ్రామ మంతయూ తిరిగి, అక్కడ్నుంచీ బయలుదేరి కంభముచేరిరి. ప్రజలలో కాంగ్రెసుమీద సంపూర్ణ విశ్వాసమున్నది కంభంలో పెద్ద వకీలుకద్ద జరిగిన బహిరంగసభలో శ్రీయుతులు బాలిరెడ్డి బాలసుందరం గార్లుపన్యసించిరి కంభం మహమ్మదీయ ప్రముఖుల్లో ఒక రైతు అబ్దుల్లా సాహెబుగారుపన్యసించుచూ, కాంగ్రెసుకే ఓటివ్వవలెనని, అధికార పిపాసకుల స్వార్థపరుల మాటలు వినరాదని హెచ్చరించిరి. తరువాత కస్బా సత్రముకద్ద జరిగిన బహిరంగ సభలో శ్రీయుతులు, మూడియం నరసిరెడ్డి, పుట్టగుంట రాఘవయ్యచౌదరి, గొట్టిపాటి సుబ్బరాయ చౌదరి, అల్లూరి అప్పారావు, ముస్లిం అభ్యర్థి సయ్యదు షాఫీజా గార్లు ఉపన్యసించిరి అక్కడకూడా యీవూరి మహమ్మదీయ ప్రముఖుల్లో వరియొక రైతు అబ్దుల్ కరీం, సాహెబుగారుపన్యసించిరి. సభ జయజయ ధ్వానములతో ముగిసెను. 21 వ తేదీ వుదయము ఆరింటికే వూరంతా ప్రభాతభేరి సాగించి రెండుచోట్ల గొప్ప బహిరంగ సభలను గావించిరి. ఒకచోట శ్రీయుతులు గొట్టిపాటి సుబ్బారాయ చౌదరి, అల్లూరి అప్పారావుగార్లు, రెండోచోట మూడియం నరసిరెడ్డి, సుబ్బారాయ చౌదరి, అప్పారావుగార్లు, కాంగ్రెసు ఆదర్శాలను గురించీ, ఆశయాలను గురించీ, కార్యక్రమాన్ని గురించీ గంభీరోపన్యాసాలను గావించిరి. రైతులంతా హృదయపూర్వక ఆమోద పురస్సరంగా వోట్లు కాంగ్రెసుకే యిస్తారని చెప్పిరి 21 వ తేదీ సాయంత్రము గొప్ప బహిరంగసభ జరుగుతుంది 22 వ తేదీ పల్లెలకు వెళ్లి ప్రచారముచేయ మన్నారు యీ ఫిర్కాలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు జయము తప్పదు.

కంభంలో గలభా.

కాంగ్రెసు ప్రచారకుల కష్టాలు.

జిల్లాబోర్డు ఎన్నికల సంరంభము పురస్కరించుకొని [illegible] అభ్యర్థులైన కాంగ్రెసు ప్రబోధము జరుగుచున్నది కొన్నిచోట్ల ప్రతిపక్షంవాళ్లు సభలను భగ్నము చెయ్యడానికి తీవ్రమైన కృషిచేస్తున్నారు. ప్రతిపక్షీయులైన శరభారెడ్డి (యూనియను ప్రెసిడెంటు) మహమ్మదు అన్వరు (ముస్లిం అభ్యర్థి) [illegible] ప్రదర్శిస్తున్నారు. కంభములో యిప్పటికి పదకొండు మీటింగులు జరిగినవి. చాలాసార్లు మీటింగుల్లో జొరబడి ప్రతికూల పక్షంవాళ్లల్లరి చేశారు. ప్రశ్నలతోనూ, రాళ్లతోనూ, తిట్లతోనూ, కాంగ్రెసువారు వారికి తగిన ప్రత్యుత్తరము చెప్పుకొనడానికి వీలు లేకుండా గలభాచేసిరి. మొన్నను రావిపాటిలో కాంగ్రెసు వారు టాం టాం వేయించుకొనడానికి వీలులేకుండానూ, దీపాలు ఆర్పివేసి, రాళ్లను పెట్టి కొట్టించి, అల్లరిచేసిరి మరునాడుదయము కంభమునుంచి, శ్రీయుతులు గోగినేని వెంకటప్పయ్య (నిడుబ్రోలు) ఆదినారాయణయ్య (నెల్లూరు) బాలసుందరం (బందరు) బాలిరెడ్డి (కాం అభ్యర్థి) [illegible] అక్బరు (ఔ అభ్యర్థి) ప్రభృతులు వెళ్లి మీటింగు పెట్టగా మూడు వందలకుపైగా ప్రజలువచ్చిరి. ప్రజలందరూ కాంగ్రెసుపై సంపూర్ణాభిమానమును చూపించి జయజయ ధ్వానములను గావించిరి. సభలో శ్రీయుతులు బాలసుందరం, వెంకటప్పయ్య గార్లు గంభీరోపన్యాసములను గావించిరి. అప్పారావుగారి పాటలు ప్రజలనానందవార్ధి నోలలాడించినవి. వీళ్లు (ప్రతిపక్షం వాళ్లు) ఎంతచేస్తున్నా ప్రజలుమట్టుకు కాంగ్రెసుకే తమవోట్లనివ్వడములో యేలాంటి సంశయమూ లేదు. నిన్నను, వెంకటప్పయ్య ప్రభృతులు గిద్దలూరికి వెళ్లిపోగా యిటునుండీ (కంభం) శ్రీయుతులు బాలిరెడ్డి, సైద్ షఫీజా, రామలింగందేవర (నెల్లూరు) గొట్టిపాటి సుబ్బరాయ చౌదరి (అనంతపురం) దీనానాథరావు (గుంటూరు) ప్రభృతులు బయలుదేరి పోయి మామిళ్లపల్లి, గోవిందాపురము, చిన్న కంభం, కృష్ణాపురము వగైరా గ్రామాలలో ప్రబోధమునుచేసి రైతులతో [illegible] తీసుకొనివచ్చిరి యీవూళ్లలో శరభారెడ్డి, తానే నిజమైన కాంగ్రెసు వాడినని చెప్పుతున్నాడట యీ విషయమై కాంగ్రెసు ప్రచారకులు చెప్పిన జవాబు వింటూనే ప్రజలంతా యేకగ్రీవంగా పసుపు పెట్టెలోనే వోట్లు వేస్తామని ప్రమాణము చేస్తూ జయజయ ధ్వానములను గావించిరి. గత సెప్టెంబరు 30 వ తారీఖునుండీ, చిత్తూరు, కడప జిల్లాలలో ప్రచారము చేసుకొని శ్రీ గండవరపు హనుమారెడ్డిగారిక్కడికి నిన్న సాయంత్రం (28-10-38) వచ్చిరి. వారు వచ్చాకే కంభములో రెండుచోట్ల రెండు మీటింగుల నేర్పాటుచేయించి, కాంగ్రెసు, ఆశయ, ఆదర్శాలను గురించి గంభీరోపన్యాసములను గావించిరి. రెండుచోట్లా ప్రతిపక్షం వాళ్లు సభను భగ్నంచెయ్యడాని కుద్యమించి గలభాచేసిరి నేడుదయము, కొత్తపేటలో నొక బహిరంగసభ జరిగినది. సభలో హనుమారెడ్డి గారుపన్యసించు చుండగా, మహమ్మద్ అన్వర్ (స్వతంత్ర ముస్లిం అభ్యర్థి) కొంతమంది రౌడీలతో అక్కడికివచ్చి కాంగ్రెసు వాదిల్ని తిడుతూ హేళనచేస్తూ గలభాచేసిరి ఇంతలో యూనియను ఛెర్మెను చిన్న శరభారెడ్డి మరి కొందరితో వచ్చి, వారి అల్లరి చెయ్య ప్రారంభించారు బాలిరెడ్డిగారు పోలీసు సాయమర్థించగా వచ్చిన H. C. [illegible] నిలబడ్డాడు. అందువల్ల. గలభాయింక ఆగలేదు. అంతేకాక కాంగ్రెసువాదులు మీటింగు చాలించి వెళ్లిపోవలసి వచ్చినది. ప్రతిపక్షీయుల యీగలభాలవల్లా కాంగ్రెసుకు అనుకూలమై పోతూవున్నది

కంభంలో కాంగ్రెసుసభ గందరగోళము.

కంభములో జిల్లాబోర్డు యెన్నికల ప్రచార సందర్భమున కాంగ్రెసు యాజమాన్యము క్రింద [illegible] నొక మహాసభ జరిగినది. కాంగ్రెసు ఆశయాలను ఆదర్శాలను విపులీకరించి యెన్నికల పరిస్థితులను వాటిని శ్రీ రావి బాలసుందరం రావుగారుపన్యసించిరి. వారి గంభీరోపన్యాసము విన్న తరువాత ప్రజలంత [illegible] కాంగ్రెసుకు జై, పసుపు పెట్టెకు జై, అని జయజయ నాదములను గావించిరి. తరువాత గొట్టిపాటి సుబ్బరాయ చౌదరి (అనంతపురము) గారు, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి చేసిన మహత్తర వుపయోగపరంపరను గురించి, లోకలుబోర్డుల యెన్నికల్లో కాంగ్రెసుకే వోటుచెయ్యవలసిన అవసరాన్ని గురించి, వుపన్యసించిరి. వారి వుపన్యాసము పూర్తిగాకనే, అప్పుడప్పుడే అక్కడికి వచ్చిన ప్రత్యర్థి శరభారెడ్డి అన్న కుమారులు చిన్న శరభారెడ్డి (యూనియను ఛెర్మెను) రామకృష్ణారెడ్డి (పంచాయితీకోర్టు ప్రెసిడెంటు) గార్లు కొంతమంది రౌడీలతో వచ్చి వుపన్యాసాన్ని సాగనివ్వకుండా అడ్డప్రశ్నలను వేసీ, అల్లరిచేసీ, గల్లంతు చేసిరి. వారి అనుయాయులని చెప్పబడే ధటాయిజు సభమధ్యలో నిలబడి అదీ యిదీ వాగుతూ సభ కాకుండా అల్లరి చేశారు.

ప్రజాసమూహమంతా పసుపుపెట్టెకు జై కాంగ్రెసుకు జై అంటూ లేచారు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి జగిరెడ్డి బాలిరెడ్డి సభికుల నుద్దేశించి శాంతముగా నుండవలెనని ప్రబోధించుచు, శరభారెడ్డిగారిని పిలచి యిది మర్యాదలక్షణముగాదనియూ, మీ వాదాన్ని మీరు సమర్థించుకోవచ్చుననీ, దానికి అవకాశమియ్యడానికి సిద్ధంగా వున్నామని చెప్పిరి. కాస్సేపు కటుకటాయించి తర్వాత అందుకు వొప్పుకొని, వారు వోట్లను తమ పిన్నాయన శరభారెడ్డిగారికే యివ్వవలెననీ వారు కాంగ్రెసుఅభిమానులని, తామకూడా యెంతో కాంగ్రెసు అభిమానినని, అలాంటప్పుడు కాంగ్రెసువారు శరభారెడ్డిగారిని నిర్ణయించకపోవుటము న్యాయముగాదని, జిల్లాబోర్డు వల్ల యేమీ వుపయోగములేదనీ, అంతో ఇంతో ఆ సంస్థవల్లా వుంటేవుంటుందని, చెప్పారు. శ్రీ బాలసుందరరావుగారు దానికి సమాధానము చెబుతూ కాంగ్రెసువారు శరభారెడ్డిగారిని నిర్ణయించకపోవడం తప్పుగాదనీ, వారు నిజంగా కాంగ్రెసు వాదులైఅయితే వారి నిర్ణయానికి బద్ధులు కావలసి వుండెననీ, జిల్లాబోర్డువల్లా యేమీ ప్రయోజనము లేదనేమాట అర్థములేదని వాక్యమనీ, యీజిల్లా బోర్డులో దబ్బుందనికూడా వింటున్నామని చెప్పిరి యిచట భారత, రాష్ట్రపరిస్థితుల ఆ యుక్తాయుక్తాలను [illegible] చర్చించి స్వాతంత్ర్యావసరాన్ని, యెన్నికల్లో కాంగ్రెసు గెలువవలసిన అవసరాన్ని బాగా విపులీకరించిరి. వీరు యింకా మాట్లాడుతూవుండగానే రామకృష్ణారెడ్డి గారు అడ్డువచ్చి [illegible] కాంగ్రెసు మంత్రివర్గములో యెందుకులేదనీ, శంకరరెడ్డి ప్రెసిడెంటుగా వుండగా చిన్న కంభంలో [illegible] [illegible] బాలసుందరరావు [illegible] తెలియదనీ, దానికి శ్రీ బాలిరెడ్డిగారు సమాధానము చెబుతారనీ జారీగా కొన్ని విషయాలకు సమాధానము చెబుతూండగా వారివుపన్యాసాన్ని సాగనివ్వకుండా రామకృష్ణారెడ్డిగారు అడ్డమువచ్చి, శరభారెడ్డిగారికంటె మనిషి యీ జిల్లాలో లేడని అయినను వోటివ్వడము ధర్మమనీ అయినన్నీ కాంగ్రెసులో తీసుకోవుంటే కాంగ్రెసుకే పవిత్రము చేసివుండేవాడని, కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణుల ముఠా అని, కాంగ్రెసువాళ్ళు యీ జిల్లాలో స్వామి నారాయణానందకు అన్ని అధికారాలు యిచ్చినారని, గొప్పగొప్ప రెడ్లు, నాయుడ్లు వుండగా యీ సన్యాసికెందుకివ్వవలెనని, యిష్టమువచ్చినట్లు ఒకదాని కొకటికి సంబంధములేకుండా మాట్లాడ దొడంగిరి. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు ప్రశ్నల్ని బ్రతిమాలాడి కూర్చోపెట్టిరి.

తరువాత బాలిరెడ్డిగారు సమాధానము చెప్ప దానికుపక్రమించగా యింతసేపటికీ చెప్పడానికి వీల్లేకుండా నెదరప్రశ్నలువేస్తూ అడ్డంకులు కల్పించిరి ప్రజలు కొకసారి జయజయ నినాదములు గావించి తర్వాత బాలిరెడ్డిగారు సమాధానము చెబుతూ, శరభారెడ్డిగారు, వ్యక్తిగతంగా మంచివారే, వారంటే నాకభిమానమే. కాని వ్యక్తిగతాభిమానాలు రాజకీయాల్లో వుంటుంటే యెంతో దేశద్రోహకరంగా పరిణమిస్తవి. శరభారెడ్డిగారిని కాంగ్రెసు పెట్టలేదంటే యెందుకు పెట్టాలి. వారు [illegible] నన్ను పెడితే పెట్టారు. లేకపోతే నేను స్వతంత్రంగా నిలబడతానని వారు చెప్పినప్పుడు కాంగ్రెసుయెట్లా పెడుతుంది. జిల్లాబోర్డులో కాంగ్రెసుకు సాయము చేసివారంటే తమ పదవుల కోసరమూ, స్వార్థముకోసరమూ, చేసినారు. హృదయపూర్వకంగానే చేసివుండినట్లయితే, గతఅసెంబ్లీ యెన్నికల్లో కాంగ్రెసుకు యెందుకు యెదురుతిరుగుతారు చెప్పండి ఇకవారు ప్రజలకు చేసినమేలు యెంతవరకూ వుందంటే యిక్కడి వాళ్లందరికీ తెలిసింది. తాలూకా బోర్డులో వుంటూన్న [illegible] రోడ్ల లోను 40 వేలకు పైగా డబ్బు తినేశారని [illegible] వీరిమీద వచ్చియుంటే బొబ్బిలి ప్రభుత్వము అది కొట్టివేసిందట. ఈ విషయము రామకృష్ణారెడ్డిగారే అంగీకరించిన విషయమే. బాలిరెడ్డిగారింకను సమాధానము చెప్పుచుండగా రామకృష్ణారెడ్డిగారది సాగనీయకుండా అల్లరి ప్రారంభించిరి. వెంటనున్న తాగుబోతులిక ప్రారంభించిరి. తమ [illegible] అంతట అప్పారావుగారు నిలబడి తమ రైతు గేయములను సుశ్రావ్యముగ పాడి సభికుల నానందాబ్ధి నోలలాడించిరి. అప్పుడుకూడా ప్రక్కన ధటాయిజు పాడడం ప్రారంభించి సభను భంగము చెయ్యగా, ఇక లాభములేదని అక్కడనుండి బయలుదేరి మరి మూడుచోట్ల సభలను జరిపి దిగ్విజయముగ నిర్వర్తించిరి. ఆసభలలో బాలిరెడ్డి, బాలసుందరరావు, అప్పారావు, ముస్లిం అభ్యర్థి సయ్యదు షాఫీజా, సుబ్బరామయ్యచౌదరి గార్లు ఉపన్యసించి, శరభారెడ్డి వాళ్లే [illegible] మీటింగులు జరగనియ్యకుండా చేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారట.

గ్రామ మునసబుల పరీక్షా ప్రదర్శిని

మొదటిభాగము 1938.

[illegible] బాలేపల్లి లక్ష్మీ నరసింహంగారివల్ల రచియింపబడినట్టి గ్రామ మునసబుల పరీక్షప్రదర్శిని మొదటిభాగము అను పుస్తకము నూతనముద్రణ- (1938 సెప్టెంబరు)

కలయువారు:

బాలెమర్తి నాగభూషణరావు,

అరండలుపేట, గుంటూరు-

రైతులోకం

దొడ్డిపట్ల గ్రామ రైతు సంఘం

19 తేదిన నర్సాపురం తాలూకా దొడ్డిపట్ల గ్రామమునకు చెందిన కోటలంకయందు యం. కోటయ్య నాయుడుగారి అధ్యక్షతను బహిరంగ సభ జరిగింది. అనేక లంకలరైతులు వచ్చియుండి రి. క్రిందితీర్మానములు గావించబడెను.

(1) దొడ్డిపట్ల గ్రామలంక రైతుల సంఘ మొక టి స్థాపింపబడెను. బోళ్ల వెంకటసుబ్బారావు గారు అధ్యక్షులు, బేగొండి రామదాసు నాయుడు గారు కార్యదర్శి.

(2) ఈనెల 13. 14, 15 తేదులలో వర్షాధిక్యతవలన కలిగిన వరదలవలన గవర్న మెంటువారు కవులుకు యిచ్చిన లంకభూములలో యిదివరలో వేసిన మిర్చి, పొగాకు జొన్న, తులవ, హోడి వగైరా పశువులకును, మనుష్యులకును ఉపయోగ పడు ఆయుకోతలు పూర్తిగా నీటియందుమునిగి, సదరు పైరులవు రూపుమాపుకవి, రైతుల కపా రమగు నష్టము సంభవించుటవలన స్థానికోద్యోగి యులు వెంటనే స్వయంగా భూములను తనిఖీ చేయవలెను.

(3) వరదలవల్ల మిర్చి, పొగాకు, జొన్న హోడి వగైరా పైరులతో నిండియున్న లంకలన్ని యు కొన్ని దినములవరకు నీటియందు మునిగి రైతుల కపారమగు నష్టము కలుగజేసి నప్పటికిని, స్థానికోద్యోగులు శెకరును కొద్దితహించి సదరు భూములను శెటిలరకు పరిశీలించనందులకు వగచుచు యిప్పుడైనను ఉత్తరక్షణమందు వచ్చి, సదరు భూములను స్వయముగా పరిశీలించి తగు సహాయమొసర్చ గలందులకు గవర్న మెంటు వారిని యీ సభ వారు వినయ పూర్వకముగ కోరు చున్నారు.

(4) యీ వరదలవల్ల గోదావరి చేరువనున్న అరటితోటలకు నష్టముకలిగి వాని కిమితి కూడ తగ్గిపోవుటచే, తిరిగి కొలతలుచేసి పరిమితి నిర్ణ యించుచు, అరటితోట సాగుబడి చేసుకొని దాని వుండి ఆదాయము గ్రహించుటకు 'బి' క్లాసు కవులు వరకు 3 సంవత్సరములు చాలనందున 'బి' క్లాసు లంకలు 'ఏ' క్లాసు లంకలుగా మార్పి చవలెను.

(5) యిదివరకు వేలపులంకలకిస్తీలు 'మార్చి ఏప్రియల్' నెలలలో మాత్రమే చెల్లించవలసి యుండెడిది. పొగాకు మిర్చి మొదలగు పంటలు అమ్ముకొనుటకు 'మే' నెలాఖరువరకు కూడ కాలము కావలసియున్నది పైరెండు మాసముల లోనే కిస్తీకట్టే నిమిత్తం, సరుకు తయారుకాక, సరుకులమ్మినరొఖల సరియైనధర రాక రైతు నష్ట పడవలసి వచ్చుచుండుటచేతను సర్కారు కిస్తీలు కట్టుటనిమిత్తం రైతులు యితరులవద్ది హెచ్చువడ్డీ మీద సొమ్ము తీసుకొనవచ్చి కట్టవలసి వచ్చు చుండుట చేతనున్నూ, యిదివరలో యిచ్చుచున్న 'మార్చి, ఏప్రెల్' రెండు వాయిదాలకు 'మే' నెలకూడ కలిపి మొత్తం సర్కారు కిస్తీలవసి కిస్తీ మూడు సమవాయిదాలలో చెల్లించుట కేర్పాటు చేయించవలెను.

సంయుక్త పరగణాలు

జమీందార్లు అక్రమంగా రైతులను ఏదో ఒక నెపంపై భూములనుండి తొలగిస్తున్నారు. రాష్ట్రి కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యాలయానికి ప్రతిరోజూ రైతులనుండిదర్ఖాస్తులు వస్తూనే ఉన్నాయి. ఒక్క అజాంగర్ జిల్లాలో జమీందారు 1000 మంది రైతులభూములను స్వాధీనం చేసుకొన్నారు. బిజ్నోర్ జిల్లాలో 800 మంది రైతులకు యిదేగతి పట్టింది. బస్తీజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ ఉపాధ్యక్షు డైన గాదరీకాంగారు మరి 15 గురు రైతుసేవ కులు యిద్దరు తలులచెట్టారనే నేరంక్రింద వారిని అరెస్టు చేయించారు

నూజివీడు

నూజివీడుకు సమీపంలోవున్న ముక్కొల్లు పాడు చెఱువు విషయంలో రైతులలో జనించిన తగాదాల సందర్భమున సబ్ మెజిస్ట్రీటుగారు ముక్కొల్లుపాడు రైతులు కొందరిపై 144 నోటీసు జారీచేసిరి.

నీలాద్రి చెఱువు తగాదా యిప్పటివ్వలో పరి ష్కారమునకు వచ్చుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

బీహార్

జమీందార్లు రైతులచేత వెట్టి చేయించుకో రాదని కొత్తగా చట్టం ప్యాసుచేయబడినప్పటికీ దానికి విరుద్ధంగా కొందరు జమీందార్లు తమ రైతులచేత వెట్టి చేయించుకొంటున్నారు

ముజఫర్‌పూర్, కర్నూల్ జమీందార్లు రైతు లిచ్చే శిస్తులకు రశీదులివ్వక, రకరకాల పరత్తులు వ్రాసి అకటా రైతులకు చెప్పకుండా కలితూద్రలు వేయించుకొంటున్నారు.

పాట్నాజిల్లాలో హీరాసింగ్ అనే ఒక కాంగ్రెస్ జమీందారు అచ్చువేసిన ఫారం ఒకటీ, వ్రాతరసీదుఫారం ఒకటీ ఉంచుకొని ఎవరికి ఏది యిస్తే మాట దక్కుతుందో వారికి ఆరసీదులు యిస్తుంటారట.

గయాజిల్లా ఒబరాతాలూకాలో ఒక జమీందారు 20 సం॥ నుంచి రైతులకు పన్నుకు రసీదు లిచ్చే అలవాటేలేదు గ్రామస్తులచే నిర్బంధంగా పాలు, పెరుగు, నెయ్యి, వగైరా సామానులు తెప్పించుకొంటాడట. అనేక బాధలు పెట్టి వెట్టి చేయించుకొంటాడట

పూనాలో రైతుల ప్రదర్శనం

బొంబాయి కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం ప్యాస్ చేయుచున్న రైతాంగపు బిల్లును ధిక్కరించే నుద్దానికి అనేకమంది భూస్వాములు, జమీందారులు ఆందోళన ప్రారంభించారు. కాని ప్రభుత్వానికి తమ అభిమానాన్ని తెలియజేయుటకు, బిల్లులో యింకా కొన్ని సవరణలు సూచించుటకు సుమారు 1500 మంది రైతులు పూనా వీధులలో పెద్ద ప్రదర్శనం, ఊరేగింపుచేశారు. పూనాజిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీ యాజమాన్యన యీ పూరేగింపు జరిగింది. అసెంబ్లీభవనం వద్దకు రైతులువచ్చారు. రెవిన్యూ మంత్రి శ్రీ మొరార్జీ దేశాయి గారు వైరవచ్చి ఉపన్యసించారు. కాంగ్రెసు మంత్రులు ఎప్పుడూ రైతుల శ్రేయస్సే కోరు తారని అభయమిచ్చారు. రైతులు యీమాటలతో తృప్తిచెందక ప్రధాని బి. జి. ఖేర్ గారి యింటి వద్దకు వెళ్లారు. రైతాంగపు బిల్లులోని ప్రధానాంశములను తెలియజెప్పి, ఆయన రైతులకు ధైర్యం కలిగించారు. నాటి సాయంకాలం జరిగిన బహిరంగ సభలో ఒక సామాన్య రైతు వాడుక మరాఠీ భాషలో ఉపన్యసిస్తూ, "నాకే ప్రధానమంత్రి పని యిస్తే, ప్రభుత్వపు ఆదాయ వ్యయపట్టికను అతి అవలీలగా సరిచేస్తాను" అని పలికాడు

"రైతుల పన్నుభారం, శిస్తుభారం తగ్గించి, ప్రభుత్వోద్యోగులకు నెలకు రు 12 ల వంతున జీతా లిస్తే రైతులూ సంతోషిస్తారు, ఆ ప్రభుత్వోద్యోగులూ ఆ జీతకు రెండుపూటల తృప్తిగా భోజనం చేస్తారు. అని ఆ రైతు సెలవి యిచ్చారు.

మరొక రైతు "మాకు విద్యాసౌకర్యాలకంటే ఆరోగ్య సౌకర్యాలకంటే, ముందు తిండి అవ సరం" అన్నారు.

రేపల్లె

నల్లవారిపాలెం, శేకవూది, తూర్పుపాలెం సౌర్తోటు, బొబ్బర్లంక, వగైరా గ్రామములలో 600 మంది రైతుసభ్యులు చేరినట్లును, యింకను, అనేకులు చేరనున్నారనియు తాలూకా ఆర్గనైజరు తెలుపుచున్నారు.

గుడివాడ తాలూకా రైతు సంఘం

31 తేది మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు గుడివాడ లోని కమ్మవారిసత్రంలో తాలూకా రైతుసంఘ సాధారణ సభ్యుల సమావేశము జరుగును.

(1) ఖాళీఅయిన వర్కింగుకమిటీ సభ్యుల నెన్నుకొనుట (2) బుడమేటి వరదనష్ట కమిటీ రిపోర్టును ఆమోదించి, ప్రకటించుటను గూర్చి (3) ప్రాథమికసభ్యులను చేర్పించుటకు ప్రచారక కమిటీని ఏర్పాటుచేయుట (4) జిల్లారైతు విద్యాలయమును గురించి (5) లంచగొండితనమును గురించి విచారించుటను గూర్చి (6) కార్యదర్శి తెచ్చు ఇతరేతర విషయాలగురించి చర్చింపబడును.

అనాటికి తాలూకాలోని రైతుకర్షకులను, అభిమానులనుగూడ రా ప్రార్థన.

కానూరి బలరామయ్య,
ప్రధానకార్యదర్శి

దివితాలూకా రైతు సంఘం.

తే 28-10-38 దిన చల్లపల్లిలో సమావేశమై క్రింది తీర్మానములు గావించిరి:—

(1) ప్రాథమిక సంఘములను ఏర్పరచుటకై ఫిర్కాలవారీగా ఆర్గనైజర్లను ఏర్పరచుటయూ రైనది. (2) పట్టా ట్రిబ్యునళ్ల గురించి, తో నుల తఫీకీతులగురించిన్ని, రైతుల కష్టసుఖము లను తెలుసుకొని తగుసహాయముచేయ. నవంబరు తే 10 ది నుంచి తాలూకాలో ప్రచారము చేయుటకై నిశ్చయించిరి. (3) దివితాలూకాలో క్రొత్తసాగులకు నవంబరు ఆఖరువరకు నీరువదలుట చేయుటవున్ను, అతి వృష్టివలన ఫలసాయములేక పోవుటచేతనున్ను, ఆర్థికదుస్థితిచేతనున్ను, నజరా నాకు మద్రాసు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వముబారిని రద్దుచేయించ గలందులకు ఈసభవారు కోరు చున్నారు. (4) దివిసీమలోని భూములు ఎండి పోవుచున్న పరిస్థితులలోకూడా వొంతలు ప్రతి వారము నీటిని వదలుట రైతులకు చాలా యిబ్బందికరమని తలంచుచు పూర్తిసీటిని యిచ్చి వంతుల పద్ధతి తీసివేయించ వలసినదిగా సూపర్నెంటు ఇంజనీయరుగారిని కోరడమైనది.

గుప్తకొండ కోదండరామయ్య,
ది. తా. రై. స. ప్ర. కార్యదర్శి.

కటవు బాధ నివారణ

భారత దేశంలో కటవుబాధను తొలగించుటకు అఖిలభారత మహిళాసంఘముక సమితి కార్యవర్గసభ వారు సమావేశమై యిటుల తీర్మానించిరి.

బెంగాలు, పంజాబు, ఢిల్లీ హిస్సారు, రాజపుత్ర స్థానములలో కరవులవలనను, అనావృష్టివలనను దుర్భరమగు కఱవు నెలకొనియుండుటవలన ఆకలిబాధకు ప్రజలును, పశువులును చేరతరకరబాధపడుచుండుటవలన దవ్యమును ధనమును చేసి అవసరమైన స్థలములలో పంచిపెట్టుటకు తీర్మానించిరి. స్త్రీలకు, పిల్లలకు ఒక బట్టలు, పశువుల మేతకై ధనము పోగుచేయుటకు నిశ్చయింపబడెను.

రైతు, జాతీయ పతాకోత్సవములు.

మున్నంవారిపాలెం

2—11—38 బుధవారము

చినగంజాం రైతుసంఘ యాజమాన్యమున, నవంబరు తే 2 దిన బుధవారం సాయంత్రము 2 గంటలకు చినగంజాంలోని మున్నంవారి పాలెంలో రైతు, జాతీయ పతాకోత్సవములు "వాహిని" పత్రికా సంపాదకులగు శ్రీ గోగినేని లక్ష్మీనారాయణ (యం. ఎల్. ఏ.) గారిచే జరుపబడును.

బహిరంగసభ - చినగంజాంలో.

ఆ సాయంత్రము 4 గంటలకు చినగంజాం హైస్కూలువద్ద బహిరంగసభ జరుగును. శ్రీ లక్ష్మీనారాయణగారు తదితర రైతు, కాంగ్రెసువాదులు ఉపన్యసించుటకు గాన రైతులు వేలకొలదిగా పతాకోత్సవములకు, సభకు హాజరు కాగా ప్రార్థన.

కె. రాధాకృష్ణారెడ్డి,
అధ్యక్షుడు, చినగంజాం రైతుసంఘం.

నవాబుపేట ఎవరిదీ ఆవు?

ఆవు తెల్లది, కొమ్ములెగిరింది, రూపుగూడా ఉంది. రెండు మాసాలుగా నవాబుపేటలో ఉంది. అడ్డేపల్లి రంగనాయకమ్మ యింటి చేరి కేస్తున్నది దాని మూర్తి మాదశి.

దీని స్వంతదారెవరో తోలుకపోవడం మంచిది.

విన్నకోట వెంకటసుబ్బయ్య.

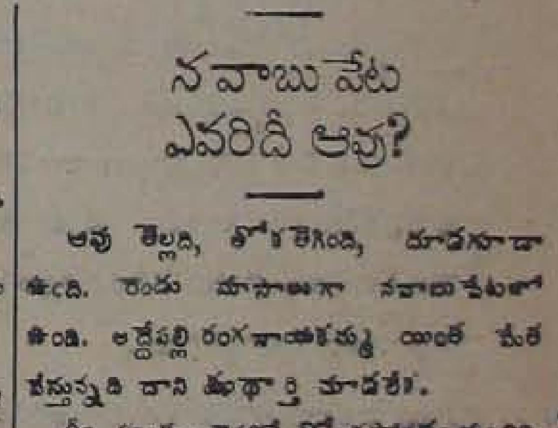

యూనాని వైద్యసారము

(తెలుగు)

నాడీపరీక్ష, వ్యాధులక్షణములు, వాటి గుణములుగల చికిత్సలు ధాతుపుష్టి, క్షయ, ఉబ్బసము వస్తువు, యిటువంటి కఠిన వ్యాధులకు నమ్మకమైన చికిత్సలు వ్రాయబడియున్నవి. సుమారు 400 పేజీల పుస్తకము వెల 1-8 2/8/- పోస్టుఖర్చులు 0-7-0. ఉచితముగానడును.

రాజవైద్య H. M. కమాలుద్దీన్,
కార్వేటినగరం (చిత్తూరు జిల్లా)

నాయుడుపేట

దువ్వూరు వెంకటరమణారెడ్డి గారిని ఏజంటుగా నిల్పివేశాము. వారిపరంగా చందాలు యివ్వవద్దు-

మల్లాం

మా ఏజంటు పులిణి ఆదెయ్యను మల్లాం తాలూకాకు పంపాము. వారి పరంగా చందాలు యివ్వవలెను-

—ప్రతికాధికారి.

జమీన్ రైతు

28—10—38.

సంస్థానముల నిరంకుశ ప్రవర్తన

సంస్థానములలో ప్రజాపీడనము దిన దినానికి అధిక మౌతున్నది. ప్రపంచ స్వాతంత్ర్య సువాసనను సంస్థాన ప్రజలు గూడ ఆఘ్రాణించి చైతన్యము నొందుటకు ప్రయత్నించుచుండ, సంస్థానాధీశులు కాలానుసరణముగ విశాలభావములు జూపక పౌరసత్వములు అణచి, ప్రజలను వెనుకబడియుండమని కఠినచర్యలగు గడంగుట విచారకరము.

తిరువాన్కూరులో కాల్పులు జరిగిన విషయ మందరెరింగినదే. మహారాజావారి జన్మదినోత్సవ సందర్భమున స్టేటుకాంగ్రెసు ఆందోళనాఫలితంగా కారాగృహావాసమున కంపబడిన వారు విడుదలచేయబడిరి. కాని స్టేటు కాంగ్రెసు కోరికలను తీర్చేవిషయంలో సంస్థానంవారికి యేమైనా హృదయ పరివర్తన గలిగినదాలంటే అలాంటదేమీ కనబడలేదు. కాబట్టి ప్రజలు యీ విడుదలతో తృప్తిచెందారని ఎవరును చెప్పజాలరు. నిరంకుశ ప్రభుత్వవిధానం అంతరించి, నిజమైన, ప్రజామోదమైన బాధ్యతాయుత పరిపాలనావిధానం నెలకొల్పేవరకు ప్రజలయందు ఆందోళన ప్రబలుచుండునేగాని ఉపశమించదు.

ఒరిస్సా రాష్ట్రములోని ఢెంకాల్ సంస్థానము పరిస్థితులుకూడ క్షోభించినవి. తుపాకుల కాల్పులు, మరణాలు సామాన్యమైనవి.

రాజకోట సంస్థానంలో నిరంకుశం అవిచ్ఛిన్నంగా తాండవ మాడుచున్నది. ప్రజలు పరిపాలనా బాధ్యత కోరారు. సంస్థానం నిరంకుశాన్ని సడలించలానికి విముఖత్వం చూపించిది-దీనితో సంఘర్షన ఆరంభమైంది. ఇటీవల దివానుగా నియమింపబడ్డ ఆంగ్లేయుడు సర్ పాట్రిక్ కాడెలు గారుకూడ ప్రజలకోరిక సరియైనదనే గుర్తించి ప్రజాపక్షంవహించి ప్రజలతోపాటు సత్యాగ్రహం సాగిస్తున్నాడు. వీరిని దివానుపదవినుండి తీసివేస్తూ రాజుగారు ఉత్తర్వు జేస్తే, ఆ ఉత్తర్వును కాడెలుగారు శిరసా వహించలేదు.

హైదరాబాదులో వ్యక్తిసత్యాగ్రహం ప్రారంభమైనది. స్టేటు కాంగ్రెసు మతసంబంధమైనదని సంస్థానంవారు నిషేధించారు. మతసంబంధమైన ఉద్దేశం యేమాత్రం స్టేటు కాంగ్రెసుకు లేదనియు, బాధ్యతాయుతప్రభుత్వం పౌరస్వత్వములను, అహింస, సత్య మార్గాల ద్వారా సాధించుటే తమ ఆశయమనియు స్టేటుకాంగ్రెసువారు స్పష్టంగా ప్రకటించారు. ఈ ఆందోళనానికీ, హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యకూ యేలాటి సంబంధం లేదని యెన్నివిధములనో ప్రభుత్వంవారికి ప్రజానాయకులువిన్నవించుకొన్నను లాభములేకపోయెను. తమపై గావించబడిన నిషేధాన్ని తొలగించుకోడానికి సత్యాగ్రహం ప్రారంభించారు. ఇది యేతీరుమున యేవిధముగమారునో చెప్పజాలము.

ఇంత తీవ్రంగా గాకపోయినను ఇంకను అనేక సంస్థానములలో ప్రజలకును. సంస్థానంవారికిని సామరస్యములేక పరిస్థితులు మారిపోవుచున్నది. సంస్థానాధీశుల యందు మార్పు ఏమియు గాన్పించకుండుట అటులుండ, ప్రజలయందు గొప్ప చలనము కలిగి యున్నది. సంస్థానాధీశులు విశాల హృదయము జూపినగాని యీ ఆందోళన తగ్గజాలదు; తప్పక దినదినాభివృద్ధి జెందగలదు.

దేశమందంతటను సంస్థానాల్లో భీకర రూపములు చెలరేగుచుండ, కాల్పులంటే తృణప్రాయము కాగా, ఇక సంస్థాన ప్రజల గతియేమి? వీరు మహాసముద్రము నుండి దరి చేరు టెట్లు? ఈభీభత్సము కాంగ్రెసునాయకుల కంటికి అగుపడుట లేదా? ఈ తుపాకుల కాల్పులు వీరి చెవులకు వినబడుటలేదా? కాంగ్రెసు ఈ విషయమున యేమాత్రము యింకనూ తాటస్థ్యము వహించియుండిన పరిస్థితులు భీకర రూపములు దాల్పగలవు.

ఫెడరేషన్ సమస్యావిషయము కాంగ్రెసువారిని జోక్యముకలుగజేసుకోనకుండ చేతులుకట్టివైచినదా? కాంగ్రెసువారు జోక్యము పుచ్చుకొనువరకును, అవసర ఆందోళన గావించు వరకును సంస్థానాలలో నిరంకుశం తొలగి, ప్రజా కోరికలు కొంత వరకైనను మన్నించబడజాలవు.

వర్షాగమనం.

దైవజ్ఞులు శ్రీ మొదలి రామకృష్ణ సిద్ధాంతిగారు వ్రాసినట్లు వర్షం 26 తేది ప్రారంభమయి క్షోణి పాలంగా కురుస్తున్నది. వీరిదివరకిట్లే మహోగ్ర పైపర్యాయాలు వ్రాసినప్పుడంతా తప్పకుండా ఆప్రకారం వర్షమురిసితిరింది. దీన్నిబట్టి జ్యోతిష్యం అబద్ధంగాదనీ జ్యోతిష్కులలో ఆతేడా ఉందని తేలుతున్నది

వెంకటగిరి - కాళహస్తి మొదలగు నాగ డెల్టాప్రాంతాల్లో యీవర్షంతో అర్ధాకలి తీరినట్లు -గగనం పైరుచల్చినా సగమన్నా వుపకరిస్తుంది ఈశ్వరుడు ఆప్రాంత కార్మిక - కర్షక జనానికి ఒకపూట గంజినీళ్లు ప్రసాదించాడన్నమాట.

జమిందారీ విచారణ రిపోర్టు.

జమీందారీ విచారణనుగూర్చి పల్లెల్లో వ్యాపించే వదంతులన్నీ అసత్యం-రిపోర్టు నవంబరు తే 29 ది శాసనసభ నాటికి వస్తుంది. కొంచెం ఆలస్యమేగాని ఇప్పటి కేమీ అమృతం ఒలికిపోలేదు.

వెంకటగిరి జింక కేసు

వెంకటగిరి అడవి తాలూకా జింకనుపారవోలు వాస్తవ్యులు చంపారని కేసు పెట్టబడి విచారణలో నున్నది.

పెళ్లూరు విషయాలు.

1987 లో నిలిపివేసిన అకౌంటెంట్లకు 8 సం॥ నుండి రావలసిన జీతాల సేవు.

* * *

కచ్చేరి రికార్డులో మిగిలినదల్లు పంపకాల్లో భాగాలు ఉదరకు పాదరక్షలకు రణసాధకాల్లో యుద్ధం చేశారు.

* * *

మనికాల్వ తొవ్విస్తామని దరఖాస్తుతో వచ్చిన సీటర్ పియ్యర్ రైతుల్ను భరించి ఆఫీసు హ్వవచని కిస్తులు కట్టిందారా రసవత్ తర్వాత అంతర్ధానమైనాడు. ఇది మైరాశయుని సంచిలాని టక్కు- టమారవిద్య కాబోలు!

—పౌరుడు.

పొదిలి జమీన్ రైతుల సభ.

తే 14- మునగపాడులో

పొదిలితాలూకా ద్వితీయ జమీన్ రైతు మహాసభ నవంబరు తే 14 ది మునగపాడులో జరుగును.

అధ్యక్షులు

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు

సభా ప్రారంభకులు

బత్తిన పెరుమాళ్లనాయుడుగారు

ఉపన్యాసకులు

చెలికవాడ వెంకట నరసింహాపంతులు

పతాకోత్సవం

యల్లంరాజు సుందరరావుపంతులు

ముఖ్య చర్చనీయాంశములు

ఎస్టేట్సులాండు అక్టు సవరణను గూర్చిన్నీ, ఈతాలూకాలో ప్రస్తుత జమీన్ రైతుల యొక్కయు, అగ్రహారం రైతులయొక్కయు కష్టాల గూర్చిన్నీ చర్చించబడును- ప్రభుత్వానికి నివేదించుటకు ఆరోజే రాయబార కమిటీగూడ నియమించబడును.

గాన సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థన.

—కార్యదర్శి పేరు కైపు వీరారెడ్డి,
ఆహ్వాన సం॥ అధ్యక్షుడు.

కనిగిరి చిన్న చదువులవారు

"తొమ్మిది తొమ్ములు నూటవక్కటీ."

ఇక్కడ- అంటే కనిగిరిలో హైస్కూలలో ఉపాధ్యాయులయింట్లో మకాం — మృష్టాన్నభోజనం. దాన్నిబట్టి విటులున్న బుక్కులో చక్కని రిమార్కులు—

పిల్లల్ను కదిలిస్తే "తొమ్మిది తొమ్మిదులు-నూటవక్కటీ"—

ఇదీ! ఎయిడెడ్ స్కూళ్లల్లో పిల్లల విద్యాబుద్ధులు - పెద్దల ఆచారవ్య వహారాలు.

ఈహాంబక్ వ్యవహారానికి ప్రభుత్వం ఒక్కటే గాదు, కోట్లుగూడా తగలబెడుతుందేది-

స్వపరిపాలనాన్ని కోరే ఏ తెలుంగూడా యీ రోటిడిని సహించరాదని నామతం—

—ఎరిగినవాన్దోకండి.

ఆఖరు తేది.

కాంగ్రెసు సభ్యుల గడువు.

కాంగ్రెసు సభ్యుల్ను జేర్చు ఆఖరు తేది ఈనెల 31. మీరు జేరండి-ఇతరులను చేర్పించండి- ప్రస్తుతం కాంగ్రెసు బలపరచండి.

జిల్లాబోర్డు

తే 1 వ 11 గంటలకు కలెక్టరుగారు చార్జీతీసు కొని కమిటీ యెన్నికలకు డెలిగేటు చేస్తారట- నవంబరు 22 తేది 11 గంటలకు ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షన్ జరుగుతుంది.

* * *

అక్టోబరు 30 తేది ఆదివారంనాడు రెండు పార్టీలమీటింగులు నిర్ణయించియున్నారు.

* * *

ప్రెసిడెంటు పదవికి పోటీచేయ సాహసించే వాళ్లు పెరుగుతున్నట్టు తోస్తుంది. చెంచయ్య నాయుడుతో సహా- రాష్ట్రీసంఘంవారు దరఖాస్తు దార్లను పిలిచి పోయినా కల్యాణరావుగారు దర ఖాస్తు చేశారు. టాక్సీ కారులో ఓరుగంటి వెంకట సుబ్బయ్య- శేమూరు [illegible]య్య- కల్యాణరావు గార్లు ఉత్తరబోర్డు మెంబర్ల కద్దకు క్యాన్వాసిం గుకు బైల్దేరారట-

* * *

చెంచయ్య నాయుడుగారు కనిగిరిలో మకాం వేసి ఆదినారాయణ శెట్టిగార్ని యితర్లను పిలి పించి రహస్య సంభాషణలు జరిపారట - దర్శి దివిటి పోతవరం వెళ్లి గురప్ప నాయుడుగారి చెవుగొరికి వచ్చారట! దీనిచేత క్యాన్వాసింగ్ కాదంటాడు చెంచయ్య నాయుడుగారు-

* * *

ప్రెసిడెంటు పీఠితో చెంచయ్య నాయుడు గారు ఎవరెవరికోరికే ఆ ప్రకారం ఆర్డర్లు వేస్తున్నా డట నీతినియమాలులేకుండా. ఉత్తర బోర్డంతా చెంచయ్యనాయుడుగారికే నంటున్నారు పనులు చేయించుకోమరిగిన సభ్యులు- ఇట్లా ఎంతమంది కయినవో యీవాగ్దానాలు!

* * *

ఒకపార్టీలో వ్యక్తులు ప్రత్యేక ప్రత్యేకంగా క్యాన్వాసింగు చేయడం అసభ్యం- 30 తేది రెండు పార్టీలసభ్యులంతా వస్తారు కాబట్టి పార్టీ మీటిం గు జరిపి ఆనాడు మంచి చెడ్డలు పార్టీలో మాట్లా డుకుంటే బాగుంటుంది కాని యీ క్యాన్వాసింగు చేయరానిపని- అందరూ క్యాన్వాసింగ్ కు పోతే పార్టీ ఛిన్నాభిన్నమై పరాయి పక్షానికి బలం చేకూర్చినట్టు ఔతుంది. కావున వ్యక్తులు క్యా న్వాసింగ్ కు పోరాదు.

* * *

రాష్ట్రీ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గంవారంతా నవంబరు 16 వ తేది నెల్లూరులో దిగి ప్రెసిడెంటును సెలెక్టు చేస్తారని రూమరు.

* * *

మద్రాసు లోకల్ బోర్డుల యిన్ స్పెక్టరు నాన మంకరావుగారు 29 వ తేది నాడే నెల్లూరు వచ్చారట! ఊడదెంకే ప్రాపు సర్వేయను పట్టిగారి ప్రొద్దను బట్టి ఊడదెంకతారట. ఇది న్యాయపంథా గాదు-

* * *

హెల్తు డిపార్టుమెంటుకుగాని - ఉత్తరబోర్డు రికార్డుసామానుకుగాని - వేరే బాడుగలు లేకుండా అంతా బోర్డుస్వంతభవనంలో యిముడ్చడం అధిక వ్యయం లేకుంటుంది.

* * *

ఎగ్జి॥ ఇంజనీరు

ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీరు రాజసుందరం గారు 26 తేదిన మిష్టర్ హోల్ గారికి చార్జీయిచ్చి వేశారు.

* * *

సూప॥ ఇంజనీరు

సూపరింటు యింజనీరు తిరుగ యిందుకూరు పేట ఓవర్ సీయరు శ్యామరావుగారి లంచాల విచారణ 26 తేది సాగించారు. ఇంకా 4 గురు సాక్ష్యం పూర్తిఅయింది. డిఫెన్సు విచారణుంది-

* * *

వృక్ష ప్రతిష్టాపన వారం

కలెక్టరువారు వృక్ష ప్రతిష్టాపనవారం ఏర్పా ట్లు చక్కగా చేసి వృక్షదానాలు చేశారు. ఎక్క డగా రంగిరేణి కొమ్మలు ఈక్షతో ద్వాసనానికి ఉపకరించాయి. ఈలాంటి మంచి కార్యాలు ఎవరు కాదంటాడు!

* * *

లలితఫిలిం

దీనిలో ప్రధానపాత్రధారి కిద్దవరపు రామ లింగారెడ్డిగారు. కాటంరెడ్డి సుందరరామిరెడ్డి- మరియం వేపురెడ్డి ప్రభృతులు ఉపపాత్రధారులు మద్రాసునుండి అభినవ తిలకము త్రిలోకేశ్వ నృసిం హంపంతులు గా బరగు పాలకా లక్ష్మయాభిఖ్యు ల్లి కూడా ఆహ్వానించారు-

అధికారాల్లోకొంత, వ్యక్తుల్ని చేర్చుకోవడం లోకొంత అభిప్రాయ భేదాల్తో ముందుకు సాగ క్క- ఊగుతూవుంది-

అసలు కంపెనీ, షేర్లు, పెట్టుబడి, డైరెక్టర్లు నిర్ణయమైతే తర్వాత వివరాలు మైనరుపాయిం ట్లు- అవితర్వాత మాటాడొచ్చు. సర్వాధికా రాలు జనాబునుమానిచ్చి- ఈబిజినెస్ రహస్య కేది నోకతలకాయను పట్టిస్తే సర్వం జరిగిపోతుం ది ప్రస్తుతం- తర్వాతవిషయం తర్వాత-

ఏనుగ రెడ్డి మీద

గత ప్రెసిడెంటు ఏనుగ రాఘవరెడ్డిగారిమీద డిసిప్లినేరీచర్య [illegible] పద్మనాభయ్యగారు [illegible] రాష్ట్రీసంఘంవారు రెడ్డిగారి [illegible]

—విమర్శకుడు.

ఎలెక్షన్ మజా.

—చిత్రగుప్తుడు.

కాళహస్తి

కాళహస్తిసీటు విషయం గట్టిగొడవకున్నది ఈనాటికైనా రామచంద్రరావుగార్ని కాం గ్రెసు సీటుకాటింది మీయిష్టం మీరెట్లన్నా కొట్టుకోండి అనడంగాని, ఇరువుర్ని విరమింప చేయించి ఆర్. వెంకటసుబ్బరావుకు యివ్వడ గాని, సబబు—ధనాధికుడైన రామచంద్రరావు ఒకవేళ స్వతంత్రకంగా, రహస్యకారణంతో శ్రీరుక్మ్ లంబోదర వరదాచారిగారికి పీఠి పాఠకుడు కావచ్చుగాని పరిణామానికి ఏకతో ముల్లాలా ఏమిటి?

అయితే పుట్టారెడ్డిగారో అంటారా? అది జస్టిసుకుండలో మాగి నలుపెక్కిన ఊరగాయ "దొందూ-దొందే" అది మనకాయ గాదుగా!

* * *

గుంటూరు

బ్రహ్మానందం-బుచ్చన్న పుణ్యాన ఒంగోలు- బాపట్ల-తెనాలి-కాల్లో నిష్పాకటిక లొచ్చాయి-

జయరాంరెడ్డి-శాస్త్రి - నాగిశెని వెంకయ్య- గోరంట్ల వెంకన్న-నాగి విజయరామరాజు-గోగి నేని వెంకటసుబ్బయ్య ఇవన్నీ రత్నాలు—

* * *

జయరాంరెడ్డి స్పెషలు మేజిస్ట్రీటుగా ఉన్నం దున నామినేషన్ ఎగిరింది. కంటెస్టే లేదు- రెడ్డి ఆమేజిస్ట్రీటుగిరిని వదలుకున్నాడు కాబట్టి తిరుగా నవంబరు 9 లేదికి ఆసీటుకు నామినేషన్ రావచ్చు-పోటీ ఉండదు లెండి!

శాస్త్రి:-ఒకవేళ రైతుఉద్యమ మంటే వీరికి అలెర్జింలేని వాంతో [illegible] కాంగ్రెసుకులంలా పలుకుబడిగల్ల ఘటమే!

నాగిశెనివెంకయ్య:- ఇదికొత్త నవనీతపు ముక్క. ఇందులో కల్తీ-కళ్మలం వెతికిపట్టు కొన్నా లేదు. అద్దంలాంటి నిర్మల హృదయం-

వెంకన్న:-భీష్మాచార్యులకు తమ్ముడనుకో వార్ధక్యం యిప్పటిదాకా. వీరినామినేషన్ ఎగిరి పోయింది-వీరి సోదరుని పుత్రుడొచ్చాడు. ఇది బుద్ధిపూర్వకంగా ఇతర్లను రాకుండా చేయడానికి ఎత్తిన ఎత్తని అంటున్నారు. కాని నిజానిజాలు తెలిసేదాక నా కలాన్ని వీరిమీద ఎత్తను-

విజయరామ రాజు:— మంచిసేవకుడు. కాం గ్రెసు బద్దమీదే నడుస్తాడు. వీరికి పిచ్చిరెడ్డి తగిలించడం ఉత్తమ రాజనీతి కాదు.

జి. వి. సుబ్బయ్య:— ఇదొక ప్రత్యేక విగ్ హం. చదువులో బి. ఏ- నిరాడంబరంలో మోటు రైతు. ఈ కాలంలో బి ఏ పరీక్షఅయి కాఫీ తాక్కుండా చద్దన్నంతిని పారదీసుకొని పొలం పనిచేసే విద్యాధికుడు మరెవ్వరన్నా ఉన్నాడా? నహి! నహీ!! వీరు నిమ్మభోగ్లిలుసర్కిల్లో నిలి చారు వీరికిపోటీఈఫిర్కా-లో జస్టిసు పంచరంగుల చిలుక నిల్చింది. ఫిర్కా- పరువు కాటూఅయింది, కాలం పరిపక్వానికి వచ్చింది-

కాలానికి కామకోమండు ఎగాని ఆంతి పెద్ద రాజరాజు , హిరణ్యకశిపుడైనా కాదు ఈ కలి యుగంలో చిన్న మొన్న బొబ్బిలి పెందలు వెంక టగిరి [illegible]కి చేయించిన కాలవాహిని రూపు రేఖలు చిన్న మనకాదివిశేగదా!

[illegible]గాంటప్పుడు యీ మైరావణ చక్రవర్తి ఆ [illegible]కు ఎక్కు! ఔక్కు!

వెంకటకృష్ణయ్యా! నీవు ఒకే ప్రతిభావంతుడ వని ఎలక్షనులో మిత్రమండలి! రానుధర్మాలు చేసిన కర్తవ్యరేఖలను వల్లపల్లిదొర అంటుంటా రే! అవిరుగుండా తాండవించే కాలస్వరూపిణి వీకండ్లకు కనపడదంగేదా!

ఓ జస్టిసు లేమయా! లింగు లింగుమని నిలా కృడవెందుకయ్యా! పో! వేరబాటుకు—

* * *

కర్నూలు

కంభం - గిద్దలూరు ఫిర్కాల్లో గలాటా హెచ్చుగా ఉంది. రెండుచోట్ల కోటలుకట్టు కొన్న జస్టిసుసింహాలు రెండున్నవి.

ఇవిరెండు పడికోయిన పాతబొబ్బిలి కార్ఖాన్లలో పాతకే పాడుతున్నవి ఈ 1938 అక్టోబరులో కూడా- ఓ గిద్దలూరు రెడ్డీ! పాలేరురాజ్యం అంత రించలేదండోయ్! జాగ్రత!!

ఈరడు - రాగడు యీలాగే వెంకట్రామా ఆల్పిడా పాడుతున్నారు అస్తమించిన సూర్య బింబంవర్గ కార్యాలు- ఇక నీవా యీపక్షంతోక పట్టుకొని గోదావరి యీదేది!

కంతేరు

గుంటూరుజిల్లా కంతేరులో తే 25 వ రాత్రి వాసిరెడ్డి బుచ్చినాయుడు అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగింది. తూ॥ గో॥ నియోగ్ శ్రీ॥ సంఘప్రచార కులు యస్. ఎ, రెడ్డి- బి. రామారావుగార్లు సా మ్యవాదం- ఎన్నికలు అను విషయాల్ని గూర్చి మాట్లాడిరి-

నిర్భరత్వం నియోగ్య విచారణ ప్రయత్నం చేయవలని- మద్యపానం అమలుజరుపవలెనని, ఆంధ్ర రాష్ట్రి విభజన చేయవలెనని- సహకార బ్యాంకుల ద్వారా రైతులకు పరపతి కల్పించవలెనని కొన్ని తీర్మానములు చేసిరి.

—బుచ్చినాయుడు.

వినాయకపోలు కొట్టింది.

తే 20 దినాదు నెల్లూరు వినాయకపోలుకు పనివుండి వెళ్ళాను. గేటులోని పిల్లవాడికి నాకు తర్కించువచ్చింది. నేనేమీ దురుసుపడలేదు. పోలు బంధువట నన్ను లోనికిలాగి కొట్టినాడు. నా తోటులోని దబ్బుకూడా పోయింది. పోలీసుకు వెళ్ళి చెప్పుకుంటే యిప్పుడుగారు కేసు రమ్మని తరిమేసినారు.

అరవ మూరయ్య,
కపాడిపాలెం.

కావలి బాలిక

వ్యభిచార గృహాన్నుండి రక్షించబడ్డ అమైనరు బాలికను తల్లికి అప్పగించమని తే 18 దిన డిప్టీకలె క్టరు గారు వుత్తర్వు చేశారు. అట్లే పోలీసులు అప్ప గించారు-

తల్లి దగ్గరుండు మద్దయిలుగా వుండవలసిన సందర్భంలో ఈబాలికను తల్లి పరం చేయడమన దంతో న్యాయశాస్త్రం అడ్డు పెట్టకుండా ఒప్పినట్టేనా?

ఈ కేసు యింకా చార్జిషీటు పెట్టలేదు. పర్యవసానంకోసం బజాబజారంతా నోటవర చూసి మాస్తున్నారు.

— విలేఖరి.

చిత్తూరు జిల్లా బోర్డు ఎన్నికలు

పి. వి. రామచంద్రరావుగారు నిజమైన కాంగ్రెసు అభ్యర్థా?

—*—

చిత్తూరు సివిక్ బోర్డువారి అన్యాయము.

చిత్తూరుజిల్లా సివిక్‌బోర్డువారు ఇటీవల నియమించిన కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులను ఆంధ్రరాష్ట్ర సివిక్‌బోర్డు వారు కొన్నిమార్పులతో నంగీకరించిరి. అప్పుడు జరిగిన విచారణలో జిల్లాసివిక్‌బోర్డు వారుచేసిన అక్రమములు, అన్యాయములు కొన్ని నిరూపింపబడి కేవలము వారు స్వార్థపరత్వముతోనే చేసినారని రుజువు చేయబడినది అందుచే అనేక మార్పులు చేయక తప్పినదికాదు.

కాళహస్తి సర్కిల్ సీటుకు జిల్లా రాష్ట్రకాంగ్రెసు అభ్యర్థులచే నియమింపబడిన కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి శ్రీ శ్రీ వెంకన్నగారి నామినేషన్ కొన్ని కారణములచే డిప్యూటి తహసిల్‌దారు వారిచే 15—10—38 తేది సాయంకాలము నాలుగు గంటలకు నిరాకరింపబడినది శ్రీ వెంకన్నగారిమీద నమ్మకము లేకను నిరాకరింపబడునది తెలిసియు కాబోలు అదివరకుమున్నే నామినేషన్ దాఖలు చేసియున్న శ్రీ పి. వి. రామచంద్ర రావుగారు తనకిదేసమయమని ఎట్లయినను జిల్లాబోర్డు సభ్యత్వమును సంపాదింపదలచి కాంగ్రెస్ వారి అధికార పత్రమును పొందినగాని తనకు గెలుపు కాదని ఆసాయంకాలము కాశీవిశ్వనాథ స్వామి దేవాలయములో నొక సభను కూర్చిరి. ఆ సభయందు తనకెట్లయిన కాంగ్రెస్ టిక్కెట్టు యిప్పించవలెనని కోరిరి. అప్పుడు సభలో నొకరు మీరెపుడున్నూ ఖద్దరుకట్టరుగదా ఖద్దరు కట్టక పోయినను కనీసము మిల్లుగుడ్డయైనను ధరించరుకదా. మీకు కాంగ్రెసుటిక్కెట్టు ఎట్లురాగలదు. కాంగ్రెసు ముఖ్యసిద్ధాంతములైన అహింసా, ఖద్దరు ధారణ అవలంబిస్తారా అని అడిగినప్పుడు అహింస నావల్లకాదు, నేను హింసచేసే వాడనే, ఖద్దరు కట్టుటకు మాత్రము ప్రయత్ని[illegible] చెప్పలే[illegible] కాళహస్తికి [illegible] మరుటము లేసి భూపతినుకొని అఖరు పావలా చందా దారునుగూడా కానట్టి శ్రీకొత్త శేషయ్యగారు, శ్రీ రామచంద్ర రావుగారి గుణగణములను భట్టువలె పొగడుచు కాంగ్రెస్ ప్రమాణ పత్రముతో చేవ్రాలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి వారుఖద్దరు కట్టుతారని మీరందరు భావించ వలసినది. వారు ఖద్దరు కట్టినా, కట్టకపోయినా వారు జిల్లాబోర్డులో కాంగ్రెస్ సభ్యులుగా నుండుటకు అర్హులు. జిల్లాబోర్డు నాచేతిలో నున్నది. వారి నియామక పత్రమును తెప్పించి యివ్వగలనని ప్రల్భములాడిరి.

ఆ రాత్రి యేమి జరిగినదో దేవునికెరుక. 16వ తేది వుదయం 7గంటలకు శ్రీ రామచంద్ర రావుగారిని సివిక్ బోర్డువారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నియమించినారను వార్త కాళహస్తి మారుమోగినది. శ్రీరామచంద్రరావుగారు భాగ్యవంతుడనే అర్హతతప్ప కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా వరించదగిన యితరఅర్హతలు నందుకుకూడా వారియొద్ద లేవు. ఖద్దరు యెపుడు కట్టరుగదా! విదేశ గుడ్డలు తప్ప స్వదేశీ నెప్పుడున్నూ ధరించరు అహింసా సిద్ధాంతము వారికి గిట్టను ఋణపరిష్కార చట్టమునకు విముఖుడు. మద్యపాన నిషేధమునందు వారికి శ్రద్ధ లేదు. హరిజన దేవాలయ ప్రవేశము లొప్పుకొనడు. ఒక పిల్ల జమీందారుగా బట్టి రాబోవు యెస్టేటు ల్యాండు ఆక్టులో రైతుకు అనుకూలించు సవరణ నంగీకరించడు. కాళహస్తికి స్థానిక పరిపాలన శాఖామంత్రి గౌ॥ బెజవాడ గోపాల రెడ్డి విజయంచేసి నపుడు కాంగ్రెసు కమిటీ, పంచాయితీ బోర్డుల తరపున సమర్పించిన విజ్ఞప్తులలో మద్యపాన నిషేధమునుగూర్చియు, ఋణ పరిష్కార చట్టమును గూర్చియు, ఒకి ముక్కయైనను వ్రాయలేదనియు అందుచే కాంగ్రెస్‌సేవ వారు గుర్తించలేదనియు మంత్రిగారు బహిరంగసభలో అధిక్షేపించియుండుట అందరు యెరింగినదే ఇదియేగాదు. శ్రీరామచంద్రరావుగారు మీదు మిక్కిలి రాజభక్తి పరాయణుడు. శ్రీ చక్రవర్తిగారి పట్టాభిషేకసమయమున వెయ్యిమంది బీదలకన్నదానము చేసి (కాకినిగొట్టి గద్దకువేసినట్లు) గవర్నమెంటువారి మెప్పువడసిన యుదారాశయుడు. ఇట్టి వీరివలన అటు కాంగ్రెసుకుగాని, యిటు రైతులోకమునకుగాని యేమిలాభముండునో యోచింపుడు. ఇట్టివీరిని కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా నియమించిన సివిక్‌బోర్డువారికిని వీరికిని యేదియో బాదరాయణ సంబంధము వుండియుండవలెను.

నిజముగా సివిక్‌బోర్డువారికి కాంగ్రెసు సిద్ధాంతములయందు దృష్టియుండిన యెడల రామచంద్రరావుగారితోగూడ నామినేషను దాఖలుచేసిన శ్రీ ఆర్. వెంకటసుబ్బారావు బి. ఏ. బి. యల్. గారిని గూర్చి యోచించేయుండవచ్చును. వీరు సివిక్‌బోర్డువారికి తంతిగూడా నిచ్చియుండిరి. వీరు విద్యావంతులు, ఉత్సాహముగల యువకుడు, సదా ఖద్దరుదారి, కాంగ్రెసు ఆదర్శములను, చూ, చా తప్పకుండా ఆచరించువాడు. కాంగ్రెసు సంఘమునకు ప్రెసిడెంటుగా గూడ నుండినారు. అట్టి వీరిని యుపేక్షించి యేదో పుట్టముణిగినట్లు రాత్రిని పగలుగామార్చి, అర్ధరాత్రివేళ శ్రీ రామచంద్రరావుగారికి కాంగ్రెస్ పట్టము యిచ్చుటలో యేదో మహత్తరమైనసంబంధ ముండితీరవలయును, లోగుట్టు పెరుమాళ్ళకెరుక. వీరు యెవరిని విచారించకయే, ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనకయే యిట్లుజేయుట యిష్టము లేని ఫెడరేషనును బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు నాయాదేశముమీద నిర్బంధించినట్లున్నది.

కాళహస్తిలో నిజమైన కాంగ్రెసు లేదని చెప్పుటకు సాహసించినందులకు మన్నింపుడు. అంతయు బూటకము. స్వలాభములతోను ఒకరికొకరికి గల స్వంత ద్వేషములతోను కాంగ్రెసు సిద్ధాంతము తీర్పుచున్నవి పావలా చందా చెల్లించకున్నను కాంగ్రెసు యొక్క అపరావతారమని తాననుకొనుచున్న శ్రీ కొత్త శేషయ్య గారి యూహామాత్రమున కాంగ్రెస్ సిద్ధాంతములకు వారెంత దూరులైనను గడ్డ కట్టిన కాంగ్రెసు వారు కావలసినదే ఆహా కాలమహిమ.

సంగత్సందర్భములను బాగుగా యోచించక ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు వారి యుద్దేశ్యమును అఖరుకు ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనక కాంగ్రెస్ విముఖులను జిల్లా బోర్డు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నిలుపుటకు కాంగ్రెసునకే గాక భారత మాతకుగూడా తలవంపులు. ఇట్లు వీరి అవకతవక చర్యలవలన అనేకచోట్ల కాంగ్రెసుకు అవమానము కలిగినది. ఇందుకు చిత్తూరు మున్సిపాలిటీయే తార్కాణము. జిల్లాకాంగ్రెసు వారు శ్రీ పి. వి. రామచంద్ర రావుగారిని కాళహస్తి సర్కిలుకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నియమించినను ప్రజాలోకము ముమ్మాటికి కామోదింప జాలదు. న్యాయమును ప్రజలే నిష్ణయించుకొనగలరు పాపము శమించుగాక.

—కాంగ్రెసు అభిమాని.

కొండపూడి ఆది శేషారెడ్డిగారి విచిత్ర దావాలు.

—

కలెక్టరు డిక్రీని ఉల్లంఘించాడని వారంటు దరఖాస్తు.

—

పట్టాట్రాన్స్‌ఫరు కారణమున్నూ వాది హక్కు అనుభవాలతో ప్రమేయం లేకుండుటవున్నూ కలెక్టరు వగైరా 40 మంది మీద నె. డి. మున్సి. కోర్టులో O. S. 9/37 వ కొండపూడి ఆది శేషారెడ్డిగార్ల దావా దాఖలై 31—1—38 వ వాది పక్కా డిక్రీ కాబడినది.

సదరు డిక్రీని ఉల్లంఘించి కలెక్టరువారు దరోగ సోమశేఖరయ్య తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సు డ్యూటీకాక్కి సదరు డిక్రీలోని 27 వ అయిటము జప్తి వగయిరా చర్యలు జరిపినందుకు వారి, కలెక్టరువద్రాస్తే సరిఅయిన సమాధానం రాలే దని C. P. C ఆర్డరు 21 రూలు 32 క్రింద కలెక్టరుగారిమీద వారంటుదరఖాస్తు దాఖలు కాబడి 14—10—38 తేదిన హీయరింగు జరిగినది. జడ్జిమెంటు నిల్వలోవుంది.

(C. P. C ఆర్డరు 21 రూలు 32 యొక్క అభిప్రాయం అట్లు డిక్రీని ఉల్లంఘించినవారిని అరెస్టుచేసి, సివిలుజైలులో పెట్టి వారిఆస్తి జప్తి చేయుమని.)

ఆది శేషారెడ్డిగారికి వకీలులేరు. తానే స్వయంగా వాదుపుకుంటారు.

—ఒక విలేఖరి.

గన్నవరం స్కూల్సు

ఆకస్మిక తనిఖీ

మద్రాసు లోకల్‌బోర్డుల డి. యిన్. రావు రామస్వామయ్యగారు మరియు సూర్యనారాయణమూర్తిలతో వెళ్లి తే 26 ది సా॥ 8½ గంటలకు గన్నవరం హైస్కూలులో కెళ పనిముట్లును చూచిరి పనిముట్లు యింకా కొంతలోటుగాట్టు తోచి ఉన్నట్లు గమనించిరి. ఈ విషయంలో తనకేదో రిపోర్టుపంపిస్తామన్నట్లు చెప్పారట.

—

గోవుల్ను కసాయివారి కమ్మరాదు.

—

శక్తి ఉండేవరకు వాటిచేత కష్టంచేయించుకొని, బక్క చిక్కిన తర్వాత గోవులను కసాయి వాండ్లపాలు చేస్తున్నారు. మహాభారతీయులారా! యీ కసాయి పద్ధతిమాని- గోవధ నివారణానికి పాటుపడండి.

—కురుగంటి రాఘవరెడ్డి.

పొగాకు పన్ను:

—ఆచంట గోపాలరావు

మదరాసు ప్రభుత్వమువారు పొగాకుపై పన్ను వేయుట కాలోచించుచున్నారని పొగాకు పండించు రైతు లేఖ 13 వ తేది ఆంధ్ర పత్రికయందు ప్రకటింపబడినది. కాంగ్రెసువారు చేసిన ప్రథమ ఘనకార్యము మద్యపాన నిషేధము, మద్యమువల్ల దేశౌన్నత్యము, గౌరవము, సిరి, ఆరోగ్యము నానాటికి క్షీణించుచుండెను. అట్టిసుగుణ సంపత్తిని గోల్పోకుండా అరికట్టుటకు చేయు సాహసకార్యములకు కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము ప్రశంసనీయము.

రాజధానియందంతటను నిషేధము జయప్రదముగ సాగినచో రాష్ట్రరాబడిలో సంవత్సరమునకు నాలుగు కోట్ల రూపాయలు తగ్గునని చెప్పుచున్నారు. ఈ 4 గు కోట్ల రూపాయలు భర్తీచేయుటకు తగిన మార్గమును ప్రభుత్వమువారు కనిపెట్టకతీరదు. పన్ను తప్ప ప్రభుత్వమునకు వేరే రాబడి యుండదు కదా? ధనలోపమున్న యే ప్రభుత్వము నడవజాలదు గదా? గాన ధనలోపము లేకుండ చేసుకొనుటయే ప్రభుత్వపు ముఖ్యోద్దేశమై యుండవలెను.

పొగాకు పండించు రైతు పొగాకుపై పన్ను విధించకూడదని వర్తి, పండించు రైతు భూమిపై పన్ను తగ్గించ వలసినదని కోరినచో ప్రభుత్వము రాబడి లోటు ఎట్లు పూర్తియగును? నాల్గు కోట్ల రూపాయలు లోటుతో నడచిన రాష్ట్రపాలన అనేక కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి యగునని అంచనా వేయబడిన తుంగభద్రా ప్రాజెక్టుకు, ముఖ్యములగు తదితర ప్రాజెక్టులకు ధనమెక్కడ నుంచి వచ్చునని ప్రశ్నింపవచ్చును.

ఇట్టి ప్రశ్నకు రైతు జవాబు చెప్పనేరడు. రైతు బీదవాడు. రైతు పేదరికమును ప్రభుత్వమువారు స్వయముగ గుర్తెరింగి రైతుకు మేలుచేయు నుద్దేశముతో నున్నారు.

ఋణచట్ట లాభమును అనేకమంది రైతులు పొందలేక పోవుటకు కారణము వారి దారిద్ర్యము తప్ప వేరొకటి లేదు.

పొగాకుపంటకు పెట్టుబడియెక్కువ. మేకమందలు, ఎరువు ప్రతియేట ఎక్కువగా వేసినగాని పొగాకు పండదు. వర్షాధిక్యము, వర్షలేమి పొగాకు పంటను పాడుచేయును. పొగాకు భూములపై యితర పంటలేవియు పండించుటకు వీలులేదు. పొగాకు పండిన తరువాత దానిని క్రమముగా తయారు చేయుట కూడా చాలాకష్టము. పెట్టుబడి ఎక్కువగును గనుకనే ఇదికష్టసాధ్యముగు పంటలలో నొకటిగ ఎన్నుకొనబడుచున్నది.

పొగాకు నిషేధ వస్తుతరగతిలో నిదియందురేమో! అట్లయిన కాఫీ, టీ, మాట యేమిటి? కాఫీ, టీ అలవాటు గ్రామాంతములం కూడా ఘోరముగా ప్రాకుచున్నది. పొగాకు వాడుట కాఫీ త్రాగుట దేశమందు సమానముగ నున్నవి. పొగాకుపై పన్ను యేవిధంగా వేసినను నష్టపడువాడు రైతు. ఎక్కువ భారమును రైతు మోయుచున్నాడు. ఇక యెంతస్వల్ప భారమైనను మోయజాలడు.

ప్రభుత్వరాబడి లోటును పూర్తిచేయుటకు రైతును గురిచేయుట న్యాయము కాదు. విదేశ వస్త్రనుకాణములపై పన్ను విధించినట్లు కాఫీ, టీ, అంగళ్లు పైని కాఫీహోటళ్లపయిని పన్ను విధించవచ్చును. వీటిపై పన్ను వలన జనసామాన్యము ఆ పన్నుభారమును భరించును. పొగాకుపై వేసినచో భరించువాడు రైతు. మనదేశములో రైతు పండించు యేపంటపై పన్నువిధించినను రైతుది యానష్టము.

బీద రైతును పీడించిన ప్రభుత్వం కడుపు నిండునా? కష్కించిన గోవును తిన్న సింహమాకలి తీరదు. మదించిన యేనుగు కుంభస్థలాన్ని కొట్టాలి.

నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయ బాధితుల మహాసభ.

తే 31—10—38 ది సాయంకాలం 4 గంటలకు సదరు మహాసభ జిల్లా కార్యాలయమున జరుగును. గాన నెల్లూరు జిల్లాలో రాజకీయములందు పాల్గొనినందులకై బాధపడు వారందరును సదరు మహాసభకు హాజరు కావలెను.

(1) రాజకీయ బాధితులపట్ల ప్రకటించుట (2) రాజకీయ బాధితులకు జీవనోపాయము కల్పించుమార్గము లాలోచించుట, (3) జిల్లాలో కాంగ్రెసు కార్యక్రమము సాగించు ఏర్పాటులు, (4) పల్లిపాడు ఆశ్రమము, కస్తూరిదేవి విద్యాలయము పునరుద్ధరణ, (5) నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయ నిర్మాణము. మొదలగు విషయములు గురించి చర్చింపబడును.

— తూ॥ పద్మనాభయ్య.

గ్యారంటీ! సుబ్బారాయుని మష్టికి ప్రత్యేక కానుకలు. త్వరపడుడు!!

WEST END COMPETITION No. 14

రు 15000 మీరేల గెలువరాదు.

మాటలలో పర్యాయపదములుండును — సంఖ్యలలో అట్టిఅవకాశముండదు

1-వ బహుమతి రు 8000 లు రెండుచతురములు రైటుగా పంపినవారికిన్నీ, 2 వ బహుమతి రు 5000 లు ఒకచతురము రైటుగా పంపినవారికిన్నీ, రు 1000 లు రైటుఅన్సర్లు పంపిన యిద్దరు స్త్రీలకున్నూ, రు 1000 లు ముగింపుదినములోగా యెక్కువచతురములు పంపినవారికిన్నీ, యివ్వబడును. దీనికీలు అన్సరు L. R. S & Co వారివద్ద జాగ్రత్తగా వుంచడమైనది. మా కీలుఅన్సరుతో సరిగా పంపినవార్కి రు 500 ల కంటె తక్కువప్రయిజు వుండనేరదు.

60

	20	

1

ప్రవేశరుసుము రు 1-0-0 మాత్రమే

ముగింపు దినము 28-11-38

72

	24	

2

పైన పుదహరించిన చతురములలో 1 టి మొదలు 47 వరకు సంఖ్యలువాడి అడ్డముగా గాని, నిలువుగా గాని, యెదురుగా గాని, కలిపికూడినచో 1 టి నెంబరు చతురములో 60 న్నూ, 2 నెంబరు చతురములో 72 న్నూ, రావలెను. ప్రతిచతురములోను ఒకసారి వాడినసంఖ్య తిరిగి వాడరాదు యీరెండుచతురముల ప్రతిసెట్టు 1 కి రు 1-0-0 చొ॥ మనియార్డరు ద్వారాగాని పోస్టల్ ఆర్డరు ద్వారాగాని పంపవలెను. మనియార్డరు కట్టియొడల M. O. రశీదు చతురములతో పంపవలెను. ప్రవేశరుసుములబట్టి బహుమానమొత్తము మార్చబడును. ఫలితములు యీపత్రికయందు 2—12—38 తేదిని తెలియపర్చెదము ప్రయిజులిస్టు కొరకు అణాస్టాంపు పంపవలెను. యీచతురములు 10 సెట్లుకలిపి రు 5 లు చొ॥ పంపినవార్కి వెండి యున్నూ, 20 సెట్లుకలిపి రు 15 లు చొ॥ పంపినవార్కి వెండిగ్లాసుయున్నూ, 60 సెట్లుకలిపి రు 40 లు చొ॥ పంపినవార్కి బంగారం వుంగరంయున్నూ, పైపోటీ ప్రయిజులుగాక యీవస్తువులు ఫ్రీగా ఇవ్వబడును. ప్రతి 60 సెట్లకీని రు 40 లు చొ॥ యెన్ని చతురములైనా పంపుకొనవచ్చును. మేనేజరుగారి అర్జంటు భాగముమైనవిగాను వ్యక్తమైనదిగాను వుంచునవి తెలుసుకొనవలెను.

చతురములు మనియార్డర్లు పోస్టల్ ఆర్డర్లు యీక్రింది అడ్రసుకు పంపవలెను.

మేనేజరు:— వెస్టు అండ్ కాంపిటీషను,

రాజమండ్రి- తూర్పుగోదావరి.

పసిడి తునకలు.

ధనికుడు పేదలందరు పాడిన ఎవ్వరునూడా కలవు కలుగజాలదు

-మహాత్మా గాంధి.

* * *

ఆయుధ బలముగల శేషిమ జర్మనీ ఇటలీయా అధిక బలములకు లొంగిపోవుట మనము కన్నులారా చూచితిమి. భారతదేశమునకు ఆయుధములేవు. అయిననేమి! గత 18 సం॥ లలో ఇండియా సంపాదించిన శక్తి ఎట్టి అధిక బలములైన లొంగకుండ చేయగలదు.

-జవహరిలాల్ నెహ్రూ.

* * *

అమిత భోజనమే అనారోగ్యమునకు కారణము. ఇది శాస్త్ర పరిశీలనకాదు. అనుభవపూర్వకము.

-వి. వి. గిరి.

* * *

బ్రిటిషు ఇండియాలో బయలుదేరిన రాజకీయ శక్తులు సంస్థానములలో ప్రవేశింపకుండు నను కొనుట కేవలం పొరపాటు. ఇప్పుడు భారత దేశంలోని ప్రజలందరు జాతిస్వాతంత్ర్యము కొరకు కలియుచున్నప్పుడు భారత సంస్థాన పరిపాలకులు కాల పరిస్థితులను కనిపెట్టక పోయినచో వారి చరిత్రలో పూర్వీకుల గతియే పట్టును.

-సుభాస్ చంద్రబోసు.

పటేలు ఔదార్యము.

బొంబాయి స్టాకు ఎక్సేంజి డైరెక్టర్ల సంఘంవారు సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారికి రు 2500 లు, ఒక కాశ్మీరుశాలువ, ఒక వెండి కొబ్బరికాయ, చక్కగా తోడించిన వెండిచెంబు బహుమతి నిచ్చిరి. రు 2500 లను బార్డోలితాలూకాకు దగ్గరవుండే హరిలాల్ గ్రామంలో యిండ్లు తగులబడిపోయిన హరిజనకుటుంబాలకు యిచ్చెదనని పటేలుగారు చెప్పిరి.

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు

మద్రాసు, హైద్రాబాదు, ప్రభుత్వముల ప్రతినిధులు తుంగభద్ర ప్రాజెక్టును గురించి చర్చించుటకుగాను నవంబరు నెలలో మద్రాసున సమావేశమగుదురు.

చైనాకు ఆయుర్వేద దళము.

యుద్ధంలో గాయపడిన చైనావారికి సహాయం చేసేనిమిత్తం ఒక ఆయుర్వేద వైద్య దళాన్ని, చైనాకు తీసుకపోవుటకు ఆయుర్వేద స్పెషలిస్టు పంచాభ్యాసుడైన ప్రభాకరగుప్తగారు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఈవైద్యదళాన్ని గుర్తించి, ప్రోత్సాహము చేయవలసిందంటూ కాంగ్రెసు అధ్యక్షునికి ఉత్తరం వ్రాశారు.

* * *

మధ్యరాష్ట్రపు చెరసాలలలో మంచి నదతకలిగియుండు ఖైదీలకు ప్రతి సంవత్సరము కొన్నాళ్ళపాటు యింటికెళ్లి రానివ్వుటకు అట్టి సదుపాయం బిల్లొకటి శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టుటకు మంత్రిగారిచే ప్రతిపాదింపబడింది.

* * *

రంభామునాండి 2 కోట్ల మంది కేదారాగతుం లే 25 దిన మతాన్నిలుకు వచ్చిరి.

చెయ్యి - చెయ్యకపో?

పాటూరు ఆదినారాయణయ్య.

బిడ్డలు మట్టి, విభూతి, తినిన.

శంగవందు రసము, శేక, మల్లెఁగిడ్డ రసము తో (మోతాదు అర అవున్స మొదలు ఒక అవున్స వరకు) ఇంగువ కంటిగింజ ప్రమాణము రాని రెండు ఘోటలు యిచ్చుచుండిన నివర్తి యగును — పథ్యము ఆకీర్ణ పదార్థములు కూడదు.

* * *

నేత్ర పటలమునకు.

ఒకఫలము తెల్లఁగడ్డలను ఆవు పంతిరముతో మారి కపాలమునకు పట్టు వేయవలెను. వారము రోజులు, రాత్రి కాలమున మాత్రము

* * *

చెవిలో చీముకు.

ఒక అవున్స కేపచమురుతో, వస, తెల్లగడ్డ, ఇంగువ మూడును సమభాగములుగా కాలనా యిస్తు, మెత్తగా కొట్టి వేసి కాచి వడియకట్టి, దిన మునకు రెండుపర్యాయములు 8, 4 చుక్కలు వేయుచుండిన నెమ్మదియగును. చెవులు కడిగి వేయుచుండవలెను.

* * *

చెవులలో దిమ్ము, ధ్వని.

రెండు అవున్సుల మంచినూనెలో ఒక అవున్స పెద్ద వామిఁటిచ్రెళ్లీ రసమున్నూ, ఒక అవున్స ఉల్లిగడ్డల రసమున్ను కలిపి కాచి వడియకట్టి 8, 4 చుక్కలు వేయుచుండిన నెమ్మదించును.

* * *

చెవినొప్పి - వాపు.

అభిని ఉంకుడుగింజ ప్రమాణము. ఒక అవున్స కొబ్బరినూనెలో వేసి కాచియుంచుకొని 8, 4 బొట్లు చెవిలో వేయుచుండిన నివారణ అగును.

* * *

కపాలము పోటు.

కర్పూరము, మిరియాలు, తెల్ల ఆవాలు, పిప్పలి, పసుపు, మాన్పిపసుపు, వాటదళము, ఒక్కొక్క టీరవరమెత్తు తీసుకొని, గురిగింజాకు రసముతో కాటుకవలె నూరి వల్లుగుడ్డను పూసి యత్తివేసి మెడించి రగిల్చి పొగను పీల్చుచుండిన స్వస్థమగును.

* * *

విడువని శిరోబాధ, పార్శ్వపునొప్పికి.

మంచినూనె 10 పలములు, అల్లపురసము 5 పలములు, మిరపపండ్లు 5 పలములు (తొక్క తీసి) నూనెలో రసమిశుకావరుకును కాచి వడబోసి యుం[illegible]ని కూర్చొద కుమరని ప్రొద్దున ఒక అవున్స తైలముతో తల అంటి [illegible] పిచ్చుట సోకువెచ్చని నీటితో [illegible] అన్నము [illegible] గలిసిగులని పచ్చికొమ్ము [illegible] పడుకొనవలెను (దేహము లోని పెద్దసరింతియు బయటకివచ్చు వరకు) తిరిగ్గి పంచి గాలిల్లో విశ్రాంతిగా నుండుట పథ్య మవసరము. రోజుమార్చి రోజు. 8 లేక 5 పర్యాయములు చికిత్సించిన నెమ్మదియగును.

హైదరాబాదులో సత్యాగ్రహం

హైదరాబాదులో స్టేటు కాంగ్రెసు మత సంబంధమైన సంస్థయని నిషేధింపబడింది. ఈ నిషేధపు టుత్తర్వును ఉల్లంఘించడానికి కాంగ్రెసువారు నిశ్చయించుకొన్నారు. వ్యక్తిగత సత్యాగ్రహం పారంభించడానికి పూనుకొన్నారు. బహిరంగసభలు, వూరేగింపులు లేకుండా, అహింస, సత్యము, సూత్రిలమీదనే యీ ఉద్యమం నడపాలని వారి వుద్దేశము కోర్టులో డిఫెన్సుపెట్టకొన కూడదన్నారు. ఇతర నేరాలు మోపినట్లయితే అట్టి వానిని గురించి నిరపరాధులుగా వాదించుకొనవచ్చును

“స్టేటు కాంగ్రెసు జిందాబాదు” “జిమ్మాదరానా హుకుమత్ జిందాబాద్,” “షెర్ అజీదీజిందాబాద్” అనే కేకలుతప్ప మరేయితర కేకలు వేయకూడదు. 24 వ తేదీన స్టేటు కాంగ్రెసు కార్యాలయమునుండి కార్యవర్గము ప్రెసిడెంటు, కార్యదర్శి కృష్ణదూత్, ముగ్గురు కార్యవర్గసభ్యులు 100 గజాలు పోయేటప్పటికి అరెస్టుచేశారు.

బెంగాలు ప్రభుత్వంవారు స్వంతంగా ఒక వార పత్రికను స్థాపించి, విక్రయించడానికి యేర్పాటు చేయుచున్నారు.

నిడుబ్రోలులో అ॥ భా॥ వ్యవసాయక ప్రదర్శనం

రంగాగారు 1939 మే నెలలో నిడుబ్రోలునందు అఖలభారత వ్యవసాయక ప్రదర్శనము గావించుటకు యేర్పాటు చేయుచున్నారు. అభివృద్ధికరమైన వ్యవసాయ మార్గాలను ఆప్రదర్శనం మూలంగా రైతులకు బోధించుటయే యీ ప్రదర్శన ఉద్దేశం. తమ వ్యవసాయ ఆదాయాన్ని, వ్యవసాయం లేనికాలంలో సంపాదనా మార్గాలనూ అధికంజేసుకొని రైతులు తమంతటతాము చేసే ప్రయత్నానికి యీ ప్రదర్శనం ఉపయోగించునని రంగాగారి ఆశయం.

నెల్లూరులో ధాన్యపు రేట్లు.

నెల్లూరు టవునులో తే 10—10—38 ది సోమవారం నాడు అమ్మబడుచుండిన ముఖ్యమైన ఆహారపదార్థముల ధరలు తెలుపు పట్టి.

ఆహారపదార్థముల పేరు	కొల్తలేక తూకం	ఖరీదు రూ॥ అ॥ పై॥
1 మొలగొలుకులుబడ్లు 166 పొన్లు లేక		
పాతవి మొదటిరకం 98 శేర్లుగల	బస్తా 1కి	6-14-0
రెండవరకం	”	”
2 మొలగొలుకులుబడ్లు		
కొత్తవి మొదటిరకం	”	5- 2-0
రెండవరకం	”	”
3 మొలగొలుకులబియ్యం 246 శేర్లు లేక		
మొదటిరకం 105 శేర్లు గల	బస్తా 1కి	18-12-0
4 జొన్నలు పుట్టి 1 కిలేక 1120 శేర్లు		60-0-0
5 రాగులు	”	51-0-0

కాంగ్రెసులో లంచగొండి తనం

హరిజనపత్రికలో గాంధిమహాత్ముని వ్యాసం.

గత హరిజనపత్రికలో గాంధిజీ కాంగ్రెసులో లంచగొండితనమని ఒక వ్యాసంవ్రాశారు. ఈ వ్యాసమందు కాంగ్రెసు సభ్యులను దేర్పించుటలో అవలంబింపబడు అవినీతి కరములగు మార్గములు గురించి తెలుపబడెను.

పార్లమెంటరీ శాఖను కాంగ్రెసు కమిటీలకుంది చేరుగా మంచవలెనని యు, స్థానిక సంస్థలలో గాని, శాసన సభలలోకిని ప్రవేశింప దలచినవారు కాంగ్రెసు సంఘములలో ఉద్యోగాలు పొంది వుండరాదదనియు, కాంగ్రెసు సంఘముల లెఖ పుస్తకాలు సభ్యుల జాబితాలు తనిఖీ చేయించబడవాలని సూచించారు. ఈరెండుసూచనలు కాంగ్రెసు యొక్క నిర్మాణమును, పద్ధతులను మార్పుండా ప్రవేశ పెట్టవచ్చునని ఆయనసలహా.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

శాఖలు	ఆదాయం
భూమిశిస్తు	89068747
ఎక్సైజుపన్ను	24027487
రిజిష్ట్రేషను	945882
స్టాంపులు	4612480
అడవులు	2148862
శిక్ష	1851966
జమీలబల్ల	1786124
ఆంధ్రరాష్ట్రం ఆదాయం	74890018

నానాదేశములు

దేశం	వైశాల్యం	జనాభా
ఆంధ్ర	67491	17104897
జకొస్లొవేకియా	54000	14600000
డెన్మార్కు	16570	8500000
డొమినికన్ రిపబ్లిక్	19800	102200
గ్రీసు	50000	6205000
ఐర్లాండు	82400	8000000
పాలస్తయిన్	10000	1085000
పోర్చుగల్	85410	1500000
సింహళము	25000	4500000
మలేయా	81000	8500000

వి. ఆర్. కాలేజి హైస్కూలు డే అసోసియేషన్.

నవంబరు 7 తేదీన మూడుగంటలకు కాలేజీ భవనములో శ్రీ రా॥ సా॥ ఎ. ఆర్. కృష్ణారావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన జరుగును.

యు. పట్టాభిరామిరెడ్డి,
జి. సుబ్బారావు,
కార్యదర్శులు.

రామకృష్ణ ఖాదీ భాండారం

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

మావద్ద అన్నివిధములైన శుద్ధఖద్దరు రకాలు దొరుకును.

సన్నము - జరిపేట - రాజపాళెం - పొందూరు - కనుపూరు అన్ని రకాలు దోవతులు - అంగవస్త్రములు - సాదా గిరల షర్టింగురకాలు - తుండ్లు అన్నివిధములైనవి కలవు.

ఇంకా అవసరమయిన రకాలు ఆర్డరిస్తే నేయించి యిస్తాముగూడ.

వెల సరసం - ఫలమధికం.

రాయవరపు జగన్నాథం,
ప్రొప్రయిటరు.

స్టౌ బీడీ

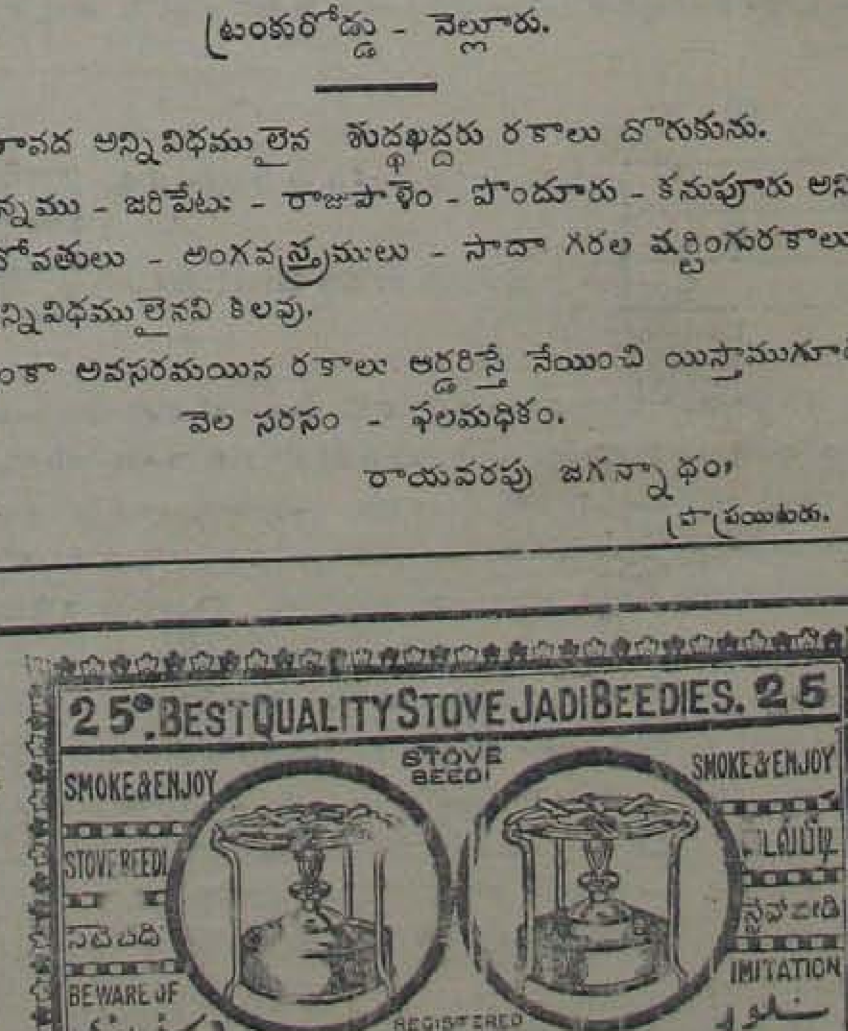

ఒకసారి పీల్చి బాగాకునందలి సువాసన గమనింపుడు.

• లంచగొండితనము •

కాజగ్రామ డిప్యూటీ హెడ్ కరణం డిస్మిసు అగుట.

దివితాలూకా కాజగ్రామ డిప్యూటీ హెడ్ కరణము గోనూరు శ్రీరాములుగారు రైతులవద్ద లంచములు పుచ్చుకొని అర్జీకరుస్తిరివే లంచములు యివ్వలేని బీదరైతుల భూములున్నూ లంచము యివ్వనిరాకరించిన కాంగ్రెసువారల భూములున్నూ చిమ్మక్రోలు స్పెషలాఫీసరుగారిని నమ్మబరచుకొని 21 మంది రైతుల భూములు సుమారు 44 యకరములు సెం. 6 రు గండిపాటుక్రింద వ్రాసి తాలూకాకు పంపిరి. జమాబందీ అనంతరం లంచము ఇవ్వనిరాకరించిన పై రైతులందరున్నూ మా భూములు గండిపాటుక్రింద వ్రాసివేట్టియున్న మాపై అపరాధపు శిస్తులు వడ్డింపట్లు తెలుసుకొని, కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుగారికి మేము గండిపెట్టలేదనియు, అగస్టుమాసములో మాపొలాలు లేవనియు పితూరీలు కరణముగార్లు అక్రమమైన స్వార్థలాభమును పొందనెంచి చేసిన దురాగతమనియు, కరణముగారు లంచాలు యివ్వలేదనే కార్పణ్యముచే వ్రాయించినారనియు, న్యాయవిచారణ చేయించి మాపైబడిన అపరాధపు శిస్తులు రద్దుపరచవలసినదని పిటీషను పెట్టుకొనగా 8-5-38 తేదీన బందరు డిప్యూటీకలెక్టరుగారు కాజవచ్చి మాభూములు తనిఖీచేసి న్యాయవిచారణచేసి సదరు కరణముగారిని మూడుమాసములు సస్పెండు చేసిరి. (యీసస్పెండు గాధ 20-7-38 తేదీన ఆంధ్రకేసరి పత్రికయందును, నవశక్తి పత్రికయందును చదువరులు చూచియేవుందురు.) తదుపరి కాజ డిప్యూటీ హెడ్‌కరణముగారు తనకు న్యాయము కలుగలేదనియు, విచారించి సస్పెండును రద్దుపరచవలసినదని కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరు దొరవారికి అప్పీలు చేసుకొనిరి. 18-8-38 తేదీన జిల్లాకలెక్టరుగారు విడదీసిన పాయింటు పైకి 31-9-38 తేదీన లంచము యిచ్చియుండెగా చూచినటువంటి బందరు కాపురస్థులగు ఘంటసాల నారాయణ మూర్తిగారు తగ్గినాలను విచారించిరి. సదరు న్యాయవిచారణలో రైతులవాదన సత్యమనియు, కరణముగారు పూర్తిగా లంచగొండియనియు, ఉద్యోగములో వుండతగనివాడనియు, తేల్చి కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరు దొరగారైన భాస్కరరావుగారు కాజగ్రామ డిప్యూటీ హెడ్‌కరణము గారిని 15-10-38 తేదీన డిస్మిసు చేసిరి. ఏపాపమెరుగని అమాయక బీదరైతుల దీనాలాపములనాలకించి స్వయముగా విచారణజేసి యదార్థమును గ్రహించి న్యాయమును కలుగజేసి నందులకున్నూ పరిపూర్ణదయారసము బీదరైతులపై జూపినందులకు రైతుబృందమువారు భాస్కరరావుగారివంటి న్యాయమూర్తులే అధికారపదవి యందుండతగిన వారని కోరుచున్నారు.

రైతుసోదరులకు హెచ్చరిక

రైతుసోదరులారా! ఇదివరలో భయపడిన ట్లుగా యిప్పుడు భయపడవలసినలేదు. ప్రభుత్వ విధానము మారినది. ఉద్యోగులవల్ల కలిగేనష్టములు పై అధికార్లకు తెలియపరచుకొనినయెడల మనకు న్యాయము కలుగగలదు. ఉద్యోగులకు దాస్యముచేసే రోజులు గతించినవి. వుపేక్షించి దుర్భాషములను విడనాడుడు. లంచము పుచ్చు కొన్నవారికి ఎట్టి యవమానము ఘటిల్లునో యట్టి యవమానమే లంచములు యిచ్చినవారికి కూడా సంభవించును. గాన మీ మర్యాదలను గాపాడుకొనుడు. లంచగొండితనమును రూపుమాపుటకొరకై మద్రాసు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారు తీవ్రచర్యలను తీసుకొనుచు క్రిమినల్ కేసులలో వలె రుజువుకాయినా కాకపోయినా అనుమానంగాని చెడ్డపేరుగాని వున్నట్లయితే అతన్ని ఉద్యోగములో వుంచకూడదని తే 28-5-38 దిన నెం. 902 రు జి. ఓ. ను ప్రకటించిరి. సదరు అవకాశమును మీరు చూచుకొని సత్యపోరాటము సల్పుడు. స్వార్థలాభములను పొందనెంచు ఉద్యోగులకు లంచములిచ్చి మీ ఆత్మగౌరవములను పోగొట్టుకొని తేజోహీనము చేయకుడు. కాంగ్రెసుసంఘమువారున్నూ, రైతుసంఘమువారున్నూ, గ్రామ కరిణ్యోద్యోగులు, డి. పి. దల్లివారు, సబురిజిస్ట్రారు, పోలీసువారు చేయుచున్న లంచగొండి దురాగతములను బాపుటకొరకై తీవ్రకృషి చేయుచు లంచాలుపట్టుకొనుట [illegible] రహస్య సంఘములను నియమించినారు. గాన కాంగ్రెసు రైతుసంఘముల ద్వారా గాని, మీరు స్వయముగా గాని, మీరు కలుగుకష్టములను పై అధికారులకు తెలియపరచి కాపాడుకొనుడు. కష్టములను నెదుర్కొనజాలిన ధైర్యసాహసములులేని మన వాళ్ళకొరకున్నూ, ప్రచార రక్షణ కొరకున్నూ దేశ దాస్యవిముక్తికిన్నీ, [illegible] పాలద్రొక్కుటకున్నూ శాంతియుక్తమైన పోరాటము సల్పి, దారిద్ర్య కార్మికులు [illegible] ప్రార్థించుచున్నాడను.

పేకేటి రంగారెడ్డి,
జా॥ సె॥ దివి తా॥ రైతుసంఘం.

పత్రికల మహాసభ బొంబాయిలో డిసెంబరు 19, 20 తేదీలలో జరుగును.

నెల్లూరు ఫారెస్టు జిల్లాలో రద్దు కాలేదు

మద్రాసు మెయిలులో ప్రకటింపబడినది అబద్ధము.

నెల్లూరు ఫారెస్టు జిల్లాలను రద్దుచేయమని ప్రభుత్వంవారు ఉత్తర్వులు గావించారని నెల్లూరు నుండి ఒక విలేఖరి పంపినవార్త యీ నెల 2 తేది మెయిలు పత్రికలో ప్రకటింపబడినదనియు, ఈ వార్త అబద్ధమైనదనియు ప్రభుత్వంవారు యీవిధమగు వుత్తర్వులు గావించలేదనియు ప్రభుత్వ ప్రచురణ శాఖామంత్రి ప్రకటించెను.

నంద్యాల మునిసిపల్ ఎన్నికలు.

కాంగ్రెసుకు విజయము.

నంద్యాల మునిసిపాలిటీలో 16 స్థానాలకు ఎన్నికలు జరిగినవి. 14 స్థానాలకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు పోటీచేసినారు.

అందులో 12 స్థానాలకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ఎన్నుకొనబడిరి. మొత్తం కవున్సిలర్ల సంఖ్య 20.

సుభాస్ బోసు.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు సుభాస్ చంద్రబోసు గారు డిసెంబరునెల మధ్యభాగంలో మద్రాసు రాష్ట్రమున పర్యటనము చేసెదరు. బహుశా మద్రాసులో జరుగబోవు ఖాదీ ప్రదర్శనమునకు ప్రారంభోత్సవమును జరిపెదరు.

* * *

తాడిపత్రి మునిసిపాలిటి.

తాడిపత్రి మునిసిపాలిటీ ఎన్నికలలో 16 స్థానములకుగాను 13 స్థానములు కాంగ్రెసుకు వచ్చినవి.

మాల పిల్ల

(6-వ పేజి తరువాయి)

ఆతోటవాటల్లో తపరపలుగా తిరుగుతూ దంతినిగ్గ కోసం శాస్త్రిగారింటికి మాలజాతివాళ్ళారంటే ఏమన్నా రాగుందాకి ఇది ఏరా పెల్లతలోటుంటే దక్కడ గడుడ నీళ్లు తప్పలేదన్నట్టుంది. శృంగారపుట్టంలో మాలపల్లె సమీపంలో ఒక కల రేపు పాడుకొవున్నట్టు చూపబడింది. అక్కడ కూడా నీళ్లు ముట్టకూడదని శాస్త్రిగారి వుత్తరువున్నరాకి నాగరాజుతల్లి శ్రోత్రియకుటుంబీకుల కుండదగిన దుఃఖదిగాపాదులతో కష్టపడ్డం లేదు- మీదుమిక్కిలి గొడుక్కు రహస్యంగా మాలసంపర్కం చెయ్యటని దుర్బోధచేసిన మహాతల్లి- ఇల్లాంటి దుర్బోధనలు బిడ్డలకు చేసేతల్లులు వున్నారంటే అది మన ఆంధ్రజాతికే గాకుండా యావద్భారత జాతికికూడా తీరనికళంకం గాబట్టి అభాగం రసాభాసంగావుంది-

చిల్లర పాత్రలు రాణించలేదు. ఫోటోగ్రఫీ యందు కొద్దిలోపాలకేమిగాని మొత్తం మీద బాగావుంది. మాలపిల్ల చెల్లెలి విరహం, ఆ సమయంలో తల్లి గోడుకలగోలు అప్పట్టం బాగావుంది

మొత్తంమీద ఈ చిత్రంలో రాడికాలిజం నిర్మించి మాటిమాటికి ప్రత్యేకంగా ఒకసంఘాన్ని తిట్టించేదానికన్నా, మాలలకు ప్రతిరోధం కలిగించి, భక్తులుగా శాంతి, సత్యం, ఆచారాది ప్రక్రియలుగా, విద్యావంతులుగాచేసి, చౌదరివారు నాగరాజుతో మాలపిల్లలకు పారిజాతప్రచారం గావించకేసి, మంతరగా శాస్త్రి హృదయాన్ని చౌదరివాలుకేకన్నా నాగరాజుద్వారా మార్పించి కథను ముగింపించివుంటే [illegible] గుండేది శాస్త్రికార్యకిరసు[illegible] అంతపెద్దమిద్దె భస్మంఅయింది [illegible] వుంది- ఆకారణంచేత అంటే త[illegible] మంటలోనుంచి తీసి కాపాడిన[illegible] మాలకోలంలో రాజమ్మనడేం[illegible] కనబడకపోవుచేగాని 7 గోల్డు పారిజాతం దూ సంఘాన్ని చవరి మరాంతరంగానే హిందూ సంఘానికి కలిగే కష్టనష్టాల్ని, విపులంగా చూపించి, సవర్ణుల హృదయాలవన్నింటిని కలకలారించేటట్టు జూపించినంతే ఉత్తమంగానుం డేది. మహాత్మునెక్కడగాని అర్వాంతరవివాహాలు చేయుకోమని చెప్పలేదే! స్వరత్తో శాస్త్రి గారింటోయి చౌదరికి తాలివవ్వడు మొంచునే చౌదరిలేవ సుక్కా తిప్పుకొంటా అంతదొర్చికొన్నాదంటే ఆదెబ్బ "ఉత్తకత్తిదెబ్బ" తమలోవారి. సీవరి, పట్టింగ్సు బాగానే వున్నాయి పకోట కి తిరువాన్నారు సౌందర్యం, పొంది దన్నట్టు కటువుగావుంది రాజా గారికి పూల మాలలు వేస్తావుంటే ఇప్పటి తిరువాన్నారి పరిస్థితుల్లో పటపటా పండ్లుకొరకని పేరుకుడు లేదు. మొత్తంమీద సారథివారి సారథి గట్టివారే. ఈదశ్యా పత్రే పల్నాటియుద్ధంలో శ్రీ రామబ్రహ్మంగారు ఇంకా బాగాచేయ్యాలని ఈలోపాలుకూడా లేకుండా బాగా నిర్వహించి ఆంధ్రత్వం నిలుపుతారని ఆశిస్తు న్నాను.

పొగాకుమీద పన్ను

వైద్యశాఖామంత్రి డా॥ రాజన్ గారు రాజమహేంద్రవరంలో మాట్లాడుచూ మద్య నిషేధమువలన కలిగిన ప్రభుత్వ ఆదాయపు లోటును భర్తీ చేయుటకు గాను పొగాకుమీద పన్ను వేయుటకు ప్రభుత్వంవారు ఆలోచించుచున్నారని తెలిపిరి.

శ్రీమాన్ పండిత చక్రవర్తి శ్యామయ్యంగారు
నెల్లూరు మునిసిపల్ ధర్మాయుర్వేద వైద్యాలయ ప్రధానవైద్యులు ఇట్లు వ్రాసిరి:—

వైద్య పెంచలు నారసింహుని
పెంచలాస్ చర్మరంజన్ (రిజిష్టరు)

చర్మరోగముల కిదియే మందటి దివ్యౌషధమని శాయమర్దనమువలన కనుగొంటిని. ఒక్కపూతలోనే గుణమియ్యగల్గిన్న సౌమ్యౌషధము.

చర్మరంజన్ డిపో (రిజిష్టర్డు),
ట్రంకురోడ్డు. నెల్లూరు.

నమ్మకమైన నగలవర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు.

చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారుచేసియివ్వబడును.

చేనేత పారిశ్రామికుల • యమయాతన •

సర్వసిద్ధి- తునితాలూకాలలో కట్టగుడ్డ తినతిండి లేక ఘోషిస్తున్నారు.

పై రెండు తాలూకాలలోను షుమారు 100 గ్రామాలు నేత నేసేవి వుంటాయి. ఆనేత గాండ్రంతా తునిలోనే తమ బట్టలను విడుదల చెయాలి. వేరే ఇంకోస్థలం అంతవ్యాపారాన్ని భరించే స్థలం మరొకటి లేదని చెప్పొచ్చు. పై రెండు తాలూకాలలోని నేతగాండ్రంతా కేవలం నె 20, 40, బర్ల నూలును బట్టగా నేసేవారే. స్వంతంగా యేనేత పారిశ్రామికుడు బట్ట తయారుచేసుకొని స్వయంగా విక్రయించడానికి స్వతంత్రించడు. చేనేతలనేస్తూవుంటారు.

నం 20 పౌనుల నూలు కట్ట నేస్తే దానికి కూలి రు 1-12-0 లేక రు 2/— మంచి గిరాకీ సమయాల్లో యిస్తువుంటారు. 40 మైళ్ల దూరమున నుండి కూడా తుని వచ్చి చేనేత పనివాళ్లు [illegible]తారు. వర్తకుల దగ్గర [illegible]ల, భత్యాల, షాహుకారు [illegible]మ్మల వగైరాపోను ఆనేతగా[illegible] రోజులు తన సంసారాన్నం[illegible] పెట్టి పనిజేసుకొంటే, వానికి అనగా ఆసంసారానికి గిట్టేది కేవలం రు 1-2-0 లేక రు 1-4-0 మాత్రమే. ఇంతా దురాశగల షాహుకారుంటే తూకంలో అనేక మాయలుచేసి పనివాని కూలి తెగకోస్తుంటాడు. సరిగా మనం లెక్క వేసుకుంటే తుని తాలూకా సర్వసిద్ధి తాలూకాలోని నేతగానికి సగటున రోజు 1 కి ఒక అణా కూలి గిట్టడం మహాకష్టమైపోతున్నది. అట్లాంటి సమయంలో చేనేత పని వారలకు వుండడానికి యిల్లుగాని తాగడానికి గంజిగాని, కట్టటానికి బట్టగాని, వుంటుందేమో పాఠకులే వూహించాలి.

అచ్చటి వర్తకులంతా చేరి ఒకమాట మీద వుండి కూలీల కూలీని హెచ్చించడానికి బదులు నెల నెలకు తగ్గిస్తున్నారు. యేమి ఇట్లా చేస్తున్నారని అడుగుతుంటే మా అవ్వకం ధరలు పడిపోయాయి. అందుచే కూలి తగ్గిస్తున్నామని, అందకు వప్పుకుంటేనే నేయమని లేకపోతే మానివేవమని షాహుకార్ల సమాధానం, పూట భత్యం లేని యీనేతగాండ్రు పాపం! ఎంత తక్కువైనా కట్టకపోతున్నారు. స్వంతం నేసకొన్నా ఏరేగాకొనాలి. అందుచేచాల తక్కువధరలకు కూలి అయినా గిట్టని ధరలకు అడుగుచున్నారు. నేత పనివాండ్లు యీలాంటి యమయాతన పడుతుంటే కొన్ని గ్రామాలవారిచే మేము సమ్మెజేయించాము, కాని ఫలితంసున్న

ఈకొద్దిపాటి మజూరీలలోనైనా పని చేసుకొని జీవిస్తామంటే సాలుకు అధమం మూడు నెలలు అయినా పనిలేకపోతుంది. అప్పుడు యీ గతిమాలిన నేతపనివాండ్ర స్థితి చాల జాలికరం. ఈసంవత్సరం మరింత కరవు వచ్చినట్లుగా, రాయలసీమకంటే గొప్ప కరవుగల రాయలసీమగా, చేనేత పనివారికి ఎక్కువ కష్టాలొచ్చాయి. సుమారు రెండు నెలలునుండి మొన్నోమగ్గాలుపని లేక మూలబడ్డాయి. హాహాకారాలు బయలు దేరుతున్నాయి. వీరికి ఇంకో పని చేతకాదాయె. తిండికిలేక మలమల మ్రగ్గుతున్నారు. ఎంత తక్కువకు నేస్తామన్నా ససేమిరా వద్దంటున్నారు వర్తకులు. వేరే గత్యంతరం కనుపించక అన్య ప్రాంతాలకు వలస పోతున్నారు అనేకులు. ఇట్టి విషమస్థితిలో కాంగ్రెసు యేపాటి సహాయమైనా చేస్తే బ్రతికి పోతాము. త్వరలోనే యీ విషాదవస్థ ప్రభుత్వం ఎదుట పెట్టదలచుకొన్నాము. తుని సర్వసిద్ధి తాలూకాలలో 2 గొప్ప బట్టల సంతల యేర్పాటుచేస్తే ఈఅవస్థ చాలవరకు కుదుట పడుతుందని యచ్చటివారి అభిప్రాయం- కాబట్టి ఈ విషయాలగురించి సదరు తాలూకాలోని గ్రామచేనేత సంఘాలు సభలచేసి, సాధ్యమైనంతవరకు కావలసిన సదుపాయాలు చేయించుకో గలరని మనవి చేస్తున్నాను- ఈ విషయమై ఆం

(ధరాష్ట్ర) చేనేత పారిశ్రామిక సంఘం కూడా తగుశ్రద్ధ వహిస్తుందని నమ్ముతున్నాను.

మానెం పట్టయ్య,
సర్వసిద్ధి తునితాలూకాల
చేనేత పారిశ్రామికసంఘ
ప్రధాన కార్యదర్శి

నెల్లూరు శ్రీ రామకృష్ణ గ్రంథాలయము.

ఈ గ్రంథాలయమునకు స్వంత భవనము తే 17—10—88 దిన విగ్రహప్రతిష్ఠాపన మైనది. తే 81-8-88 దిన 1860 సంవత్సరం సొసైటీస్ ఆక్టు 21 ప్రకారము ఈ గ్రంథాలయము రిజిష్టరు చేయబడినది. ఈ గ్రంథాలయమును నవీన పద్ధతులతో నుంచుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. క్రమముగా ఈ గ్రంథాలయాధికారులు సర్క్యులేటింగు లైబ్రరి ప్రారంభించుచున్నారు. ఇందువలన గ్రంథాలయమున కరుగ సరిలేని వారికి గాక ఇండ్లనుండి చెలువలకిరాని స్త్రీలకుకూడ ఎక్కువ ఉపయోగకరముగా నుండును. పురజనులందరును ఈ గ్రంథాలయము యొక్క యుద్దేశ్యములను కొనసాగించుటకై సభ్యులుగా చేరి గ్రంథాలయాభివృద్ధికి తోడ్పడ దురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాడను.

చుండూరు కన్నయ్య శెట్టి,
ప్రెసిడెంటు.

శీతాఫలములు.

ఈ పండ్ల విత్తనములను పొడిగొట్టి ఆదూర్చుము గుడ్డలపెట్టెలలో వేసిన చిమటలు మొదలగు పురుగులు చేరవు. ఆకుల నింటిలో పడవేసిన నల్లులు చేరవు. ఆకులను నూరి పుండ్లకు కట్టిన ఆందలి పురుగులు చచ్చును.

మిడతల దండు.

ఈదండు గ్రామాలమీదపడి రూపాయికర్చువు 2 రూపాయలకు యిస్తున్నారు. వీరుఅమ్మే వస్తువులలో గుడ్డలు, అల్యూమినియం ప్లేట్లు, విక్రదీ ప్లేట్లు, జంబుఖానాలు, కంబళ్లు, నీరుతాగే గాజులు, మిరపగాయలు, గిల్టుసగలు, రోల్డుగోల్డు నగలు మొదలగునవి. కొన్నివస్తువులను రు 1 విల చేయునవి రు 8 కు కూడా అమ్ముచున్నారు.

రు 1 విలగల కోరా 7 గజాలు రు 1-12-0 లకును, కలం 0-0-6 విలగల అల్యూమినియం 0-1-9 వంతుసు, 0-4-0 ఖరీదుగల అంటుపోగు 0-14-0 లకును అమ్ముచున్నారు వీటిని విశేషంగా బీదజనం కొనుచున్నారు. ఎందుకు యిటుల కొనుచున్నారని ప్రశ్నింపగా మేము కాదలెట్టు కొనలేము, పంటలప్పుడు వచ్చి బలవంతపెట్టితే కష్టపడి అప్పుతీర్చుకొన గలమని చెప్పెదరు. వీరు దాచి పెట్టుకొనలేకున్నారు. వర్తమానం కర్చులకే చాలదు. గిన్నెలు, చెంబులను, గుడ్డలను, నగలను కొని పంటకాలంలో బాకీలు తీర్చెదరు పంటలు 3 నెలల తర్వాత సదరువస్తువును పురుకవుంచి కాలము గడపు కొనెదరు- రు 1 వస్తువున 2 అణాలకు, 4 అణాలకు కుదువవుంచెదరు. ఇట్టివారు కొన్నవారిలో 100 కి 25 మంది వుందురు. ఈమిడతల దండువలన గ్రామాలు పాడైపోవుచున్నవి. బీదప్రజల్లో ప్రచారంచలిపి విపరీతపు ధరలు పెట్టి మోసపోకుండునటుల చేయుట అత్యవసరము-

—కా. వెంకట రంగయ్య,

మద్రాసు మేయరు.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ మేయరు ఎన్నిక నవంబరు మొదటి వారంలో జరుగనున్నది. కాంగ్రెసు మునిసిపల్ పార్టీ వారు కె. వెంకటస్వామి నాయుడుగారిని కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నిర్ణయించిరి. కక్ష్యాక్ష్య ప్రకారం యీమాటు మేయరుపదవి బ్రాహ్మణేతరునకు చెందవలసియున్నది- బ్రాహ్మణేతర కవున్సిలర్ల సమావేశం యీనెల 28 తేది జరుగనున్నది-

ఆనంద భవనం- (మిలిటరి హొటలు) నెల్లూరు చాకలవీధిలో

కోర్టులకు - స్కూళ్లకు - దక్షిణ బస్సులకు సమీపంలో ఉండే టట్లు చాకలవీధిలో కొత్తగా హొటలు స్థాపించాము. బుచ్చిరెడ్డిపాళెపు ప్రశస్తపాకాలు-

ఒకమాటు భోంచేసి చూడండి తెలుస్తుంది! విద్యార్థులకు, రెండు భోజనాలు, రెండుటిఫన్లు గాని, మూడుభోజనాలుగాని చేరి నెల 1-కి రు 9—0—0 లు. విడి భోజనం పూట 1-క 0—3—6 లు.

పదార్థాలు నేతితోనే-

బి. వెంకటస్వామినాయుడు, కే. సేజరు

పి. యల్. రెడ్డి (బుచ్చి) ప్రొప్రయిటరు.

మహాత్మునిచే ప్రసాదింపబడిన, పునర్జన్మము కలిగించు, రెండురత్నములు

"పుంసత్వ ఖర్జూరపు కాయలు" "అమృత తైలా"

నపుంసకత్వము గలవారు యీ రెండు ఔషధములవల్ల 20 ఏండ్ల బాలునివలె రతి సుఖము అనుభవించుచున్నారు. రొండిన పచ్చిక వగ్గనిల్లు మొలదినట్లు వీర్యము, ధాతువృద్ధి, కలిగి దీర్ఘస్తంభనమువల్ల స్త్రీ పురుషులకు ఆనందము కలిగించి నరములకు శక్తి యిచ్చి అంగము వ్రశరవు చక్కచేసి పెంచును. బూటకము కాదు.

ఒకకూరి వాడివారుడు. 22 కాయలు 11 దినములకు సరిపడు "అమృత తైలా" సహా రు 6-0-0 పోస్టేజి 0-12-0

రాజవైద్య H. M. కమాలుద్దీన్, కార్వేటినగరం పోస్టు, చిత్తూరుజిల్లా.

ఖద్దరు కొనలేనివారు చేనేత బట్టల కొనవలెను.

—x—

వెంకటగిరి చేనేత పారిశ్రామిక రైతు కార్మిక సహకార నిర్మాణసంఘ రిపోర్టు

స్వదేశీ వస్తువులతోపాటు చేనేత బట్టలను భారతీయులు తప్పనిసరిగా కొనినగాని 36 లక్షల మగ్గములు చేయు సాలీలకు వారిభార్యా బిడ్డలు 1 కోటిమందికైనా జీవనం కలుగును. మిల్లుబట్టలున్ను విదేశీబట్టలు కొంటేరలన సదరు సాలీలకు పనిలేక యితరమైన కూలీపనులకు ప్రాకులాడు తున్నారు. అందువలన యితర కార్మికులకు దెబ్బతిని 7 కోట్లమంది మూడు రోజులకు 1 పూట తిండిలేక విలవిల లాడుచున్నారు. ఇందుకు కారణం విదేశ ప్రభుత్వపరిపాలన కిందనున్న ధనికుల దురాశ దుష్టపద్ధతులు ధనవంతులు మిల్లులు పెట్టించి బట్టలు తయారుచేయించుట విదేశ బట్టలు విరివిగా తెప్పించి మనదేశములో విక్రయించుట వలన నేతనేయువారలకు ఈ దేశంలో పనిలేక పోవడమైనది. పెట్టుబడిపెట్టు వ్యాపారస్తులు మధ్యదళారి ఎక్కువలాభం పొందుటవలన చేనేత బట్టలు కరువౌతున్నది. కాబట్టి మధ్యదళారి పెత్తనం తీసివేయవలెనంటే సంఘ నిర్మాణాలు చేయవలయును. సంఘనిర్మాణమువలన కొంత వరకు మిల్లుగుడ్డలతోపాటు సరిసమ చేయవచ్చును మధ్యదళారి 1 రూ 1 కి 4 అణాలమంచి లాభం పొందుచున్నాడు. సదరు 4 అణాలు తగ్గించి సంఘ నిర్మాణముతో విక్రయించిన నేత కూలీలకుతోడు తోడ్పడి చేయుటకు వనికలుగుచుంది ప్రపంచములో ఆర్థికదుస్థితి పెరిగి పోవుచున్నది అందువలన రైతులు కార్మికులు 100 కి. 90 మందిదాలా దుస్థితిలో యున్నారు 100 కి. 10 మంది ధనికవాదులు సదరు 90 మంది పేద వారలను కొల్లగొనకుండే అటంక పరుస్తూ యున్నారు.

రైతులను కార్మికులను పీల్చి పిప్పిచేయుచున్నారు. విదేశీయులు ప్రభుత్వ పెత్తనంవలన వారలసౌఖ్యంకొరకు జీతబత్తెములు జాస్తి తీసుకొనుటవలన శిస్తులు జాస్తిచేసుకున్నారు ప్రభుత్వంఖర్చులు మితిమీరుచున్నది. రైతు కార్మికులకు శిస్తు పెరుగుచున్నది 100 కి 10 మంది దళారీలు పెట్టుబడిపెట్టి స్వదేశపరిశ్రమలు పాగొట్టి విదేశవస్తువులకు దాసులైనందున కొద్దిలాభం పొందు కొల్లగొలది సొమ్మును దొంగుమతి చేయుచున్నారు మనదేశములో పారిశ్రామికులు పనులులేక అల్లాడిపోవుచున్నారు. నేతవారలు సంఘనిర్మాణములు చేయుచున్నారు. రైతు కార్మిక సమ్మేళన చేయవలయును. మధ్యదళారి పెత్తనం వ్యక్తిలాభాలు లేకుండా సంఘనిర్మాణములలో వ్యాపారంలు జరిపించినయెడల రైతు కార్మికులకు సహాయము కలుగగలదు.

వెంకటగిరిఫిర్కాలో సుమారు 8 వేల చేనేత మగ్గాలుండేవి. రైల్లు, పట్టిమాన్ప పడిపోయినందున 2 వేల మగ్గములు నేతలులేక నిలిచిపోయి వ్యవసాయకూలీలుగా మారిపోయి నానాబాధలు పడుచున్నారు. మిగిలినమగ్గములు మాత్రము 150 నెంబరు మిల్లునూలు మొదలుకొని 60 నెంబరు వరకు నేయుచున్నవి. సాహుకార్లు పెట్టుబడి పెట్టి యెక్కువలాభాలు తీయుటవలన కూలి నేతగానికి కూలి గిట్టుటలేదు ఎందువలనంటే తోడుతోడనే నేయుటకు నూలు యివ్వలేకపోవుచున్నారు. 4 రోజులుకేసైన 4 రోజులు నేతగాని త్రిప్పుతారు. 1 చాపుకు రూ 1-8-0 కూలి గిట్టును. 1 మగ్గానికైనా ఇద్దరుసహాయులు భార్యాబిడ్డ పనిచేస్తేగాని నేతపోతేపోగదు 4 రోజులు కానిపనులుగున సాహుకార్లవద్దకు తిరగటం పరిపాటైనది మధ్యదళారి ఎక్కువలాభాలు తీయుటవలన చేనేతబట్టలను సాధారణమైన రైతులు 100 కి 90 మంది మిల్లుగుడ్డలనే కొనుచున్నారు. సర్వసాహుకార్లపద్ధతి తొలగించి సంఘనిర్మాణము ద్వారా నేత పారిశ్రామికులు 1 రూ 1 కి 4 అణాలు బట్టలఖరీదు తగ్గించి అమ్మటకు వీలుండును. నేతగానికి కూలి తక్కువ వరుండదు రైతుకు గుడ్డలకొనవారిక 1 రూ 1 కి 4 అణాలు మిగులుచుండి. ఈ వాలుగనా ఉన్న కూలి నేతగానికి కూలి తగ్గించి బట్టలు చెప్పకినా ఖర్చుకాటుకొనము. మధ్య సాహుకారి దళారిత్రమింగి పెత్తనం చేయుచున్నారు. కాబట్టి, సంఘనిర్మాణమే మనకు కావాలి. అదియే స్వాతంత్రము. అప్పుడు రైతులు చేనేతబట్టలు తప్ప సాధారణముగా మిల్లుబట్టలు కొనచేయరు.

వెంకటగిరి టవున్ చేనేత పారిశ్రామిక రైతు కార్మిక సహకార నిర్మాణసంఘం స్థాపించడ మైనది.

చేనేత వస్త్రాలు విక్రయ వివరాలు.

యుంచలు

నెం 60 నూలు 1పా	45X8 × పా చీర	1-8-0
నెం 80	...	45X8 × పా చీర	2-4-0
నెం 100	...	45X8 × పా చీర	2-8-0
నెం 40 నూలు 1½పా	45X8 × పా చీర	1-8-0

నెం 100 రు నూలు జరీతో చిత్ర విచిత్రమైన నేతల్లు అనేకరకముల చీరలు తయారు చేయబడును. 8 గజముల పొడవు 45 యుంచలు వెడల్పు కలర్ చీర 1 కి రూ 10-0-0 వంతున యివ్వబడును.

నెం 60 రు 8 మూరవెడల్పు 7 గజాల దోవతుల జత 1 కి రు 1-10-0

నెం 60 రు అంగోస్త్రములు జత 1 కి 45x2½ గII 0-14-0.

నెం 100 రు అంగోస్త్రములు జత 45X2½ గII 1 కి రు 1-8-0.

నెం 100 8 మూర వెడల్పు 2X7 గII సాపు 1 కి రు 2-10-0.

అనేకరకాలు తయారవుతున్నవి. కాబట్టి వారు 100 రూపాయలకు 25 రూపాయలు అడ్వాన్సుతో ఆర్డరుపంపిన తక్షణం తయారుచేయించి అసలు ధరలకే లాభాలు లేకుండా యివ్వగలరు. వివరములు తెలియగోరువారు 1 అణా టిక్కెట్టు పంపుకోవలెను. పూర్తి ప్రత్యుత్తరం సరిఅయిన వివరాలు తెలుపగలరు.

ఖాసా కాశయ్యశెట్టిగారు
చేనేతపారిశ్రామిక రైతుసహకారసంఘాధ్యక్షుడు
కాశీపేట - వెంకటగిరిటవున్,
నెల్లూరుజిల్లా.

ఇటువంటి సంఘాలు భారతదేశ మంతటను స్థాపించి మధ్యదళారి పెత్తనం పోగొట్టిన కార్మి

గోదావరిలంక రైతుల దుర్భరావస్థలు

రామచంద్రపురంలో సమావేశం.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా లంకరయితుల సభ రామచంద్రపురం తాలూకా కోటిపల్లి గ్రామములో 21—10—38 తేదీ శుక్రవారం 2 ఘంటలకు మదరాసు శాసనసభ్యులు శ్రీ కళా వెంకట్రావుగారి అధ్యక్షతను జరిగినది. సభకు హాజరైన గల రయితులు శాసనసభ్యులయిన, శ్రీ మాగంటి సుబ్బారావు చౌదరిగారు జిల్లా పెద్దరయితులలో నొకరు పరిపూర్ణరయితు అనుభవముగలవారు, పూర్వపు శాసనసభ్యులయిన శ్రీ చిక్కాల వెంకటరత్నము చౌదరిగారు, జిల్లా విద్యాశాఖాధ్యక్షులయిన శ్రీ నూప్పర్తి వెంకటరత్నముగారు జిల్లాబోర్డు సభ్యులయిన శ్రీ పల్లిడి సత్యనారాయణ రెడ్డిగారు, రామచంద్రపురం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు, తాలూకా రయితు సంఘ, అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు, విచ్చేసిరి. ఆ కాలములో అధికవరద: వచ్చుటచే చిత్రకార్తి గోదావరి సస్యములను యెటుల పాడుచేసినది. పొగమళ్లు యెట్లు కుళ్లిపోయినది, అనుభవముగల రయితులు చెప్పినారు.

పశువులకు మేతలేకుండపోవుట మొదలగు కష్టములు రయితులు చెప్పుచుండగ వినువారికి కంట తడిపెట్టవలసివచ్చినది. లంక మేత, గోదావరి యీత, అని వకసామెత గలదు. ఇప్పటికి పెట్టుబడు పెట్టిన, జొన్న మిర్చి, దోశ, పులగ, పంటలు పూర్తిగ పాడయిపోయినవి. నూండు పొగవారు లెవ్వరయిన సంపాదించిచేయుదమన్న అదనుతిప్పిన వ్యవసాయము అప్పులపాలగు నను సామెత ప్రకారము ఏమి లాభము లేదనిన్ని, యీసంవత్సరము సంభవించిన నష్టమునకు ప్రభుత్వమువారు జమీందార్లు పరిపూర్ణ కటాక్షమువుంచి పూర్తిశిస్తును యిప్పించుట న్యాయమని మొదలగు సంగతులు అనుభవముగల రైతులు సెలవిచ్చినారు. కొన్నిలంకలు నదీపాలయి: భాగములు, కొన్నిలంకలు, సాగుకు పనికి రాకుండ యిసుక మేటలు వేసుక పోవుటయు, సంభవించిన దనిన్ని యీమోస్తరు నష్టములు గలచోట దామాషాశిస్తు తగ్గించుటకు శాశ్వత వుత్తరవులు కావలెననిన్ని యీసంవత్సరము సంభవించిన అకాల నష్టమునకు రెమిషను లిప్పించుమనిన్ని, వెంటనే కమిటీ ఏర్పాటు చేయించమని మొదలగు సంగతులతో తీర్మానములు ప్యాసుచేసినారు.

సభాధ్యక్షులు రయితుల నష్టములను, కష్టములను, తెల్పుకొంటిమనియు, సాధ్యమయినంతవరకు ప్రభుత్వము వారిచే తగుసదుపాయము చేయించుటకు ప్రయత్నించెదమని సెలవిచ్చిరి.

జా. వీరన్న చౌదరి,
జిల్లాలంకరయితు సంఘకార్యదర్శి.

చైనాలో ఒక యువకుడు కిరసనాయిల్ నూనెకు బదులుగ మరొకనూనెతో దీపములు వెలిగించుట కనిపెట్టెను.

కుల రైతులు రు 100 లకు 25 రు లాభం పొందుతారు. ప్రజలకు ఒకవిధముగా భారమే కాదు. భూమి వాలకపోవడం వలన తగ్గించవలసి యున్నది. ఈ వ్యాధిగ్రస్తులకు, సంఘనిర్మాణముకే తారకమై యున్నవి.

పి. చెంచయ్య,
రైతాంగ విద్యార్థి.

మోటార్కు నగరంలో నాలుగు లక్షల రిక్షాలున్నాయి. పదిహేండ్లకు ముందు దీనిలో సగం మాత్రమే వుండెను.

సర్వసుధ

పవుంసత్వమును బలహీనతను నశింపజేయును. కండపుష్టి ధాతువృద్ధి కలిగించి శరీరమునకు మిక్కిలి బలమును చేకూర్చును.

1 నెలకు 60 మాత్రలు రు10-0-0 లు.

స్త్రీసుధ

స్త్రీల సమస్త వ్యాధులకు

20 సంవత్సరములనుండి మా అనుభవములో నున్నది.

నెల సరిగ కాకుండుట, బహిష్టునొప్పి, తెలుపు బట్ట.

నెల అధికముగ అగుట మొదలగువానికి

1 నెలకు 1 తులం రు 3-0-0 లు.

N. B. ఇంకను 250 రకముల ఔషధములను, మరికొన్ని అనుభూత వైద్యములను, మాచే రచింపబడిన ప్రసిద్ధములగు ఆయుర్వేద గ్రంథములను మావద్ద దొరకును.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
బెజవాడ.

మా అనుభవయుక్తములను గ్రంథములను ప్రసిద్ధములు పత్రికలలో ముద్రించబడును.

విరిగిన ఎముకలకట్టే పుత్తూరు వైద్యం

మరికొంతమంది మోసగాండ్లు బైల్దేరారు.

ఎముకలు విరుగుట - ఎముకలు తొలగుట వీటిని బాగుచేసే వైద్యులు పుత్తూరులో వున్నారని అందరికిగితే!

ఇప్పుడు ఆవైద్యం పేరుచెప్పుకొని మద్రాసు మొదలగు కొన్నిచోట్ల మాశిష్యులని - మా బంధువులని వైద్యంచేస్తున్నారు. అదినిజమని చాలామంది నమ్మి వారిచ్చేత వైద్యంచేయించుకొని అక్కడ కుదరక తిరుగా మావద్దకు వస్తున్నారు. ఈవిధంగా కాలహరణ కావడంవల్ల కొన్ని కుదరకుండా పోవడానికి కూడా ఆస్కారం ఏర్పడుతున్నది.

కావున ప్రజలకు మావిన్నపం ఏమంటే! మేము - నాయుడ్లు మాకెవ్వరూ శిష్యులు లేరు - పుత్తూరు ప్రక్కరావలసిందే యీవైద్యం చేస్తున్నామని, మాకుమరెవ్వరు శిష్యులు గాని - బంధువులుగాని లేరని, కాబట్టి అటువంటి వారితో మోసపోవద్దని ప్రజలు మోసపోకుండా గావలెను.

సూరవరాజు సుబ్బరాజు,
రావచెర్ల, పుత్తూరుపోష్టు.

బిహార్ జమీందారీ లిక్విడేషన్ బిల్లు.

—— H ——

జమీందార్లకు వారి నికరాదాయానికి 15 రేట్లు అదికాదాయము

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వానికి సాలుకు మూడున్నర కోట్ల రూపాయల అధిక ఆదాయము.

జమీందారీరద్దుకు లిక్విడేషన్ బిల్లును వి కె. జయిన్ తయారుచేసినాడు. బిహార్ లెజిస్లేటివ్ ఎసెంబ్లీ రానున్నసమావేశములో యీబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడవచ్చును.

ఈబిల్లు ఉద్దేశాలనూ కారణాలనూ యీ విధంగా వ్రాసినారు.

“బీహారు రాష్ట్రములోనూ యింకా యితర రాష్ట్రాలలోనూ జమీందారీపద్ధతిన్ని పర్మనెంటు సెటిల్మెంటు పద్ధతిన్నీ బాగాలేదని ప్రజలు ఖండిస్తున్నారు. ఈ జమీందారీపద్ధతిన్ని పర్మనెంటు సెటిల్మెంటు పద్ధతిన్నీ రాష్ట్రీయార్థికాభివృద్ధికి చెరుంతో అంతరాయముగా ఉన్నవని నా అభిప్రాయము. ఏ శాసనసభాసభ్యుడున్ను యిది యదార్థముకాదని అనలేడు. ఈ ప్రాచీనాచారాన్ని వెంటనే తొలగించవలెనని కూడా అనకతప్పదు. ఈజమీందారులకు ఏ ప్రతిఫలమున్ను యివ్వకుండానే తొలగించవలెనని కిసాన్ ఉద్యమనాయకులు వార్తాపత్రికలలో ప్రకటిస్తున్నారు జమీందారులు వారికివచ్చే నికరాదాయానికి 25 రెట్లు అయినా యివ్వనిదే తమవంశ పారంపర్య హక్కులను వదులుకోడానికి యిష్టములేకుండా ఉన్నారు. అదయినప్పటికిన్ని రొఖ్ఖంగా కావలెనని అంటున్నారు. జమీందార్లకు యిబ్బందికలగకుండా యిందుకు మార్గాలను ఆలోచించవలెను. ప్రజాభివృద్ధికరమయిన కార్యక్రమాన్ని నిరుత్సాహపరచకుండా ఏదో ఒకపద్ధతి ఆలోచించవలెను. ఇది నిశ్చయంచేసాను.

ఈదృష్టితో యీబిల్లును తయారుచేయుడమవుతున్నది. ఏ జమీందారునూ నిర్బంధముగా తన వంశ పారంపర్యహక్కును వదులుకోమని యీబిల్లు కోరదు. స్వచ్ఛందముగాను ఆ హక్కును వదలపెట్టుకోడానికి యిష్టపడనీయదు. గవర్నమెంటు రొఖ్ఖ పూర్వముగా ఏమీ యివ్వనక్కరలేదు కూడాను. అంతేకాదు. జమీందారీని రద్దుచేసే ప్రతి జమీందారుకల్లనూ, ప్రతిసంవత్సరమున్నూ నాటికి యీరైతంబులు ఆదాయము గవర్నమెంటుకు అభివృద్ధి అవుతుందికూడాను.

జమీందార్లు అందరున్నూ యిందుకు అంగీకరింపట్లయితే సాలుకు మూడున్నర కోట్ల రూపాయల ఆదాయము ప్రభుత్వానికి వస్తుంది. ఇంత పెద్ద ఆదాయముతో కారియాభ్యుదయమయిన కార్యక్రమములు సాగించవచ్చును. రాష్ట్రాన్ని యెంతో అభివృద్ధిలోకి తీసుకొని రావచ్చును. ఇందువల్ల జమీందార్లు చెడిపోయేదేమిన్ని లేదు. జమీందారీ యీవస్తుకున్నూ వచ్చే నికరాదాయం మీద నాటికి పదిహేనురెట్లు ఆదాయము జమీందారుకు వస్తుంది. ప్రస్తుత స్థితిగతులలో జమీందారుకు యింతకన్న న్యాయమయి నటువంటిన్ని ధర్మమయి నటువంటి పద్ధతి ఉండబోదు జమీందారులు ఋణగ్రస్తులయి ఉన్నారు అథవా అట్లా కాకపోయినట్లతే వారికి రావలసిన యీవస్తు తీస్తునూ వసూలు చేసుకోలేకుండా ఉన్నారు. ఇటువంటి అప్పుడు యీబిల్లుకన్నా తరుణోపాయము జమీందార్లకు మరొకటిలేదు.

ఇందుకుతోడు రాష్ట్రాన్ని అంతా పారిశ్రామికం చేయుడంనుంచి నానామార్గాలవల్ల ఆదాయము రావడానికి కూడా అవకాశం ఏర్పడుతుంది. నిరుద్యోగులుగా ఉంటూఉన్న లక్షలాది యువకులకు యిందువల్ల నిరుద్యోగ సమస్య తీరిపోతుంది. కొత్తకొత్త పెట్టుబడులవల్లనూ, ఈప్రణాళికవల్ల వచ్చే పెట్టుబడి వల్లనూ, సేద్యాన్ని అభివృద్ధిచేయుడమువల్లనూ, పండించిన పంటను క్రమముగా క్రయవిక్రయం సాగించడమువల్లనూ, యింకాయితరగేమ్ పెందలయిన కార్యక్రమముల వల్లనూ, మన బీహారు రాష్ట్రము అన్ని రాష్ట్రాలలోనూ అగ్రస్థానం వహించగలదు.

పెరాలిసిస్ క్యూర్

ప డిపోయినకాళ్లు చేతులను బాగుపర్చును.
క్ష యించిన అవయవములను చక్కజేయును.
వా తమునెల్ల ధ్వంసమొనర్చును.
త క్షణమే గుణమునిచ్చును.
ము ఖ్యమైన మందని పేరొళ్ల చాటినది.
న యముగుటకు పెట్టి సందియము లేదు.
కు దరని జబ్బులను సహితము కుదుర్చును.

వారమందు వెల రు 5-0-0 లు.

డాక్టరు. బొమ్మా కేశవులు,
పత్రిపాత స్పెషలిస్టు సంతపేట, నెల్లూరు.

నెల్లూరుతాలూకా

ప్రాథమికోపాధ్యాయ 6 వ మహాసభ.

పైమహాసభ గడచిన అక్టోబరు 7, 8 తేదులందు నెల్లూరు పురమందిరమున జరుపబడినది. తాలూకాలోని ప్రాథమికోపాధ్యాయులందరు విచ్చేసిరి. 7 వ తేది ఉదయం ప్రార్థనానంతరం మహాసభాహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ ఎ మల్లికార్జునయ్యగారు తమ స్వాగతోపన్యాసమున సభ్యులకు నివేదించిరి. అందు ప్రస్తుతోపాధ్యాయుల కష్టములును, వాటి నివారణోపాయములను గూర్చి విపులముగ ప్రసంగించిరి. ఇటీవల ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు బదుల ఉపాధ్యాయుల విషయమై చేసిన సౌకర్యములను గూర్చి ప్రభుత్వమువారిని అభినందించిరి.

తదుపరి నెల్లూరుజిల్లా దక్షిణబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీరవగల్లు కోదండరామిరెడ్డిగారు మహాసభా ప్రారంభమును గావించిరి వారు తమ ప్రారంభోపన్యాసములో విద్యాభివృద్ధికై ఉపాధ్యాయులు ఎక్కువగా పాటుపడవలయు ననియు, ఉపాధ్యాయులే లోకకల్యాణమునకు కారణభూతులనియు, తమ బోర్డు పరిపాలన లోని ఉపాధ్యాయులకు వలయు సౌకర్యములను సాధ్యమగునంతత్వరలో చేకూర్చెదమనియు నుడివిరి.

పిమ్మట నెల్లూరుజిల్లా విద్యాశాఖాధికారి గారగు శ్రీ ఎన్. కృష్ణారావు పంతులు బి. ఏ.-యల్. టి., గారు మహాసభాధ్యక్షత వహించిరి. తాలూకా ఉపాధ్యాయసంఘమువారిచేసమర్పింపబడిన స్వాగత పత్రము అధ్యక్షులవారికి సమర్పింపబడెను. అధ్యక్షులు ప్రాథమిక విద్యా విధానము గురించియు, ఉపాధ్యాయుల బాధ్యతలను గురించియు గంభీరముగ నుపన్యసించి, ఉపాధ్యాయులకు చక్కని హితవొసంగిరి.

తదుపరి నెల్లూరు రేంజి డిప్యూటి యిన్‌స్పెక్టరుగారగు శ్రీ పి వి. రామకృష్ణశాస్త్రిగారు బి ఏ. బి. ఇడి. గారు సంఘము, సంఘ సేవ, దాని యావశ్యకతలను గూర్చి విపులముగ నుపన్యసించిరి.

మధ్యాహ్నము 1-3 గంటలమధ్య శ్రీ మల్లికార్జునయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద విషయనిర్ణయ సభవారు సమావేశమై ఆనేక తీర్మానములను తర్కించిరి. 3 గంటలకు నెల్లూరుజిల్లా విద్యా సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ కేవరపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి అధ్వర్యమున మహాసభ తిరుగ ప్రారంభింప బడెను. అధ్యక్షులు తమ యుపన్యాసములో విద్యాసంస్థలన్నియు విద్యావిషయమై ఏకీభావము గలిగి విద్యాభివృద్ధి చేయవలయుననియు, అనధికారులు విద్యావిషయములో తగు శ్రద్ధ గైకొనవలయుననియు జెప్పిరి.

నెల్లూరు మునిసిపల్ కమీషనరుగారగు శ్రీ సి. నరసింహాం, ఎం. ఏ, బి. ఎల్., గారు నిర్బంధవిద్యనుగూర్చి చక్కగ యుపన్యసించిరి పిమ్మట ఆర్. వెంకయ్యగారు ఉపాధ్యాయులు వారిబడులయందు పిల్లల సంఖ్యయు, హాజరును ఎట్లు వృద్ధిపరచవలయును అను విషయమును గురించి చక్కగ యుపన్యసించిరి. సాయంకాలం 6-30 గంటలకు కొత్తూరు బోర్డు పాఠశాల శిక్షకోపాధ్యాయులగు శ్రీ ఎ మల్లికార్జునయ్యగారిచే రచియింపబడిన, ఋణపరిష్కార చట్టమను నాటకము, ఆపాఠశాలోపాధ్యాయులచే రసవంతముగ ప్రదర్శింప బడెను. పిమ్మట అధ్యక్షులవారి యుపసంహారోపన్యాసముతో 7 వ తేదినాటి కార్యక్రమము ముగిసెను.

8 వ తేది ఉదయం మహాసభాధ్యక్షత వహించవలసిన శ్రీ రవగల్లు కోదండరామిరెడ్డిగారు కారణాంతరములచే రాజాలనందున వి. ఆర్. కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగారగు శ్రీ ఎం ఎస్. రఘునాథన్ గారు మహాసభాధ్యక్షత వహించిరి. నెల్లూరు రేంజి సీనియర్ డెప్యూటీ యిన్‌స్పెక్టరుగారగు శ్రీ పి. రామచంద్రరావు పంతులుగారు, ఉపాధ్యాయవిధులను గురించియు శ్రీ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యంగారు మహోన్నతిని గురించియు ఉపన్యసించిరి

మధ్యాహ్నము 1-3 గంటలమధ్య శ్రీ గాలి నారాయణరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద విషయనిర్ణయసభవారు తీర్మానించిన తీర్మానములన్నియు మహాసభవారిచే ఆమోదింపబడెను.

3 గంటలకు శ్రీ ఎన్. కృష్ణారావుపంతులుగారి అధ్యక్షతన మహాసభవారు సమావేశమై యీక్రింది వారిని 1938—39 సంవత్సరమునకు కార్యనిర్వాహకులుగా ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనిరి.

1. శ్రీ ఎ. మల్లికార్జునయ్య అధ్యక్షులు.
2. ,, టి. శ్యామ్యుయల్ ఉపాధ్యక్షుడు
3. ,, ఆర్ వెంకటరెడ్డి కార్యదర్శి
4. ,, పి. రామయ్య సహాయకార్యదర్శి.
5. ,, వి. రఘుపతి కోశాధికారి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు ఉపాధ్యాయులకు అమూల్యములగు హితవులనొసగి, తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి.

శ్రీ ఎ మల్లికార్జునయ్యగారి వందన సమర్పణముతో మహాసభాంతము గావింపబడెను.

ఎ. మల్లికార్జునయ్య,
ప్రెసిడెంటు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రెస్ వర్కర్సు యూనియన్.

తృతీయ మహాసభ.

పై మహాసభ యీనెల 30 వ తేదిన ఏలూరులో ఆచార్య రంగాగారి అధ్యక్షతన జరుగును.

29 తేది రాత్రి 8 గంటలకు కార్యనిర్వాహక వర్గ సమావేశము.

30 తేది ఉదయం డెలిగేట్ల సమావేశ ప్రారంభం. 8-30 మొదలు 11 వరకు కార్యదర్శి నివేదికపై చర్చ, అధ్యక్షోపన్యాసము.

మధ్యాహ్నం 12-30 మొదలు సా॥ 4½ వరకు తీర్మానములు, నూతన కార్యనిర్వాహక వర్గ ఎన్నికలు.

పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు,
కార్యదర్శి.

నెల్లూరు టవున్ ప్రెస్ వర్కరుల సమావేశము.

పై సమావేశము యీనెల 30 తేది ఆదివారం సాయింత్రం 4 గంటలకు టౌనుహాలు మైదానంలో జరుగును. గాన ప్రెస్ వర్కరులు అందరు తప్పక రావలెను.

—అక్కిహాలి కేశవయ్య.

...దిగామ తాలూకా ఫ్యాక్టరీ యజమానుల దుండగాలు.

[illegible]

పదమటి వీరాయపాళెం రైతుసభ

తే 8-10-38 ది చుట్టు పక్కల గ్రామాలు రైతులు సుమారు 300 మందికి పైకి తాళముల తో గాంధి మహాత్ముని పటము పూర్వకముగ ... పూర్తి ... గారి అధ్యక్షతను సమావేశమైరి. ... మహానంద ... వెంకటగిరి జమీందారు రైతులకు చేయు అక్రమములన్ను, కాంగ్రెసు గవర్న మెంటువారు ... ప్రకటించిన ... కాంగ్రెసు ... విషయముల గురించి ప్రసంగించిరి

తర్వాత యీ క్రింది తీర్మానాలు ఆమోదింప బడెను:—

(1) ఎస్టేటు ల్యాండు అక్టు సవరణ చట్టమును త్వరలో అమలులో పెట్టవలయును.

(2) పెట్టుబడిదార్లు రైతులను ... చట్టము యొక్క కనీస లాభమునైనను పొందనీయకుండా చేయుచు ... గాన ... గారి ... ప్రసాదించవలయును.

(3) రైతు సభలు జరుగుచుండి ... వచ్చి సమాచారములు తీయుచు ... గారి ... రైతులు ... కరించెను.

[illegible]

(1) ప్రతిమిల్లు యజమానియు ...

[illegible]

మద్దినేని రామకృష్ణయ్య,
నందిగామ తాలూకా ... కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీ హరి
ఆయుర్వేదభూషణ
పండిత

ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు.

పూర్ణచంద్రోదయము:— స్వర్ణమిశ్రితము, స్వర్ణము సింధూరరూపముగ నిందు చేరియున్నది. బుద్ధి బలమును, భుజబలమును, కామోద్దీపనమును, కలిగించును. క్షయాది సమస్తరోగములను కుదుర్చును ఆయుర్వృద్ధిని కలిగించును.
(క్రయం తులం 1 కి రు 12-0-)

స్వర్ణమాలినీవసంతము:— ధాతుగతజ్వరము, పురాణజ్వరము, క్షయజ్వరము, ... జ్వరము, సన్నిపాతజ్వరము, వీనికి దివ్యౌషధము, బలకరము. తు॥ 1 కి రు 12/- తొమ్మిదాదు 1 కి రు 0-2-0.

వసంతకుసుమాకరము:— మధుమేహము మొదలగు సమస్తమూత్రవ్యాధులు, కాస మొదలగు శ్వాసకోశవ్యాధులు, వీనిని పోగొట్టును. శరీరమునకు బలమునొసంగి ఈ యౌషధసేవనము చేసినవారినందరిని వసంతకాలమున వృక్షములు, లతలు, చిగిర్చి పుష్పించి ఫలవంతములగునట్లు నవయౌవనులను జేసి, వసంతకుసుమాకర మను పేరును సార్థకము చేయుచున్నది. తులం 1 కి రు 16-0-0 లు తొమ్మిదాదు 1 కి రు 0-8-0 లు.

రజతచంద్రోదయవటి:— 'సవామేహము' అనకేవలము, గనోరియా, ఉపదంశ వ్రణములు వీనికి దివ్యౌషధము. జీర్ణించిన అంటువ్యాధులను మొదలంటు పోగొట్టి శుక్రధాతువును బలము నొసగును. దీనికి ... అనుపానముగ సేవించుట యుక్తము. 1 కి రు 5-0-0లు తొమ్మిదాదు రు 0-1-0 లు.

స్మృతిసాగరరస:— ఉన్మాదమును గంటలలో కుదుర్చును. తొమ్మిదాదు 1-కి 0-1-0
దీనికి మాతుల్యగంధారిష్టముతో గాని, ... రసాయనముతో గాని, అనుపానముగ సేవించవలెను

(ప్యాకింగ్ పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం)

గవర్నమెంటు ఇండియన్ మెడికల్ స్కూలు సెంట్రల్ బోర్డువారిచే ప్రకటింపబడిన పుస్తకములోని సమస్తౌషధములును - ఓషధులును మావద్ద సిద్ధముగనున్నవి.

ఇండియన్ మెడికల్ స్టోర్సు అండ్ డిస్పెన్సరీ,
టవునుహాలునకు ఎదురుగ, నెల్లూరు.

కామాక్షి మెడికేటెడ్ పండ్లపొడి.

ఈ పండ్లపొడి సమస్త దంతవ్యాధులను, నిర్మూలించి దంతములకు ... సదా దీనిని వాడుము ... ఫలసిద్ధికం.

అన్నిచోట్ల దొరకును. ... 0-0-6 మాత్రమే.

కామాక్షి మెడికేటెడ్ పండ్లపొడి
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

డిసెంబరులో విడుదల.

పడమటి కొమలనుంచి బంగాళాఖాతము దాటి బర్మావరకేగాక ఆసేతు హిమాచలపర్యంతం ఆస్తికనాస్తికులచే పూజింపబడు సాత్వికమూర్తి

శ్రీ మహావిష్ణుని కలియుగ గాథ

తిరుపతి వెంకటేశ్వర మహాత్మ్యం

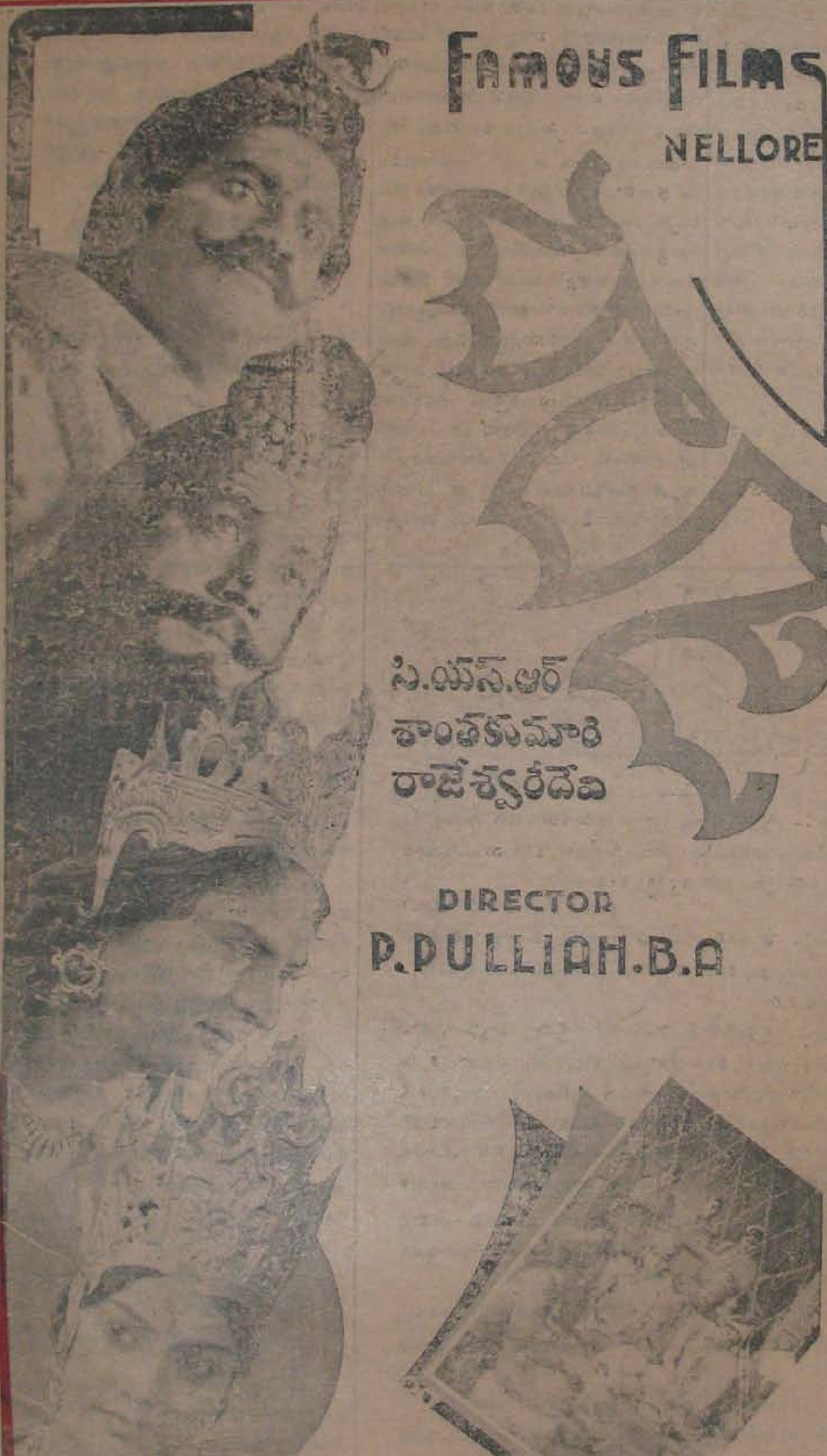

డైరక్టరు,

పి. పుల్లయ్య బి. ఏ.

కవి:	శిల్పము:
దువ్వూరురామిరెడ్డి	టి. వి. యస్. శర్మ

నటీనటులు.

బుచ్చన్నశాస్త్రి - విశ్వనాథం
పండిట్ రావు - వెంకటేశ్వర్లు
తాండ్ర - నెల్లిమర్ల
సీతారామయ్య - సూర్యనారాయణ
రామచంద్రరావు - ఆదినారాయణ

శాంతకుమారి - రాజేశ్వరి
రాజు - రాధ - నాగమ్మ
నాగమణి - సంజీవకుమారి
నాగరత్నం - క్రిష్ణవేణి
సీత - సరోజని - మోహన
శిఖామణి - శేషారత్నం

యింకనూ 1000 మంది నటనము దాయముచే రానున్నది.

Apply to:-
Exploitation Manager,
FAMOUS FILMS,
Golkher Bungalow
Camp:-KOLHAPUR.

Printer Publisher, and Editor N. V. Ramanaidu, Zamin Ryot Power Press, 16B Danduvari St., Nellore